

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Prešer-
nova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. čk. zavodih: Ljub-
ljana št. 1184; Praha číslo
78.180; Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

1000 žrtev tajfuna

Nad Japonsko je divjal strahovit tajfun, ki je opustošil
cvetoče pokrajine in mesta ter povzročil nad 20 mili-
jonov škode

Tokijo, 19. julija. d. Tajfun, ki divja
od včeraj na zapadnim delom Japonske
z nezmanjšano silo, je zahteval mnogo
človeških žrtev ter je povzročil veli-
kanske škode. V Fukuoki in drugih
mestih se je zrušilo več sto hiš. V Fu-
kuoki je vihar zrušil veliko ribjo trž-
nico. Mnogo oseb je ostalo pod ruševini-
mi. Doslej so potegnili izpod ruše-
vin 12 mrtvih.

V velikih skrbih so zaradi usode par-
nika »Karei Maru«. Domnevajo, da se
je parnik, ki je imel na krovu 90 potni-
kov, potopil. Topolono se je tudi več
manjših ladij. Tajfunske in brzjavne
zveze so popolnoma prekinjene. Število
mrtvih bo zelo veliko.

Po prvih vestih je tajfun posebno
divjal nad mesti Nagasaki, Takosima
in Tsurisima, kjer je porušil več sto hiš
in izvalil na tisoče dreves. Iz Fusana po-
ročajo, da divja orkan še vedno z nez-
manjšano silo ter da je že doslej na-
pravil neprecenljivo škodo. Pri Kokuri
v okraju Mogi je zagrabil tajfun neki
osebni vlak ter ga vrgel iz tirov. Pod
razvalinami razbitih vagonov je poko-
pano večje število ljudi, od katerih so
doslej rešili šele 11 težko ranjenih oseb,

ker je skoro sleherna reševalna akcija
onemogočena zaradi silovitega orkana.

Tokijo, 19. julija. s. Nad Nagasakiem
in okolico je divjal strahovit tajfun. Več
tisoč oseb je ostalo brez strehe. Obsto-
ji bojazen, da je večje število ljudi uto-
nilo v morju. 8 obrežnih ladij in 83 mo-
tornih čolnov se je potopilo. Železniška
proga je težko poškodovana. Med pre-
bivalstvom na obali je zahteval tajfun
več sto človeških žrtev. Celokupno ško-
do cenijo približno na 20 milijonov
yenov.

London, 19. julija. g. Zadnje vesti iz
Japonske o tajfunski katastrofi poro-
čajo, da je bila to najstrašnejša kata-
strofa v zadnjih 40. letih. Tajfun je po-
vzročil velikanske škode ter je na več
sto kilometrov opustošil cvetoča ozem-
lja.

Število človeških žrtev je izredno
veliko ter se čeni nad 1000. V enem
samem kraju je zaradi viharja izgubilo
življenje skoraj 300 oseb. Več sto hiš
se je zrušilo ter pokopalo pod seboj
prebivalce. Nad 100 ribiških bark se je
potopilo ali pa jih pogrešajo. O parni-
ku »Maru«, ki je imel na krovu 100
oseb, manjka še vedno vsaka sled.

Protikomunistični pokret na Finskem in Estonskem

Estonski seljaki snujejo zelene garde, ki bodo marširale proti Revalu
in zahtevale od vlade, da zatire komuniste — Sovjetski protest v
Helsingforsu

Reval, 19. julija. d. Med estonskimi polje-
delci je opaziti poslednje čase protikomun-
istični pokret, ki sliči povsem lapovski-
mu na Finskem. Po vseh estonskih selih
ustanavljajo seljaške zelene garde, ki so
si stavile za cilj v najkrajšem času iztrebiti
komunizem v Estoniji. Prišlo je v mnogih
krajih že do pogromov proti komunistom,
ki jih seljaki odpustajo iz službe. Odpus-
tenci komunisti odhajajo v Reval, kjer iščejo
pomoči pri vodstvu komunistične stranke.

Na Estonsko je prišlo tudi nekaj orga-
nizatorjev lapovskega pokreta, ki izdelu-
jejo z voditelji estonskih zelenih gard na-
črt za pohod na Reval, kjer bodo zahtevali
od vlade, da nastopi s siličnimi odredbami
proti komunistom, kakor finska vlada.

Na Finskem je položaj nespremenjen ter
je pričela vlada že z izvajanjem zakona
proti komunistom. Veliko število komu-
nistov je bilo aretiranih. Izvršene so bile tudi

preiskave v socialističnih organizacijah, v
katerih so poskušali komunistični emisari
rovariti proti oficijelnemu vodstvu finskih
socialistov, ki odobravajo borbo proti ko-
munizmu. Zaradi odločnega nastopa proti
komunistom je poslala moskovska vlada
finski vladi noto, v kateri protestira za-
voljo preganjanja komunistov in ker izga-
njajo finske oblasti odlične finske komu-
niste kratkoročno preko državne meje v
sovjetsko Rusijo.

Helsingfors, 19. julija. g. Neznani
storilci so danes ponoči napadli prvega
podpredsednika finskega državnega
zboru, bivšega socialdemokratskega žu-
pana mesta Tammerfora, ki je bil na
potu iz Helsingforsa domov. Od tedaj
manjka o njem vsaka sled. Domneva
se, da so ga odpeljali člani »Lappa«.

Seljaški upor v Bukovini

Protizidovski demonstranti so pričeli na pobudo duhovnikov napadati
tudi oblasti — Dementi rumunske vlade

Bukarešta, 19. julija. s. Protizidovski po-
kret se obrača sedaj tudi proti oblastem.
Duhovniki v okolici Borse romajo na kraja
v kraj ter oznanjajo, da nastopa vlada
skupno z židi in inovitejšimi sloji. Kmet-
je imajo dolžnost, da se proti temu borijo.
Kmetje so se oborožili s kosami in kerpelci
ter so se utaborili pri Regece. Prihajajoči
kmetje plenijo trgovine in industrije.

Bukarešta, 18. julija. AA. Neki tuji listi
so prinesli vest, da je položaj v Bukovini
in Besarabiji zaradi protizidovskega pokre-
ta zelo resen. Dostavili so, da je v teh pro-

vincah nevarnost še od prejšnjih nemirov
in da je protizidovska organizacija »Zelez
na garda« začela pohod na Bukovino. Vse
te vesti so popolnoma izmišljene.

Protisemski pokret v Bukovini in osta-
lih manjših mestih Besarabije je docela
prestal, za kar gre hvala upravnim ukre-
pom, ki jih je izvedel minister notranjih
zadev. V zadnjih 10 dneh niso zabeležili
niti enega incidenta. Pohod društva »Ze-
lezna garda« je prepovedan. Povsod vla-
data red in mir.

Blok industrijsko-poljedelskih držav

Zanimiv predlog lista »Deutsche Landpost« — V novi gospodarski
zajednici naj bi se združila Nemčija, Češkoslovaška in Avstrija

Praga, 19. julija. AA. »Deutsche
Landpost« meni, da mora Mala antanta
še dalje obstati navzlic temu, da je bila
sklenjena gospodarska pogodba med
Jugoslavijo in Rumunijo. Vendar bi bilo
dobro, da Češkoslovaška zavzema
dvojno gospodarsko stališče, kakor so
ga zavzele tudi države srednje Evrope.

Madžarska, Jugoslavija, Rumunija in
Poljska so brez dvoma izključno po-
ljedelske države, ki imajo zelo malo
interesa za industrijski izvoz, dočim so
Nemčija, Avstrija in Češkoslovaška iste

važnosti, ker so to poljedelsko-indu-
strijske države. Tem trem državam je
prav tako važen izvoz poljedelskih pri-
delkov kakor industrijskih. Toda ker je
poljedelska kriza v vseh teh treh dr-
žavah skoro enako velika, ni nikake
načelne razlike v načinu, kako naj se
dobi izhod za blago, da se zmanjša
kriza. Če upoštevamo to dejstvo, bi bi-
lo dobro vzeti v račun vse ono, kar
ostale srednje-evropske države utegne
postavljati proti agrarnemu bloku.

Agrarne reforme cerkvenih posestev v Grčiji

Atene, 19. julija. AA. Po najnovejših ve-
steh kaže, da je med cerkvijo in državo na
Grškem prišlo do sporazuma, ker je država
pristala na izpolnitev zahtev cerkve glede
postavljanja cerkvenih dostojanstvenikov za
odbor za likvidacijo. Atenski metropolit in
vrhovni poglavar grške pravoslavne cerkve
Hrisostom je posetil danes ministra prosvete
in vere Papandru, ki je z njim dosegel
popoln sporazum v vprašanju likvidacije
cerkvenih imetij. Sklenjeno je bilo, da se
likvidacija cerkvenih imetij izvrši v roki 4
let.

Grozen samomor

Weimar, 19. julija. g. Na grozoten način
je izvršil samomor direktor tukajšnje topi-
lnice Oskar Wötold. Vrgel se je v veliki ko-
tel, v katerem je bilo raztopljeno železo.
Zgorel je v par sekundah. Wötold je iz-
vršil samomor nazbrže zaradi živčne bo-
lezni.

Odločne dijakinje

Kalkuta, 19. julija. g. Pri šolarski stavki
v Kalkuti je bilo 17 dijakinj, ki so ostale
na straži, aretiranih ter v policijskem vo-
zu odpeljane v oddaljeno predmestje Kal-
kute. Kot protest proti tej aretaciji je sku-
sulo 300 dijakinj napaslo šolske peslopje.
Napad pa so odbili učitelji, ki so jih od-
pirali po cesti.

Slaba žetev v Franciji

Pariz, 19. julija. AA. Zaradi neprestanega
slabega vremena bo letošnja žitna žetev
slabša od lanske. Vendar je za prehrano
poskrbljeno, ker je ostalo še od lani do-
sti in dobrega žita.

Bitka med pobeglimi kazenci in policijo

Adelaide, 19. julija. AA. Iz jetnišnice Ja-
tala so zbežali 4 jetniki, oboroženi s pu-
škami. Med begunci in policijo se je vnela
obupna borba, v kateri sta bila dva jetni-
ka ustreljena in 1 ranjen. Četrtemu se je
posrečilo ubežati.

PO RAZPUSTU „REICHSTAGA“

Velik vtis na nemško javnost — Manifest vlade na narod — Raz-
veljavljenje z zasilno odredbo uzakonjenega finančnega načrta —
Prve priprave za volitve

Berlin, 19. julija. d. Razpust nemške
zbornice je globoko dojel na vso nem-
ško javnost, ki se s skrbjo povprašuje,
kako smer bo zavzel v bodoče razvoj
nemških notranje-političnih prilik. Vsi
listi so še vedno zelo rezervirani ter
izražajo predvsem željo, da bi mislele
stranke v volilni borbi na državo, ki bo
v sedanjih krizi le s težavo vzdržala
red in enotnost, če bodo zmagale v vo-
lilni borbi metode krvavih pobojev in
spopadov, kot so jih pričeli uvajati des-
ničarski in levičarski radikalni elementi.

Po ulicah je nalepljen proglas vlade
na nemški narod, v katerem obvešča
vlada narod, da je razpustil državni
predsednik državni zbor, ker je ta od-
rekel sprejem kritični za državne izdatke.
Malenkostna večina, ki je odklonila
sprejem finančnega zakona, je med se-
boj povsem neednina ter se tudi ne za-
veda odgovornosti, ki jo je prevzela
s tem, da je prisilila vlado, da je raz-
pustila zbornico.

Naloga naroda je sedaj, da sam od-
loča o svoji bodočnosti in omogoči vladi
izvedbo tako potrebne finančne refor-
me, ki je podlaga za olajšanje tako
agrarne, kakor industrijske in brezpo-
selne krize.

Berlin, 19. julija. s. Državni predse-
dnik Hindenburg je podpisal uredbo, s
katero se ukineta njegovi zadnji zasilni
uzakonitvi finančnega zakona in poslal
državnemu kancelarju naslednje pismo:
»V prilogi Vam pošiljam uredbo, ki na
podlagi čl. 48 državne ustave ukinja
moji zadnji naredbi od 16. julija v smi-
slu sklepa državnega zbora. Prosim
vas in državno vlado, da mi čimprej

predložite nove predloge za naredbe,
ki bodo na podlagi čl. 48. državne
ustave zagotovili sanacijo javnih fi-
nanc z uzakonitvijo novega finančnega
načrta.

Glede na to pismo je pričakovati, da
bo vlada v najkrajšem času predložila
državnemu predsedniku Hindenburgu
novi finančni načrt za kritje proračun-
skega primanjkljaja, ki bo vseboval po-
leg dosedanjega predvidenega poveša-
nja davka na konzum živin in pijač,
uvvedbe samskega davka, povešanja
osebne dohodnine, zasilnega prispevka
državnega uradništva, tudi uvedbo po-
sebnega davka na osebe v višini 6
mark, ki je bil izpuščen iz prvega fi-
nančnega zakona, ker je vlada hotela
na ta način ohraniti dobre odnose s
socialisti. V novem finančnem zakonu
bo tudi vzakonen davek za točilnice,
proti kateremu je protestirala gospo-
darska stranka. Dohodki poslednjih dveh
novih davkov bodo izplačani občinam,
da bodo z njimi krile velike in stalno
naraščajoče izdatke za socialno skrb-
stvo in podporo brezposelnih.

V vrstah vlade prevladuje prepriča-
nje, da se bo posrečilo z novim finanč-
nim zakonom vzpostaviti ravnotežje v
državnem proračunu ter s tem omogo-
čiti zanesljivo podlago za izdelavo
velikega finančnega načrta o reformi in
sanaciji nemških državnih financ, ki bo
predložil že novi zbornici v razpravo.
Gospodarski krogi spremljajo akcijo
vlade še z dokaj velikimi simpatijami,
ker se nadejajo, da se bo sedaj le po-
srečilo pričeti z definitivno sanacijo dr-
žavnih financ, katerih razrovano stanje

je imelo tudi dokaj slabih posledic za
nemško gospodarstvo v splošnem.

Berlin, 19. julija. AA. Glede na na-
stali politični položaj se državni kan-
celar dr. Brüning ne udeležil proslave
osvobodjenja renske oblasti, nego osta-
ne v Berlinu.

Berlin, 19. julija. g. Ker bo bodoča
volilna borba izredno ostra in jo bodo
vse stranke vodile z največjo ogorče-
nostjo, je prusko-drjavno ministrstvo
sklenilo zelo energično nastopiti proti
pocestnemu terorju. Izdana je bila na-
redba, ki prepoveduje nošenje vsakega
orožja v javnosti. Kršitelji te naredbe
bodo najstrožje kaznovani. Naredba je
tako stopila v veljavo.

Razkol nemških nacionalcev

Berlin, 19. julija. g. Od 25 nemško-
nacionalnih poslancev, ki so včeraj pri
glasovanju o razveljavitvi odredbe
glasovali za vlado, je 18 izstopilo iz
nemško - nacionalne državnozbornske
frakcije. Dalje je grof Westarp poslal
Hindenburgu pismo, v katerem mu
sporoča svoj izstop iz nemško-nacio-
nalne stranke.

Hindenburg v Porenju

Speyer, 19. julija. s. Državni predse-
dnik Hindenburg je danes ob 9.40 prispel sen-
kaj. Na kolodvoru so ga pozdravili mi-
nistri predsednik dr. Held, notranji mi-
nister dr. Stüttgen in župan Leiling ter mno-
gobrojna množica, ki mu je priredila vihar-
ne ovacije. V mestni hiši se je vršila sve-
čana seja, na kateri se je Hindenburg za-
hvalil Palaciji za njeno zvestobo v času
francoske okupacije.

Prvi pilot za most Beograd-Zemun

Pomembna svečanost v Beogradu — Novi most bo med največjimi
v Evropi — Dogotovljen bo v dveh letih

Beograd, 19. julija. p. Danes je bila v
Beogradu na savskem pristanišču lepa
svečanost, ki pomeni mnogo za napredek
Beograda. Pristostovali so ji ministar za
zgradbe Filip Trifunović ter mnogo dru-
gih uglednih oseb. Zabili so v zemljo prvi
pilot za zgradbo velikega mosta kralja
Aleksandra I., ki bo vezal Beograd z Ze-
munom. Most bo eden največjih v Evro-
pi ter bo pot preko njega vodila od Tera-

zij med hoteloma Balkan in Moskva.
Most bo vodil preko Prizrenske ulice in
preko sedanjege poslopja rečne plovbe,
ki ga bodo porušili. Širok bo 22 metrov
in bo imel prostor za vozni promet, za
dvojni tramvajski tir, za železnico in dva
hodnika za pešce. Most gradi francoska
družba Batignol; gotov bo v dveh do treh
letih. Most bo preko Save višje ter bo
dolga samo nad reko 411 metrov.

Pričetek agrarne konference v Sinaji

V ponedeljek se sestanejo zastopniki Jugoslavije, Rumunije in Mad-
žarske k posvetovanju o skupnih ukrepih za omiljenje kmetijske krize

Beograd, 19. julija. p. Dne 21. t. m.
se prične v Sinaji konferenca zastopnikov
Jugoslavije, Rumunije in Madžarske za
proučitev pogojev za sodelovanje teh treh
držav v agrarnih vprašanjih. Konferenci
prispujejo ponekod mnogo večji pomen,
kakor ga bo imela. Sestanek v Sinaji se
namreč še ne more smatrati kot velika
konferenca, na kateri naj bi se še osno-
val agrarni blok, temveč samo konferen-
ca za sondiranje terena. Konference še

zato tudi ne bodo udeležili ministri. De-
legata naše države bosta načelnik kme-
tijskega ministrstva dr. Milivoj Stojković
in zastopnik istega ministrstva dr.
Pilja, ki sta dalje časa študirala tudi
poljedelske razmere na Madžarskem. Na
sestanku bodo obravnavali tudi nekate-
ra vprašanja gospodarskega značaja, ki
so bila postavljena na poslednji gospo-
darski konferenci Društva narodov.

Mednarodna tekma lahkkih letal

Poleta okoli Evrope se udeležuje tudi več letalk — Tekmovalna
proga meri 4750 milj — Letala pristanejo v devetih državah

London, 19. julija. AA. Za tekmo lah-
kih letal okrog Evrope, ki se je pričela
danes v Berlinu, vlada tukaj veliko za-
nimanje. Tekme se udeležuje več angle-
ških letalk, med temi lady Bailey in
miss Spooner. Zračna proga meri 4750
milj in gre preko Rokavskega preliva,
Pirenejev in Alp na sredozemsko in
baltičsko obal in križa meje devetih dr-
žav.

Ker sodelujejo letos pri tej tekmi tu-
di britski, španski in poljski letalski
klubi, se je letalska proga raztegnila tu-
di na te dežele. Namen tekme je, da
pomore k razvoju produkcije turistič-

nih letal po zmernih cenah. Na progi se
morajo letala ustaviti v 27 krajih. Tek-
movalci morajo preleteti progo v 8 do
12 dneh. Letošnje tekme se udeležuje
7 angleških tekmovalcev. Pri lanskii
tekmi sta bila samo dva, in sicer kapetan
Broad in miss Spooner. Broad je dosegel
pri zadnji tekmi drugo mesto
pri splošni klasifikaciji in prvo mesto v
kategoriji težjih letal. Miss Spooner,
ki je bila edina letalka pri tej tekmi, je
dosegla 10. mesto. Letela je ob tej pri-
liki tudi lady Bailey, čeprav ni tekmo-
vala.

Tarifni odbor

Beograd, 19. julija. p. V Beogradu je imel
tarifni odbor dva dni posvetovanja, ki se
jih je udeleževal tudi tajnik ljubljanske
zbornice za TOI g. Ivan Mohorič. Na po-
svetovanjih je bil določen dnevni red za
veliko in važno konferenco 18. avgusta v
Beogradu in na kateri se bo razpravljalo o
splošnem gospodarskem položaju. Gre za
rešitve železniških tarif v svrhu omiljenja
poljedelske krize. Izvršena bo reforma po-
litiških in blagovnih tarif, razen tega pa se
bo sklepalo o ukrepih, kako bi se s pomoč-
jo novih tarif podprla naša izvozna kam-
panja.

Izvoz opija iz Jugoslavije

Beograd, 19. julija. AA. Izvoz opija iz na-
še države je v drugem tromesečju t. l. zna-
šal 5.902 kg. Izvozeno je bilo v Francijo
4693 kg, v Ameriko 680, v Veliko Britanijo
400 in v Nemčijo 30 kg.

Večerna slika na Taboru

(Glej poročila na 3. strani.)

Naval občinstva je v poznih popol-
danskih urah tako narasel, da mora po-
licija skrbeti za red. Množico, ki hoče
izkazati zadnjo čast junaku-mučniku,
puščajo stražniki le v skupinah po 20
oseb v žalno dvorano. Vse stopnišče in
veža je natlačeno polna ljudstva, ki
stoji v gostih gručah še na pločniku.
Pogled na katedralo s krsto je nenavad-
no svečan in turoben. Okolje vpliva
na obiskovalce, da so njih besede le
slaboten šepet, v očeh pa se marsikomu
bleste solze iskrene žalosti.

Venci in sožalne brzojavke še ved-
no prihajajo. Slednjih je doslej preko
60. Popoldne so položili vence še za-
stopniki ministra prosvete, ministra
vojske in mornarice ter predsednika
vlade generala Živkovića.

Ker množice še vedno prihajajo, osta-
ne dostop v žalno dvorano odprt pozno
v noč, dokler se ne zvrste vsi, ki ho-
čejo izkazati čast manom br. Maleja.

Otvoritev Novinarskega doma v Zagrebu

Zagreb, 19. julija. n. Danes ob 6. popo-
ldne sta bili otvorjeni kavarna in restav-
racija Novinarskega doma ob prisotnosti ob-
činskih, vojaških ter civilnih oblasti. Prvi
gost restavracije je bil mestni župar, dr.
Škulji, ki jo je otvoril s prigodnim govo-
rom.

Pravilnik k vinskemu zakonu

Beograd, 19. julija. p. V ministrstvu za
kmetijstvo je bil izdelan pravilnik o izvr-
ševanju vinskega zakona. Pravilnik bo te-
daj objavljen, ker je že odobren od pre-
sednika vlade, finančnega ministra in mi-
nistra pravde. Kakor znano, je novi vinski
zakon stopil v veljavo 18. julija, definitivno
pa se bo pričel izvajati šele z uveljavlje-
nima omenjenega pravilnika, ki bo objavl-
jen najbrž v ponedeljek.

Objavljena zakona

Beograd, 19. julija. p. Današnje »Služ-
bene Novine« objavljajo novi zakon o pro-
metnem osovju, ki stopa s tem v veljavo;
dalje objavljajo »Službene Novine« tudi za-
kon o davčnih olajšavah za hotelsko indu-
strijo.

Proste službe za gradbene inženjerje

Beograd, 19. julija. AA. Ministrstvo za
zgradbe namerava sprejeti v službo večje
število gradbenih inženjerjev in arhitek-
tov. Zainteresirani se pozivajo, da se pri-
javijo pri personalnem oddelku s potrebnimi
dokumenti po čl. 12 uradniškega zaka-
na. Vsa ostala uradniška, zvančniška in
služiteljska mesta so zasedena ter se pro-
šnje za ta mesta v ministrstvu ne bodo je-
male v pretres.

Tudi »Zeta« v malih škaflićah

Beograd, 19. julija. AA. Uprava državnih
monopolov je uvedla nove zavojčke cigarete
»Zeta« v omotih po 20 komadov. Novi za-
vojnički pridejo v promet najprej v Beogra-
du, nato pa v vsej ostali državi.

TONE MALEJ V SVOJEM SOKOLSKEM DOMU

Od sokolskega mučenika so se na žalujočem Taboru ves dan poslavljale velike množice — številni in krasni venci iz domovine in tujine — Najvišja odlikovanja mrtvemu junaku

Za naše nedeljske čitatelje:

V nedeljo in ponedeljek so se vršile v Luxembourg, glavnem mestu istoimenske države v kotu med Francijo, Belgijo in Nemčijo, velike mednarodne telovadne tekme. Take tekme prireja vsako četrto leto Mednarodna telovadna zveza, ki ima svoj sedež v Parizu in katere članice so telovadne zveze skoro vseh evropskih držav, med njimi tudi naš Sokol. Ker pa so tekme zelo težke, se jih ne udeležujejo vse države, temveč samo one, kjer je telo-

pit neštete množice, danes pa ga bomo spremili na njegovi poslednji poti v divni Bohinj.

Na Taboru

Ljubljana, 19. julija.

Ves dan se zgrinjajo na sokolski Tabor množice, ki hočejo počastiti spomin preminulega junaka brata Maleja, ves dan se vrste ljudje, kakor jim dopušča posel, zlasti pa je Sokolski dom oblegan popoldne, ko je razmeroma več ljudi prostih in proti večeru, ko je bil

iskrenih ter globoko občutenih besedah izjavil v posebnem pismu Sokolskemu savezu svoje brezmejno sočutje nad težko izgubo.

Sokolci in Sokolice še vedno prinašajo novih šopkov in vencev ter jih polagajo ob vnožje krste. Med sokolskimi venci vzbujajo pozornost prekrasni venec saveza SKJ. Državna trobojnica, prevlečena z žalnimi florom ovija sestavo cvetja iz modrega enijana, belih gladiol, rdečih nageljev in vrtnic. Trak nosi napis: Savez Sokola krasljive Jugoslavije — zadnji zdravo boriču Antonu Maleju.

Prelep je takisto venec mestne občine v temnejših oranžnih in sinjih tonih z napisom »Mesto Ljubljana junaku mučeniku.« Ovit je s trakom v belozelenih ljubljanskih mestnih barvah.

Na levi strani je prvi venec odbora za prireditve tekme v Luxembourg, povezan z luxembourškim državnim trakom iz belih rož. Nato se vrste venci Zveze belgijskih gimnazij s trakom v črno-rumenih rdečih belgijskih narodnih barvah. Zveze francoskih telovadcev z belimi rožami in francoskim trakom, luxembourška viš, jega sveta za telesno vzgojo, Mednarodne federacije gimnazij, društva »L'Esperance« iz Differdangea, »Secours Luxembourgeois Pfaffenthal« z lepim posvetilom v francosčini »našemu dragemu tovarišu, madžarska telovadna vrsta z madžarskim narodnim trakom. Nadalje sta poklonila šopke s sožalnimi pismi član razreda Jacques Doppelman in vodnik belgijske vrste Gaillies iz Ganda.

Cvetje iz tujine je na dolgem potu že nekoliko ovenelo; vendar pa vzbujajo naše tekmovalne vrste, tovarišev in sodelavnikov, tem lepši dojem. Sestavljen je iz belih rož in iz hrastovega listja, kar simbolično predstavlja krotkost in dobroto pokojnega brata, a tudi njegovo silo in hrabrost. Prelepi venec je povezan s trakom v narodnih barvah. Krožek luxembourških sabljačev in sportnikov je položil lep venec iz rumenih rož, takisto tudi Zveza luxembourških gimnazij, oba venca sta zvezana s trakovi v luxembourških državnih barvah. Krasen venec iz smrečja, belih in rdečih rož so poklonili francoski te-

Med častno stražo Sokolov, pod črnim, srebrno obrobjenim baldahinom leži na sokolskem Taboru med cvetjem in številnimi venci na katafalku krsta, k kateri so romale ves dan množice ljudstva, se poslavljale od mučenika in odhajale s solzami v očeh in bolestjo v srcu.

naval ljudstva naravnost silen. Vendar se vrši poklonitev mas pokojniku v najlepšem redu in z globoko pijeteto. Nad 10.000 ljudi je pokropilo že pred mrakom pokojnika, zvečer pa je naval tako velik, da se zbirajo ljudje v dolgih kolonah pred vhomom.

Po mestu so z večine hiš na poziv župana dr. Puca zaplapolale žalne zastave. Sokolski Tabor sam pa je z večjo roko spremenjen v dom žalosti, kamor romajo množice, da prožijo zadnji pozdrav manom v borbi padlega junaka. Vhod je drapiran v črno, vestibul pa je okrašen z zelenjem in ovit v črno. Vhod v dvorano je razdeljen v dva dela, da je možno neovirano prihajanje in odhajanje občinstva. Vse luči gore v veliki dvorani, na sredi pa stoji med desetimi plapolajočimi voščenkami katafalk z dragim truplom mrtvega mladeniča. Nad rjavo krsto se boči žalni baldahin, ob straneh krste pa stoji štirje Sokoli v kroju s sabljami in tvorijo pokojniku častno stražo. Na krsti leži pokojnikova čepica, vsa krsta pa je prekrita z državno zastavo, dva simbola dela dragega pokojnika. Vse okoli v pokropu na desno in levo proti vходу in izhodu so ob oleandrih razpostavljeni venci, deloma na črnih stojalih, deloma na improviziranih podporah, kakor so spremljali brata Maleja na daljnem potu v domovino. Ozadje tvorijo zimzelena drevesa in grmi, ob stenah pa stoji v črne flore oviti sokolski prapori.

Venci in šopki

Nj. Vel. kralj, ki ga bo zastopal pri pogrebu brigadni general Popović, je posvetil br. Maleju za zadnjo pot prekrasen venec iz temnorednih vrtnic in belih hortenzij. Na traku se blesti napis: »Anton Malej, sokolskemu borcu za slavo otadžbine — Aleksander.« Najvišje priznanje pokojniku kot požrtvovalnemu junaku.

Starosta poljske sokolske župe grof Zamoycki, ki se je takoj ob nesreči silno toplo zavzel za brata Maleja in ki je bil po besedah naše tekmovalne vrste najiskrenejši prijatelj naših Sokolov, je že v Luxembourg podaril krasen venec s črno obrobjeno vizitko. Venec sloni ob krsti; grof Zamoycki je poslal umrlemu tudi častni znak, najvišje odlikovanje poljskega Sokolstva našemu junaku Maleju, in je v

Sokolski voditelji (od leve na desno: prvi podstarša Sokola kraljevine Jugoslavije br. Gangl, tajnik ljubljanske župe br. Flegar in starosta ljubljanskega Sokola brat Kajzelj) čakajo na povratek naših sokolskih tekmovalcev iz Luxembourg.

lovadci iz Toursa. Prepleten je s francosko trobojnico.

Težko prizadeti svojci brata Maleja so poklonili krasen venec s posvetilom: »Zlatemu sinu in bratu — neotolajljiva mama, sestra in brata.« Poleg tega je brat Janko poklonil pokojniku še poseben venec.

Po tleh po vrsti so položeni venci sokolske župe Ljubljana, dalje diven venec uprave Sokola I., župe in društva Novi Sad, vadijskega zbora Sokola I., telovadcev in telovadk Sokola I. Vsi ti slednji venci pričajo o globoki ljubezni do brata Maleja, ki je bil na Taboru vsesplošno priljubljen kot najboljši Sokol, tovariš in brat. Škofjeloski Sokol je poslal venec rdečih rož s trakovi v narodnih barvah. Vrsta vencev, šopkov in cvetja še ni končana, kajti vsak čas dohajajo novi.

Na obeh koncih pokropo so postavljene mize, kjer se obiskovalci vpišujejo v žalno knjigo. V pisarni Sokola I. pa se kopirajo vizitke in sožalne izjave iz vseh krajev države. Brata Štukelj in Ozvald sta prinesla sožalne izjave tudi iz inozemstva in z njimi zlati znak Zveze luxembourških gimnazij, ki je br. Maleju podelila najvišje odlikovanje za hrabrost, disciplino in požrtvovalnost.

Sožalne izjave

V pisarno Sokola I na Taboru prihajajo neprestano brzojavne in pismene izjave sožalja. Danes je prispelo med drugimi tudi pismo podbana dr. Pirkmajerja naslednje vsebine:

»Ob smrtni nesreči vzornega Sokola Antona Maleja, ki je položil svoje mlado življenje v slavo našega imena, pošiljam težko prizadetemu društvu globoko pretresen izraz svojega iskrenega sožalja. Dr. Pirkmajer.«

Odsotni starosta društva je telegrafiral društvu in še posebej izrazil sožalje vadijskemu zboru Sokola I. takole: »Tužna novica o veliki žrtvi br. Maleja me je neusmiljeno pretresla. V duhu delim vašo globoko žalost in obžalovanje, da zaradi velike oddaljenosti ne morem priti na pogreb. Društvo sem naprosil, da v mojem imenu preskrbi poseben venec. Težko čakam, da se vrnem v vašo sredo, kjer bom našel uteho. Slava brezsmrtnemu vzorniku

sokolske lepote in vrlin. Ing. Rado Bevc, — starosta.«

Sožalne brzojavke so med drugim poslala društva: Sokol Stara Pazova, Sokol Maribor, Rajhenburg, Kreka, Lukavac, Varaždin, St. Ilj v Slov. goricah in tako dalje.

Ob krsti so ves čas navzoči odborniki društva s prvim podstaršom br. Ganglom. Prispel je tudi zastopnik novosadskega Sokola, ki je položil na krsto tudi krasen venec. V množici žalujočih smo pa opazili tudi sivo glavo starega borca Aleksandra Tomana, ki se je solznil oči poslovil od mladega mučenika.

Visoko posmrtno odlikovanje

Br. Osvald, ki se je kot sodnik udeležil mednarodne telovadbe v Luxembourg, je prinesel s seboj sliko pokojnega br. Maleja na mrtvaškem odru, rentgenove fotografije iz katerih je točno razvidno, kje si je nesrečno zlomil hrbtenico ter diplome in odlikovanja, s katerimi je bil Tone Malej po smrti odlikovan. Starosta poljskega Sokolstva br. Zamovski je položil na krsto diplomsko poljskega Sokolstva. To je najvišje sokolsko odlikovanje in priznanje za zasluge na polju Sokolstva. Br. Malej je bil 179. odlikovane. Diploma se glasi:

Zwiazek Towarzystwa Gimnastycznych »Sokol« w Polsce w uznanin wybitnych zaslug, polozonech w szerzeniu i ugruntowaniu idei Sokolej uchwatata Zwiazku z dn. 15 Czerwca 1930 nadaje

Druhowi Antonowi Malejowi prawo noszenia zaszcudnej odznaki Sokolej.

Warszawa, dn. 15. Lipca 1930.

Zwiazek Towarzystwa Gimnastycznych »Sokol« w Polsce.

Przeze: Dr. Zamoycki.

Luksemburžani so položili na krsto nastopno diplomu:

Union des Sociétés Luxembourgeoises de Gymnastique Oeuvre de la Gratitude des Gymnastes Luxembourgeois. Le Rameau de l'Union est decerne a Monsieur ANTONIE MALEJ de Ljubljana.

Slede podpisi.

Luksemburžani so izročili našim Sokolom za pokojnega Maleja krasno odlikovanje znak, ki ga prejme sicer samo oni, ki se najmanj 30 let aktivno udeležujejo na polju gimnastike ter doseže odlične uspehe.

Sožalne izjave so podpisali poleg predstavnikov in zastopnikov mednarodnih telovadnih udruženj tudi številni predstavniki luksemburške javnosti.

Pogreb

Včeraj objavljeni spored pogreba se ni v ničemer izpremenil. V veljavi ostane vse, kar je v včeraj priobčeni objavi določila ljubljanska sokolska župa. Žalni sprevod krene izpred Tabora točno ob 9. uri dopoldne proti glavnemu kolodvoru po ulicah in cestah Vrhovčevi, Vidovdanski, Sv. Petra, Prešernovi, Dunajski in Masarykovi. Po slovesu je odhod udeležnikov pogreba z rednim gorenjskim vlakom ob 11.45. Prihod v Bohinjsko Bistrico je popoldne ob 15.05, pogreb pa se bo vršil ob 16. uri popoldne.

Cetrinska vožnja velja samo za vlak, ki odhaja iz Ljubljane jutri ob 11.45.

Zastopnik predsednika vlade

Kraljevska banska uprava dravske banovine sporoča: Na pogrebu Sokola Maleja bo zastopal g. ban inž. Serbec predsednik ministrskega sveta in ministra notranjih zadev generala Petra Zivkoviča ter položil v njegovem imenu venec z napisom: »Odličnemu Sokolu Antonu Maleju, palom u vršenju svoje uzvišene dužnosti — predsednik ministrskega sveta djeneral Petar Zivkovič.« Dalje je minister prosvete poklonil na grob pokojnega Maleja venec z napisom: »Sokolu Maleju — minister prosvete.«

Društvena obvestila

Poziv vsem ljubljanskim pevcem! Pogreb br. Toneta Maleja se bo vršil danes ob 9. uri dopoldne. Zbirališče ob pol 9. pred kavarno Krapež na Taboru. Župna uprava.

Poljska dolina. Radi smrti in pogreba br. Maleja v nedeljo 20. t. m. je javni nastop Sokola za Poljsko dolino preložen na nedeljo 27. t. m.

Sokolsko društvo Ljubljana II. se pridružuje tugi za najidealnejšim sokolskim borcev br. Malejem. Zaradi tega poziva mo članstvo da se udeleži v največjem številu žalnega spreveda. Brata Maleja pa

**Tako očisti VIM
Vaše lonce!**

Kuhinske predmete mizo in štedilnik, Rabite VIM bo čisto in snažno.

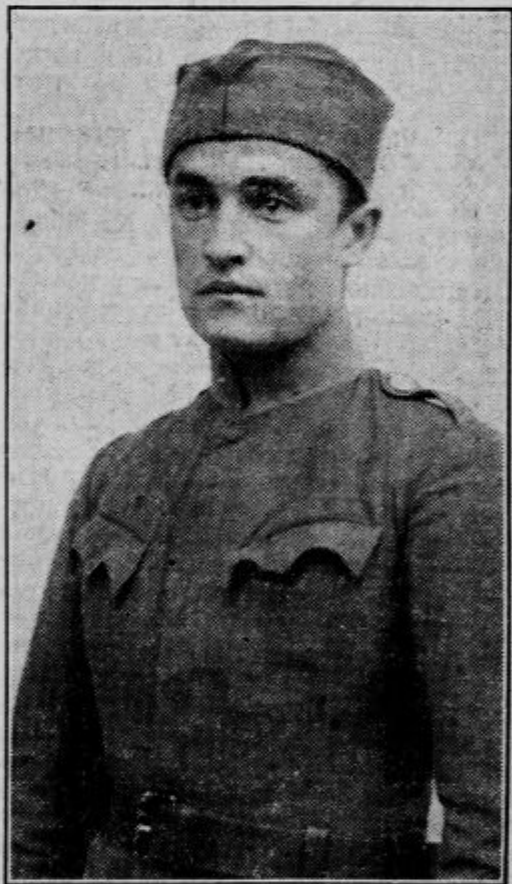
ohranimo v častnem spominu. Odbor.

Clanom in članicam ljubljanskega Sokola! Opozarjamo ponovno, da je zbirališče članstva danes pred Narodnim domom, odkoder odkorakamo točno ob 8. na Tabor. Naj ne bo nikake izjeme. Vsakdo, ki ima svečani krog, naj spremi brata Toneta Maleja na poslednji poti. Članice in naraščaj se zbirajo na Taboru. Legitimacije za cetrinsko vožnjo so članstvu na razpolago v društveni pisarni. Zdravo! — Odbor ljubljanskega Sokola.

Zbirka za Malejevo mater

Iz sokolskih vrst smo prejeli:

Anton Malej je bil ne le vnet Sokol, ampak tudi dober sin. Podpiral je svojo mater, kolikor je mogel. Njegova podpora sedaj odpade. Naša dolžnost je, da nadomestimo to podporo. Ljubljanski Sokol je že v petek začel nabirati darove. Naj mu slede vsa sokolska društva! Prva dva dneva je ljubljanski Sokol prejel 2940 Din, ki so jih darovali: dr. V. Murnik 100 Din, Fran Krapež 500 Din, P. Šumi, L. Štukelj, J. Primožič, S. Žilič, G. Zupančič, B. Gregorka, R. Ban, St. Derganc, M. Osvald, L. Čebular, F. Ahčin, T. Burgstaler, inž. V. Skaberne po 100 Din, V. Černe 50 Din, A. Patik, Vl. Janušič, F. Smole in V. Kocijan po 20 Din, F. Kogovšek 10 Din.

Tone Malej
kot jugoslovanski vojak.

Tonetu Maleju!

Bohinj je poslal že lepo število mladih ljudi v Ljubljano za kruhom. Njega čarobno-veličastna lepota pač vabi tujca, da si tam umiri in okrepi živce, domačinu pa ne da vselej prepotrebni sredstev za obstanek. Težka je ločitev od priljubljenih gorskih velikanov. Vsa narava s svojo slikovito mogočnostjo, ves Bohinj in njega okolica, ta v vsaki tekmi in konkurenci zmagoviti model umetnosti ustvarjanja s svojo grozotno silo, ki je prelita v mehko sanjavnost in v večnostni mir, tem globlje sega v dušo in priklepa domačina nase — ves Bohinj pravim, se bori proti odhodu v tuji svet,

Telovadci Sokola I v Ljubljani nesejo krsto s truplom pokojnega Toneta Maleja na ljubljanskem kolodvoru iz vagona na mrtvaški voz.

Telovadkinje Sokola I, v Ljubljani čakajo na ljubljanskem kolodvoru na vlak, ki bo pripeljal iz tujine ponesrečenega Sokola Toneta Maleja, da pokrijejo njegovo krsto s domačim cvetjem.

Ali si že obnovil članarino Vodnikove družbe za leto 1930?

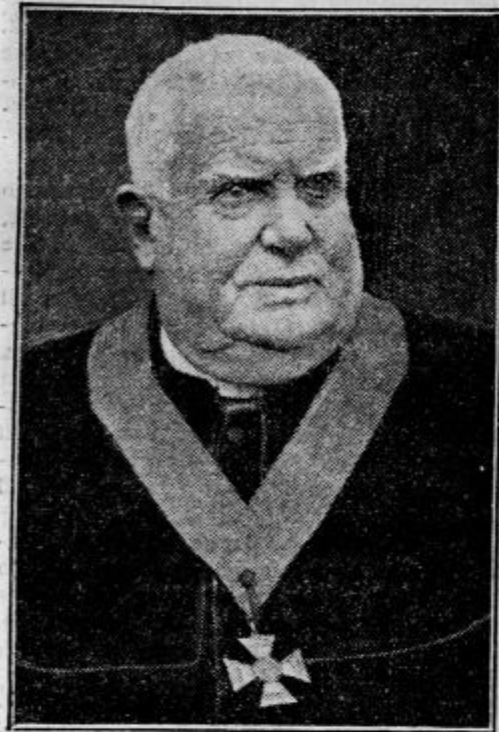
Naši kraji in ljudje

Biseromašnik Martin Meško

Živ spomenik iz dobe slovenskih taborov.

Maribor, 19. julija.

Tam gori na prelepem vrhu Kaple, ovenčanem od vinogradov, kraljuje že 42 let kot župnik, duhovni svetovalec, častni kanonik ter častni občan vseh kapelskih občin Martin Meško, ki bo 22. t. m. obhajal biserno mašo.

Rojen 27. oktobra 1845. v Pušencih pri Ormožu, je študiral gimnazijo v Varaždinu bogoslovje v Mariboru in bil 21. julija 1870 posvečen v mašnika. Služboval je od leta 1870. do 1873. v Sv. Petru pri Radgoni, od 1. 1873 do 1875 v Ljutomeru, nato v Vuzevici, Leskovcu, pri Sv. Barbari v Haložah pod župnikom Raičem, pri Sv. Petru pri Mariboru, od 29. jan. 1888. naprej pa župnik pri Kapeli. L. 1909 je postal duhovni svetovalec. L. 1923. častni kanonik, l. 1928 je bil odlikovan z redom Sv. Save IV. stopnje. Vse občine kapelske župnije so ga imenovali častnim občanom. Zlatomašništvo je obhajal v juliju l. 1920.

Meško je bil vse svoje življenje izrazit in neizprosni nacionalist. Značilen je tale dogodek: Ko je na dan izpita iz veroznanja v zadnjem letu svetovne vojne povabil župnik Meško med drugimi na slavnostni obed tudi takratnega vojnega ministra Stöger-Steinerja, ki se je mudil tamkaj, se je tekom obreda razvila diskusija glede izida vojne. Župnik Meško je v vsej svoji priprosti odkritosti vojnemu ministru predložil napačnost protijugoslovanske in protislovanske politike Avstrije, ki mora voditi do katastrofe. Vojni minister je za tip prebledel, potem pa je obljubil, da bo — kar je v njegovih močeh — odpomogel tem neizpravi pojavom. Zadeva takrat — kljub velikemu številu povablencev ni prišla v javnost.

Da je Meško bil vedno nacionalno zaveden, ni čuda, saj je bil za kaplana pri narodnem buditelju Božidarju Raiču, ki je s takratnimi našimi velmoži dr. Jožetom Vošnjakom, dr. Razlagom, dr. Zarnikom in drugimi na velikih ljudskih taborih propagiral bodočnost Slovenstva. Jubilant Meško še širši kot eden izmed redkih živih spomenikov iz dobe slovenskih taborov v današnje dobo svobode našega naroda. Nacionalne zavednosti se je navzel že tudi na gimnaziji v Varaždinu, kjer je takrat študiral večina naših dijakov iz Slov. gorice. Nemško nikoli ni govoril in ne govori z nikomur, o katerem ve, da je le količkaj več slovensčine.

Fizično in duševno je 85letni starček silajno ohranjen. Spominja se vsega iz preteklosti in ve za vse dogodke sedanjosti ter mu je v njih trezni presoji mlakdo kos. Zanima se še danes za vse stroke vede in znanja ter je izredno vesel, če more s kom o tem ali onem razpravljati.

Izredno ljubi petje, in še danes ob slavnostnih priložnostih rad zapoje. Živo se ob takih prilikah spominja izbornih pevcev učiteljev iz prvih časov svojega župniškovanja pri Kapeli. Je velik prijatelj učiteljstva. Političnega udejstvovanja v stran-

karskem smislu se je vedno izogibal in v svojih pridgah se ni nikoli dotaknil te plače. Zato pa je pri vsemu narodu zelo spoštovan in ljubljen. Ljudstvu pomaga kjer je more, tudi v gmočnih potrebah, podpira društva in ustanove, za duhovna opravila ne zahteva skoro nič, tako da je danes po 42 letnem župnikovanju prav za prav revež. A kraj s svojo krasoto se mu je tako priljubil, da vkljub ponudbam višjih funkcij ni hotel stran.

Veteranu stare narodne duhovniške generacije tudi mi iskreno čestitamo ob redkem jubileju!

Wolffu Luckmannu v spomin

Ljubljana, 19. julija.

Poln veselja in navdušenja si nas zapuščal, ko si odhajal v naš planinski raj. Težko smo Te pričakovali, ker obljubil si nam, da nas v duhu popelješ po vseh onih potih, ki naj bi jih prebredla Tvoja noga. Šel si, da se odpočiješ ob vznožju švojega toliko opisovanega »Matterhorna«. Čakali smo Te, a Tebe ni bilo. Od dne do dne se je stopnjevala naša skrb za Tebe, a v tako kruto usodo nismo mogli verjeti, ker poznali smo Te kot izredno previdnega obiskovalca naših planin. Obstali smo, kakor od strele zadeti, ko smo prejeli žalostno vest: »Wolff ni več. Zasnanjal je večne sanje v tistem krilu planin«.

Zapustil si nas, a Tvoj duh živi med nami, Tvoja dela nas gledajo ob vsakem koraku. Bil si na močnem razmahu svoje velike sile in že so za vedno strla Tvoja krila. Ko Te je pripeljala pot z Dunaja med nas, si se takoj udomačil in Tvoje delo se je razlilo na najrazličnejše pango. Dal si nam stvari, ki jih moramo občudovati. Katerokoli geografsko delo zadnjih let vzamemo v roke, skoro povsod opazimo priloge kart s Tvojo značko.

Mnogo si nam dal v tem kratkem času, a Tvoja sila je šla vedno le navzgor in sedaj — mnogo gradiš — leži pred nami, ki je vzraslo po Tvoji zaslugi, mnogo ga je, ki si ga baš sedaj gojil, kakor vrtnar svoje rože, a obležalo je. Mnogo so obetali Tvoji veliki načrti in šel si iskat novih moči za naša ljudska dela in uresničenje teh načrtov. Le par dni Ti je bilo danih za odih, a hotel, si jih temeljito izrabiti. Hotel si nam prinesiti krasnih posnetkov, pa Ti žal ni bil o dano. Prehitela Te je smrt.

Nova gomila na dovškem pokopališču Te je sprejela v svoj hladni objem. Počivaj mirno, naš ljublieni Wolff. Spi sladko, saj bde nad Teboj vrhovi planin, ki si jih tako ljubil, saj čujemo ob Tvoji prerani gomili Tvoji užalosteni tovariši.

K. B.

Zvezda med Zelenico in Košto

Trbič, 19. julija.

Pred dvema letoma novozvoljeni odbor podružnice SPD v Trbiču si je postavil veliko nalogo, da popravi in znova zmari vsa planinska pota in postavi povsod orientacijske deske. Svojo težko nalogo je letos deloma dovršil. Kot zadnja in najbolj boljša se je obnovila stara gorska pot s sedla Babe na Veliki vrh, ki jo je pred vojsko za plezalce označil znani trbiški planinec g. Alfonz Mali. Toda le malo je

bilo turistov, ki so si upali po izredno težavni poti na Veliki vrh s severne strani. Sedaj je ta stara težava premagana s prizadevanjem in velikimi gmočnimi žrtvami trž. podružnice SPD. Njen načelnik markacijskega odseka g. Janko Praprotnik je vedno drezal in drezal, da naj se prepotrebna pot, ki zveže Zelenico in Kofce končno ustvari in zmagal je. S tovarišem Kostanjevcem sta jo parkrat preje prehodila in označila vsa mesta, kjer naj se pritrdi vrv in kjer naj se zabijejo klini.

Delo je bilo končno razpisano in oglašilo se je dosti tržiških delavcev, ki so bili pripravljeni izvršiti nevarna dela. Odbor se je odločil in poveril z delom Bečana Jančeta in Klobučarja Jože. Z velikim veseljem in planinskimi navdušenjem sta šla na delo. Vreme sta imela na svoji strani in tako je tržiška podružnica v prijetnem položaju, da izroči v nedeljo, 20. t. m. popravljeno, ali vsaj lahko rečemo novo pot javnemu turistovskemu prometu in sicer z malo slavnostjo, ki se izvrši po sledečem redu. Po dohodu izletniškega vlaka v Trbič, se odpeljejo gostje z avtobusom do Jurjevega Jake, kjer krenemo po lepi dolinici Korošice na sedlo Baba. Tu je ob 10.30 zbirališče vseh turistov. Po kratkem pozdravu krenejo gostje na novo pot, ki se takoj zviže v prvi kamin in se strmo vzpenja navzgor proti vrhu. Par klinov in 60 m vrvi in je prvi romantični del poti za nami, pod nami pa najkrajše razgled po prelepi koroški deželi proti severu, tja proti zapadu pa gledamo v obliki ostalim vršcem karavanskim, ki se kopljejo v solnčni svetlobi, da je veselo pogledati. Pot gre stalno strmo toda brez najmanjše nevarnosti kvišku in se vije med državnimi mejniki sem in tja. Pridemo do drugega kamina, kjer je položaj prav tak kakor v prvem, dobro je zavarovan in planinec ima veselje, ko gleda pod seboj nebeško krasen svet.

Pred leti je bila tržiška podružnica zidala na Velikem vrhu skrinjico s spominsko knjigo, ki je bila pa v prvih štirinajstih dneh ukradena. V spomin otvoritve nove poti pa postavijo planinci na Velikem vrhu novo in potrde s svojimi podpisi, da jim je pot mila in draga. Ko bo opravljeno to slovesno delo, krene vsa družba po novi poti, ki jo je tržiška podružnica krstila za »Francovo pot«, ker jo je napravil tržiški majer Franc sam iz golega veselja do planin, na planino Kofce, kjer postreže majer Franc svoje izredne goste s pravimi kofškimi brzlami, maslovnikom in žganci, kakor bo kdo želel. Po kratkem odmoru krene planinska družina dalje doli v planinski dom na Kofcah, kjer bo za prijavitelne goste pripravljeno kosilo, po kosilu pa se bo pekel na ražnju velik koštrun. Okrog doma pa se bo razvilo veselo planinsko ranje, dokler ne pride čas za odhod na večerni vlak.

Kaj znači nova pot? Nova pot znači najidealnejšo planinsko zvezo v Karavankah, ki zveže v kratkem času petih ur dve planinski postojanki, to je kočjo na Zelenici in planinski dom na Kofcah tako, da izloči vsako hojo po velikih cestah, katerih se človek preje pri najboljši volji ni mogel ogniti. Tržiška podružnica SPD zasluži za svoje živahno delovanje vso pohvalo pri pospeševanju tujkega prometa v Karavankah. Prav sedaj je izšla izvrstna turistovska karta Karavank v dveh izdajah, namreč v ročni velikosti 50x40 in v velikosti 100x80. Prva je namenjena za planince, druga pa za šole, hotele, restavracije, kolodvore in za javne orientacijske deske, ki jih tržiška podružnica postavi več v svojem področju.

A. L.

Pismo iz trboveljskega gozdovniškega tabora na Gorenjskem

Trbovlje 18. julija

Od naših gozdnikov, ki taboro na prekrasem prostoru v bližini Radovljice, smo prejeli prvo poročilo. Ker bo to, kar nam piše »poštar« taborišča, dijak Ivo Pust, zanimalo tudi starše, katerih otroci se nahajajo na taboranju priobčujemo pismo doslovno:

»Tu smo že 4. dan. Izbrali smo si za taborjenje krasen prostor na travniku pod Radovljico, tam, kjer se stekata Sava in Bohinjka in Sava-Dolinka. Vseh Trboveljčanov nas je tukaj okrog 110, od teh preko 90 otrok. Že prvi dan smo postavili šotore, 22 po številu. Komaj smo bili vsi pod streho, je začelo deževati in ta dež se nikakor ne more posloviti od nas. Drugi dan smo postavili še kuhinjo, jambor za zastavo in totem ki smo ga živo poslikali. Kljub velikemu številu tabornikov posluje naša kuhinja izborna. Za to se moramo zahvaliti naši kuharici g. Hudarini in gospodarici g. Kostajnski.

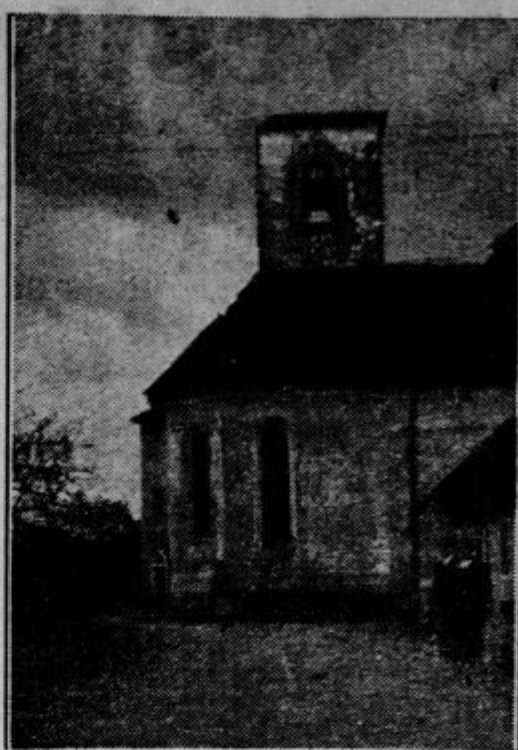
Dnevni red je naslednji: Vstanemo ob 7. se zberemo in zapojemo »Pozdrav zastavi«, potem telovadimo 15 minut, nakar se razvrstimo h kotlom kjer že čaka zajtrk navadno kakao. Čez dan napravljamo izlete se igramo, kopljemo in pojemo. Po večerji je slikovita taborna zabava okrog tabornega ognja, kjer je zbrana vsa družina. Le prehitro mine dan in treba je v šotore spat. Za varnost imamo postavljene straže, ki se redno menjavajo.

Čprav nam nebo ni usmiljeno in vedno rosi, se vendar vsi taborniki izbornu počutimo. Vse je zadovoljno in zdravo, vse se smeje in raduje in vsa lica žarijo zadovoljnosti in veselja.

Upamo, da se povrtno v našo sajasto dolino zdravi in okrepani, iz Radovljice pa bomo prinesli s seboj polno lepih spominov.

V nedeljo smo se udeležili službe božje v Radovljici in g. dekan nas je s prižnice prvo lep pohvalil. — Mir z Vami! Veseli nas, da so se naši gozdniki v svoji sreči in zadovoljnosti spomnili tudi »Jutra«. Želim jim, da bi izkoristili kratko odmerjeni jim čas kar najbolje in da bi se res vrnili domov zdravi in okrepani.

Neurje na Gorenjskem

Pungraška cerkev v Kranju, kateri je vihar, kakor smo večerj poročali, odnesel 8 m visok vrh stolpa ter ga vrgel 10 m daleč preko poti na sosednji vrt.

Nesreča na železniški progi

Grobelno 19. julija

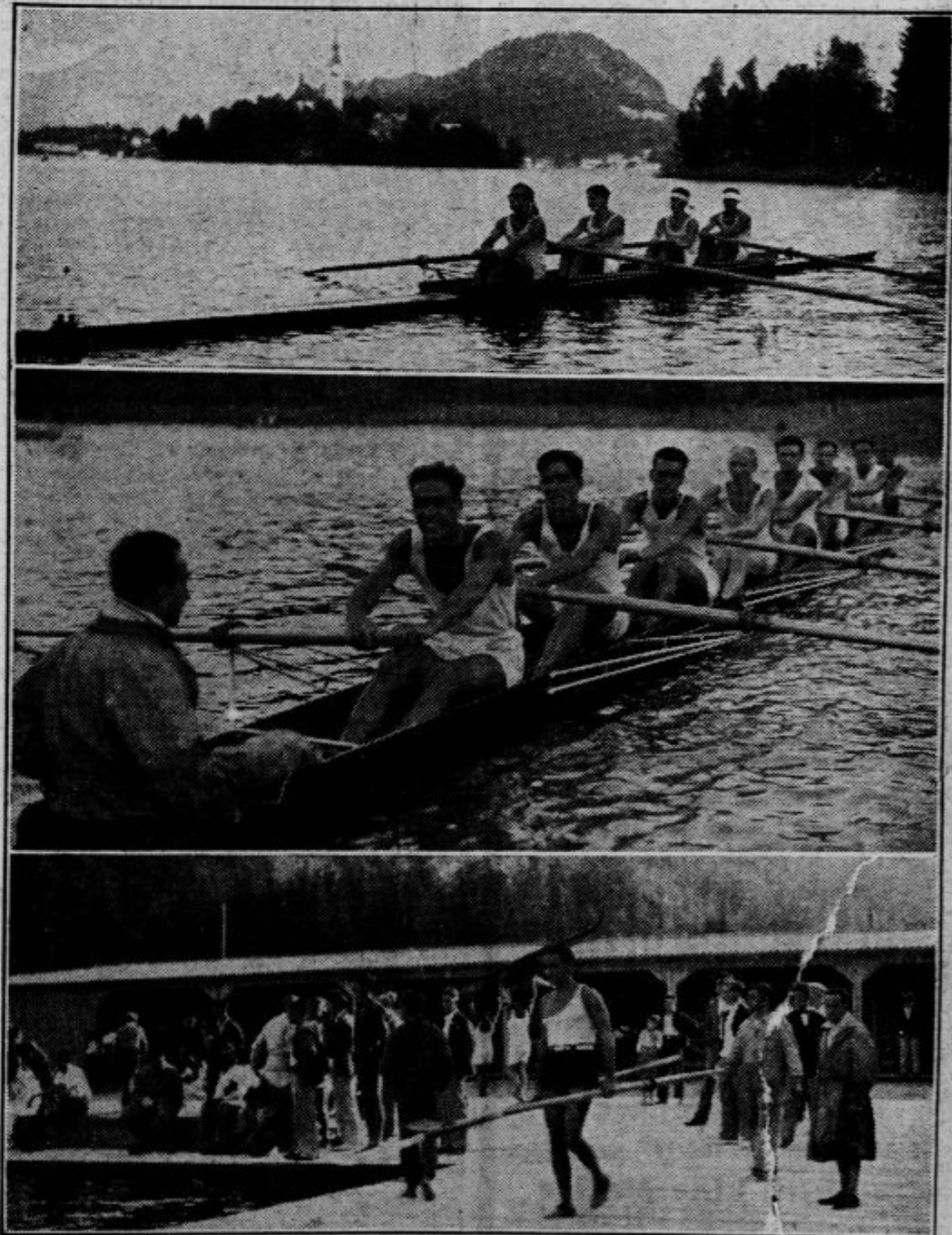
Na cestnem prehodu preko železnice tik postaje Grobelno se je danes ob 14.45 dogodila težka nesreča, ki pa bi bila lahko še usodnejša. Nikola Jurjevec iz Imenega pri Podčetrtku je vozil proti železniškemu prehodu ravno v času, ko je prihajal rogaški vlak. Ko je vlak vozil proti vozni signalu, je strojevodja opazil voznička, ki je bil že tik tira. Na življenje je hotel vozniček sicer voz ustaviti ali ga obrniti v stran, konj pa je že stal na tračnicah in obstal tam menda iz strahu kakor ukopan. Stroj je pograbil voz in konja. Voz je bil ves razbit, konj pa tako težko poškodovan, da so ga morali takoj zaklati. Voznik je še pravočasno skočil v stran ter se tako rešil.

Kraj nesreče je pregledala komisija, katero so tvorili postajni načelnik, poveljnik orožniške postaje in župan g. Metličar. Ta nesreča je zopet dokaz velikih in nevarnih nedostatkov na tem delu železniške proge. Upamo, da bo vsaj sedaj tako nevarni prehod zavarovan z zapornicami.

Letina na Kočevskem

Zadnje deževje, ki je docela ohladilo uprav pasjo vročino v začetku julija, je bilo pravi blagoslov za naša polja. Krompir in fižol kakor tudi vsi bolj pozni jesenski pridelki so dobili dovolj potrebne vlage. Sedaj je pritisnilo zopet solnce, ki bo s svojo toploto pospešilo dozorevanje žita. Ječmen so pri nas kolikortoliko že pospravili, sedaj čaka na vrsti oves, rž in kolikor je pšenice. Koruza kaže lepo. Na splošno pa se, žal, letos zelo opaža vsemogoče poljske škodljivce, tako da bi lahko rekli, da je letos žrtev leto. Krompir in fižol uničujeta beli črv

Mednarodne veslaške tekme na Bledu

Zaka, sicer tako mirna in tiha, je zadnje dni oživela, da izgleda kot mravljišče. Pod ogromno lopo so uvrščeni tanki, dolgi tekmovalni čolni, pred njo na lesenem pradu pa se gnete vse polno tekmovalcev v dresih, vsi zagoreli, mišičasti, sloki — pravi vitezi lepega veslaškega sporta.

S tekmovalno kritičnostjo, sem pa tam mešano s porcijo zavisti, se opazujejo drug drugega in delajo prerokbe za glavno tekmovalna dneva. Zadnje dni so se porabili za treninge, ki so imeli vedno dovolj gledalcev in občudovalcev, prav posebno med tujim ženskim svetom. Pa je bilo res užitek gledati, kako so švigali opsičeni lesovi po gladkem jezeru. Mišičaste roke so se upirale v enakomernem tempu ob vesla in šlo je; ho — ruk!

Tile krmarji s svojim kričanjem so še posebno zabavni sportniki. Njih naloga je,

in mramorji v takem številu, da se kmetje boje, da jim ne bi uničili ti škodljivci vsega pridelka.

Sadja letos ne bo prav veliko. Dočim je lansko leto Kočevska izvozila veliko vagonov jabolk in je bila cena jabolk zelo nizka (1 kg 1—1.50 Din) bo letos jabolk komaj za dom. Nekaj več je ponekod hrusk in češkelj. Z žganjem so še sedaj kmetje zelo dobro založeni, tako da letos ugibljejo z veliko skrbjo, kam naj s slivami. Dobro bi bilo, da bi se naši trgovci malo bolj zanimali za domače žganje, kar pride ceneje in je tudi mnogo boljše. Kočevska je v tem na glasu, da izdeluje fino domače žganje.

Kmetje upajo, da bo letina kljub vsem škodljivcem vsaj toliko prinesla, da bodo s njo lahko prebili do drugega leta.

Zanimiv svetovni popotnik

Je Joža Mikulec iz Krušljivega sela v Zagorju. Od leta 1901, ko je šel na »to dolgo rajžo« pa do danes je prehodil že precej sveta in spoznal vse zemeljske kontinente. Ampak potovanje samo ni bogve kaj zanimivo, saj Mikulec ne piše potopisov, spominov ali razkritij neraziskanih džungl. Kot edino, a težko zanimivo nor si oziroma vozi s seboj 25 kg težko spominsko knjigo pravo redkost med knjigami, ki ima na platnicah napisano: Souvenir. Knjiga obsega 2000 strani, 1017 je že popisanih z samimi podpisi vseh mogočih svetovnih veličin, nekateri s prav kraljevskim sijajem.

Nu, v knjigi je še dovolj praznih listov in zato Mikulecvega potovanja še ne bo tako kmalu konec. In če mu bo dano zdravje in dobra volja, bo koncem potovanja podpisov znamenitih mož polna knjiga redkost posebne vrste. Ponosna bo muzejska zbirka, ki se bo ponašala z njo.

Te dni se mudi Mikulec v Ljubljani. Knjigo prevaža v solidnem kovčegu na vzmetih starega otroškega vozička. Da obvarje knjigo pred otipavanjem radovednežev, jo odprto hrani pod steklenim okvirom, ki je s ključavnico pritrjen na kovčeg. Pa občudovalcev ima Mikulec kljub temu dovolj. Želimo Mikulecu, da bi nam v doglednem času še zdrav in čil prinesel na ogled knjigo, popisano do zadnjega lista.

Slavnost ob postavljanju 36 metrov visokega droga za državno zastavo na meji v Hotederšici

Zadaj graničarska hiša, spodaj od leve proti desni italijanska finančna stražnica z oficirji, državni mejnik, na desni pa naša orožniška baraka s stražnico. Pred občinstvom pelje cesta na desno v Hotederšico in Logatec, na levo pa v Idrijo.

Prihranite si bi vanje v zdravilišču!

Ako trpite na protinskih in revmatičnih bolečinah, znakih arterioskleroze (pojanenja žil), če se Vas polasta nespečnost, šumenje v ušesih in omotičnost, potem uporabite **RADIOSCLERIN KURO**. Zdravniško priporočene, prosto prodajne, radioaktivne vsebuje **RADIOSCLERIN TABLETE** pospešujejo obtok krvi v žilah odvod-

nica in utripalnicah, s čimer se odvrnejo vsi pojavi starosti in ostane delavna moč nezmanjšana. — Vsebinsa radija uradno ugotovljena. — Dobiva se v vseh lekarnah. Zaloge in pojasnila: Drogerija na veliko »EMBECKUS«, Beograd, Zrinjskega 37. — Prospekte gratis in franko. 162

Domače vesti

* Za doktorja živinozdravstva je bil na dunajski univerzi nedavno promoviran koroški rojak g. Luka Sienčnik iz Mokri pri Doberli vasi. Sedaj izvršuje prakso na Dunaju, a na zimo se preseli med svoje ožje rojake na Koroškem.

* Promocije in izpiti Primorcev. Na univerzi v Padovi je promoviral za doktorico kenijske in farmacije g. d. Majda Jamšekova iz Aldovšine. Na univerzi v Turinu je promoviral za doktorja medicine g. Karol Rutar iz Gorice. — Akademski izpiti za solopetije je napravila pred državno komisijo v Bolonji Primorka g. d. Breda Ščekova. Goslarski izpiti je prestopal na Verdijevem konservatoriju v Trstu g. Stanko Malič iz Trsta.

* Sprememba v železniški službi. Postavljeni so za stalne zvanjčke 1/4 vozovni pregledniki: Ropret Avgust, Postojna; Ules Alojzij, kurilnica Maribor; Nemec Peter, kurilnica Zidani most; Zdravce Matej, kurilnica Maribor; Grum Francišek, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; Skočir Marcel, prometnik, Boh. Bela; strojevodje: Oman Josip, kurilnica Ljubljana II. glav. kol.; Stojc Ivan, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; Sovinc Josip, kurilnica Zidani most; Dornič Ciril, kurilnica Ljubljana II. glav. kol.; Dmota Luka, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; Jenko Alojzij, kurilnica Ljubljana II. glav. kol.; Pal Konrad, kurilnica Zidani most; Zibert Francišek, Murska Sobota; Batič Anton, kurilnica Ljubljana II. glav. kol.; Južina Leopold, kurilnica Ljubljana I. glav. kol. — Zvanjčki II/3 sprevodniki tovornih vlakov: Valenčič Franc, Maribor glav. kol.; Kotnik Jožef, Maribor glav. kol.; Hrašovec Anton, Maribor glav. kol.; progovnemu čuvaju: Sinič Franc, Rače - Fram; kretnik: Rudolf Engelbert, Poljčane; kurjači: Škerl Josip, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; Škof Ivan, kurilnica Ljubljana I. gl. kol.; Pečovnik Ivan, kurilnica Maribor; Pintič Ivan, kurilnica Maribor; Virant Jurij, kurilnica Maribor; Derglin Jožef, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; Stuešek Mihael, kurilnica Zidani most; Lang Anton, kurilnica Maribor; Drašler Franc, kurilnica Ljubljana II. glav. kol.; Vižin Franc, kurilnica Ljubljana II. glav. kol.; Pogačar Ivan, kurilnica Ljubljana II. glav. kol.; Lešnik Ivan, kurilnica Maribor; Smrekar Jožef, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; Jamnik Franc, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; Bežalj Jožef, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; Breščak Ivan, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; Hajšek Vinko, kurilnica Ljubljana I. gl. kol.; Krasovec Jakob, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; Ličen Alfonz, kurilnica Ljubljana II. glav. kol.; Malek Alojzij, kurilnica Maribor; Gaizer Janez, kurilnica Maribor; Kurbus Ivan, kurilnica Maribor; Sonc Franc, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; Auds Srečko, kurilnica Maribor.

* Objava za poljedelske producente. Vojno ministristvo namerava po letošnji žetvi nabaviti potrebščine za vojsko in mornarico kolikor le mogoče neposredno od domačih producentov. Za začetek gre samo za živinsko krmo in stello (seno, oves, jetmen, slamo) pozveje pa se bo kupovala tudi pšenica. Kupovanje se prične po vseh garnizijah takoj po končanju košnje in žetve in sicer za gotov denar na licu mesta na direktnem sestanku s producenti. Izključeni so vsaki posredovalci (banke, dobavitelji, trgovci, špekulanti itd.), ki žive le od posredovanja. Špekulacije in vmesnega za poslužke država želi živahnega odziva, ker bi sicer morala pozneje vendarle poseči po liferantih, od česar pa bi kmetski del naroda ničesar ne imel.

* Nov župnik v Vojniku. Za župnika v Vojniku pri Celju je imenovan Anton Lasbacher, doslej prvi kaplan v Celju. Svojo novo službo bo nastopil 1. avgusta.

Samo še danes nepreklicno zadnji-krat

Ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri
Laura la Plante in John Boles
v prekrasni drami

Tajnost budoarja

Cene 4, 6, 8 in 10 Din.

KINO IDEAL.

Ob 3., 5., 7. in 9. uri!

Govoreči film

PESEM KAZNENCA

Ljubavni roman mladega komponista

V glavnih vlogah:

Charles Barthelmes in

Betty Compson

Znižane letne cene!

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin.

Ljubljana: 7, 753,2, 17, 60, ENEL 1, —

Maribor: 7, 753,1, 16, 60, NW6, 0, dež, 15,0.

Zagreb: 7, 753,1, 18, 70, NNW1, 8, —

Beograd: 7, 752,7, 18, 70, NNW2, 1, —

Sarajevo: 7, 751,9, 22, 60, WNW1, 0, —

Skopje: 7, 753,4, 23, 60, WNW1, 1, —

Split: 7, 753,5, 23, 50, W2, 1, —

Solnce vzhaja ob 4.32, zahaja ob 19.41;

luna vzhaja ob 23.51, zahaja ob 15.46.

Najnižja temperatura: v Ljubljani 14, v

Mariboru 14, v Zagrebu 16, v Beogradu 18,

v Sarajevu 18, v Skopju 16, v Splitu 21.

* Rumunski visokošolci v Dalmaciji. Predvčeršnjim popoldne je prislopo v Split trideset slušateljev šumarske fakultete iz Bukarešte pod vodstvom strokovnih profesorjev. Sprejeli so jih šumarski uradniki banske uprave. Ogledali so si znamenitosti mesta, Marjan in gozdni vrt. Iz Dalmacije nadaljujejo svojo pot v Bosno.

* Zasedanje študentske Male antante v Caviatu je določeno letos za čas od 20. do 23. t. m. Sejam bo predsedoval Vaclav Paleček, ki je prišel s člani komiteja te dni v Beograd. To je prvo zasedanje študentske Male antante v naši državi, ki je toliko pomembnejše, ker bodo zborovali razpravljali o mednarodnem študentskem kongresu, ki bo letos od 12. do 26. avgusta, kjer bo nastopila študentska Mala antanta prvič kot enotna celota. Predvčeršnjim je bil sprejem komiteja v zunanjem ministristvu, včeraj pa v rektoratu beograjske univerze.

* III. gasilska razstava. V naših dneh je gasilstvo že tako razvito po vseh deželah, da že ni skoro vasi, v kateri ne bi bilo gasilnega društva, ki hoče imeti še boljše gasilsko pripravo. Tovarnari, izdelovalci gasilnega orodja in brizgaln! Razstavite svoje izdelke na vselejmu v Ljubljani v dneh od 1. do 4. avgusta, kajti takrat bo prihitelo ob priliki Vseslovenskega gasilskega kongresa in zletu nešteto gasilcev iz vs države na vses. em in si bo ogledovali in kupovali tudi vaše razstavljene premete. Udeležite se torej razstave gotovo ne v svojo škodo!

* Povratek »Srbske Malke« v Jugoslovski ženski savez. Dolgo je vladala med različnimi ženskimi društvi kraljevine razdvojenost, ki je škodovala ugledu in moči tako samih društev, kakor tudi vsega ženskega pokreta. Na posredovanje Kola srbskih sestara se je sedaj vrnilo žensko društvo »Srbskih Malke« v Jugoslovski ženski savez. S tem činom je dobila naša osrednja ženska organizacija potrebno konsolidacijo, da more vršiti v polni meri svojo vzvišeno nalogo.

* Povratek ameriških izletnikov. Z večernim vlakom se je sinoči odpeljalo iz Ljubljane preko Jesenic 24 ameriških izletnikov, ki so se mudili pri svojih v Jugoslaviji. Na kolodvor so jih spremlili domači, od katerih so se poslovili v upanju na ponovno svidenje v domačem kraju. Brzovlak jih je ob 20. odpeljal preko Jesenic, Avstrije, Švice in Francije v Havre, kjer se bodo dne 23. julija vkrcali na slovi- ti brzoparnik »Ile de France«, last francoske družbe Cie. Gle. Transatlantique, ki jih bo pripeljal zopet nazaj v novo domovino. Izletnikom kličemo: »Srečno pot in na zopetno svidenje!

* Uradniški odtegljaji za odkupnino osebnega dela. Drav. fin. direkcija objavlja: V smislu razpisa gradbenega ministristva od 7. junija 1930 št. 42.293 in skladno z odlokom finančnega ministristva od 24. junija 1930, št. 83.570-II se bo za kritje stroškov pri gradnji in vzdrževanju bano- vinskih in občinskih cest odtegnil od prejemkov za mesec avgust 1930 kot odkupnina osebnega dela vsem aktivnim in upokojenim državnim uslužbencem in sicer aktivnim drž. nameščencem na 3 dni odpadajoči znesek, to je 10. del mesečnih aktivnih prejemkov (brez stanarine in vsakršnih doklad), vsem drž. upokojencem na 3 dni odpadajoči znesek, to je 10. del mesečnih pokojninskih prejemkov (brez doklad). Prednje se objavlja; da ne bo nepotrebnih reklamacij in povpraševanj.

* Slovenska Matica pisateljem. V pretekli dobi so bile vsakoletne izdaje izvirnih leposlovnih del Matičin ponos. Matica je ostala tudi danes verna tej tradiciji, pogreša pa rokopiesov. Zato vabi vse slov. pisatelje, da bi predložili odboru čimprej večja izvirna dela, pripovedne ali dramske vsebine. Slovenska Matica ne stavlja nikakih zahtev, edina legitimacija bo umetniška kvaliteta dela. Rokopise bo z ozirom na današnje razmere na knjižnem trgu dobro honorirala ter jih odkupila takoj, ko bodo sprejeti.

* Poziv lastnikom Levstikovih pisem ali mu pisanih pisem. Slovenska Matica namerava izdati prihodnje leto ob stoletnici Levstikovega rojstva njegova pisma. Odbor vlijudno prosi vse lastnike Levstikovih ali njemu pisanih pisem, da bi jih blagovolili dati v ta namen na razpolago do 1. oktobra 1930. Pisma se bodo prepisala in vrnila takoj lastnikom.

* Maturanti novomeške gimnazije iz leta 1920. se zberemo k proslavi 10letnice v soboto 2. avgusta t. l. popoldne v Novem mestu, kakor je bilo že vsem tovarišem pisмено sporočeno. Tovariši, ki še niso priglasili svoje udeležbe, naj to nemudoma store na naslov: dr. Marjan Polenšek, zdravnik v Novem mestu. — Naj nihče ne izostane! Na svidenje!

* »Karagiorge« gre na popravilo v Tivat. V zadnjem času se je poročalo, da se bo močno poškodovani luksuzni parobrod odpravil v Kraljevo na popravilo. Ker pa ladjedelnica v Kraljeviči še ni opremljena za tako popravilo, se bo »Karagiorge« z dvema vlačicama vojne mornarice odpravil te dni v Tivat v Boki Kotorski, kjer bo ladja popravljena, potem pa na Sušaku na novo opremljena s pohištvo.

* Smrtna kosa. Po dolgi bolezni je včeraj umrla Roza Kimovec, pogodbenica poštarica v Vačah pri Litli v starosti 24 let. Pogreb bo v ponedeljek ob 10. na Vačah. Blag ji bodi spomin.

* Pojasnilo. K članku o pogrebu vdove Komarijeve ugotovljamo, da je bilo vse tako, kakor sem opisal ter da za pogreb nisem zvedel od koga drugega. Ker pogreba ni omenil kak dopisnik, sem storil to jaz, ki nisem v dopisniški zvezi z listom. V članku končno nisem omenjal nobenega društva, marveč je bilo vse le gola ugotovitev, da je bil pogreb po kateremkoli naključju brez društvenih udeležb. — L. Zupanec, učitelj.

FOTO-KINO-APARATI
in potrebne najceneje
v drogerijah
KANC, LJUBLJANA
in
KANO (Wellman), MARIBOR CENIK GRATISI
Izvršujemo vsa amaterska dela.

* Redka prikazen na morju. Oni prebivalci Tivata v Boki Kotorski, ki zjutraj zgodaj vstajajo, so preteklo sredo opazovali redek prirodn pojav, ki pa jim je zadal mnogo strahu. Morje je bilo precej mirno ter je obetalo lep poletni dan. Nenadoma pa so Tivčani zagledali, kako se od Kumborske otočine približuje čuden pojav — vrtnec, visok 500 do 600 metrov, v premeru približno 30 metrov. S strahom so pričakovali, kdaj se bo ta pošast približala obali. S strahovito hitrostjo se je okrenila proti Tivtu ter z vso silo udarila na občinsko klavnico. V hipu je odtrgala dve strehi, kakor da bi ju s koso odrezala. Hite je dalje proti Lovčenu ter se razbila na njegovih skalah. Mimogrede je iztrgala iz tal nad 400 maslin ter v zraku odnesla dva stoga sena. Hiša in vinograd pilota Paša sta bila močno poškodovana.

* Velika škoda po viharju v Bosni. Kakor poročajo iz Sarajeva, je toča v zadnjih dneh v okolici Visokega, zlasti med Kankjem in Podlugovim napravila ogromno škodo. Prizadetih je približno osemdeset vasi. Škoda je uradno cenjena na 10 milijonov dinarjev. Uvedena je državna pomožna akcija.

* Huda nevihta s točo je udarila včeraj od 13. do 13.45 davčne občine Lahonci. Ivanjkeci, Mihalovci, Brebrovniki, Hermanci in Sv. Miklavž delno, Verovec in Velikane pa v polnem obsegu. Škoda je največja v vinogradih in se cení v posameznih legah na 5 do 50 odstotkov.

* Vlak povozil konja. V četrtek 17. t. m. se je zgodila na otovškem viaduktu pri Črnomlju huda nesreča, ki bi lahko imela zle posledice. Osební vlak, ki odhaja iz Črnomlja ob 16.53, je v smeri proti Semiču na viaduktu došel bežečega ciganskega konja. Lokomotiva ga je udarila v glavo in ga vrgla s trajnice hudo poškodovanega. Če bi bil padel konj pod kolesa, bi vlak lahko iztiril, kar bi bilo usodno, ker se je dogodek primeril v višini 35 metrov. Kmetje so kmalu po odhodu vlaka prihiteli na kraj nesreče in konja spravili z viadukta.

* Aretacija drznega goljufa. V Osijeku je v četrtek popoldne policija aretirala goljufa, ki je na drzen način hotel ogoljufati podružnico Prve hrvatske štedionice za 50.000 Din. Aretiranec je Miroslav Reich, 29 let star, rodom iz Valpova. Pod imenom Mavra Deutsch, trgovca v Daruvaru, je prosil najprej pri mestni hranilnici v Osijeku za posojilo 5000 Din na podlagi gruntovnega izpiska na hišo št. 12 na Zrinjevcu. Bil je sumljiv, zato je hranilnica nanj opozorila policijo, ki ga pa ni mogla izslediti. V četrtek bi imel pri podružnici Prve hrvatske štedionice dvigniti znesek 10.000 Din na račun dovoljenega posojila 50.000 Din. Ko je hotel prevzeti znesek, ga je nenadoma aretirala policijski agent. Policija sedaj poizveduje, če Reich na podoben način ni morebiti ogoljufal tudi drugih bank.

* Varovanje perila in Persil. Jasno je, da se trajno lahko uporablja za pranje samo sredstvo najboljšee kakovosti, ki se je izkazalo popolnoma zanesljivo. Gospodinjne so preveč previdne, da bi svoje dobro perilo prale na kak način, ki je za perilo nevaren. Tako se je tekom časa ugotovilo, da pomeni trdno ribanje in krtačenje perila, kakor tudi uporaba klora največje nevarnosti za perilo. Odkar se je v celoti civiliziranem svetu z največjim in brezprimernim uspehom uvelo sredstvo, ki samo pere, kakor je to primer Persila, so vse nevarnosti za perilo pri pranju odpravljene. Uporaba tega preizkušenega sred-

Zobozdravnik

Dr. Kamblč

ne ordinira do 1. septembra

Rentgenolog

Dr. Hebein

Leonišče

do 28. t. m. ne ordinira

Dentist Koder

ne ordinira do 20. avgusta

10321

Zaradi odpotovanja ne sprejem:

strank od 21. julija do 2. avgusta

1930.

10290

Zobni atelje

F. Holchaker, Krani

MED. UNIV.

Dr. Francé Logar

špecialist za zobozdravništvo in ustne bolezni

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 14

ne ordinira do 18. avgusta.

10286

KIS

za vlaganje sočivja dobite v drogeriji KANC, Ljubljana, Židovska ulica 1.

Autotaksi M. Juvan

Kecanova ul. 5. 2821

Zobni zdravnik

10332

dr. IVAN OBLAK

ne ordinira do 19. avgusta.

si nva ne napravi samo pranje z roko ne-
p. vtrebno, temveč zjamčuje tudi dišeče,
či to in belo perilo.

* Sokol Velike Lašče javlja, da je svoj
javni nastop zaradi smrti br. Maleja od-
ložil na poznejši čas.

* Zoper mole TARMOL! V vsen lekar-
nah in drogerijah! Proizvajalec: »CHEMO-
TECHNICA«, družba z o. z., Ljubljana, Mes-
ti trg št. 10.

ITO — zobna pasta najboljša!

* Oblike in klobuke kemično čisti, barva,

pliša in lila tovarna Josip Reich.

* Zkusežna so najbolj ubranite s sred-
stvo »SANOFORM«. Zahtevajte v droge-
rijah in lekarnah le zaščiteno znamko
tvrdek »CHEMOTECNICA«, Ljubljana,
Mesti trg št. 10.

* K'ako se je treba solnčiti, da je uspeh
največji, popisuje knjiga »Solnčenje« (Ivo
Zor), ki tera se dobi v vseh knjigarnah po
12 Din.

Iz Ljubljane

u— I'ljube na okno! Proti koncu t. m. bo
žirija odločila za olepšanje oken in balko-
nov v Ljubljani podvzela ogledovanje in
ocenjevanje cvetličnih nasadov na oknih
in balkonih. Ljubljana pa je velika in lah-
ko se dogodi, da bo marsikatera ulica in
hiša ostala neogledana. Da ne bo zamere
in krivice, prosí odbor, naj vsi, ki so okra-
sili svoje domove, javijo to z dopisnico
odboru za »olepšanje oken in balkonov v
Ljubljani«, Zvonarska ulica št. 11. Odbor je
prejel že precej prav krasnih daril, pa tu-
di nekaj »denarnih prispevkov in upa z
vso gotovostjo, da bodo to plemenito ak-
cijo podprli še drugi, ki se niso do danes
odzvajali. Najbolj pričakujemo podpore od
lastnikov večjih stavb in zavodov, ki niso
okrasili oken in balkonov, da se odkupijo
s primerno podporo ali darilom. Naj bo
žrtvovana to, č'la naklonjenost darovalcev
in trud odbora v dobrobit naše bele Ljub-
ljane. Po kakšni učku omejevanja bo odbor
objavil v dnevnihikih imena požrtvovalnih
darovalcev, davila in tudi odklonovce.

u— Uprava mestnega kopalnice na Ljub-
ljani je znižala kopalno pristojbino in ve-
ljajo od sedaj naslednje cene: vstopnina v
kopalnice in v parne kabine za čas treh
ur 3 Din za osebo. Vstopnina in uporaba
garderobne omatice za isti čas 2 Din za
osebo.

u— Izjava. Uredništvo »Jutra« lojalno
izjavlja, da g. K'ajko Ojsterc, tapetniški
moister v Ljubljani, Za Bežigradom, ni v
nobeni zvezi z nezgodjo, ki se je dogodila
v juniju na gorenjskem kolodvoru pod va-
gonom, ko so našli tam neko žensko, ki jo
je povozilo, z nekakim moškim. Gre le za
slučajno istost krstnega imena in začetnice
rodbinskega imena.

u— Ciril - Metodij, udeležite se po-
greba narodnega bojca, Sokola Toneta
Maleja!

u— Ugotovitev. V nočici te dni pod na-
slovom »Ena najstarejših gostlin v Ljub-
ljani« se je nehoti st. rila krivica prejšnje-
mu gostilničarju g. Francetu Samsi, ki je
vodil gostilno v splošno zadovoljnost in jo
je tudi iz lastne volje opustil.

u— Ivan Dobrota umrl. Zidar, 20 letni
France Dobrota, o katerem smo poročali
že včeraj, da si je v samozamorenem na-
menu pogol odroč 22.15 kroglo iz samo-
kresa v prsa, je kmalu po prevozu v bol-
nico umrl. Kakor je izpovedala Franciška
A., ki jo je Dobrota spremljal na poti proti
domu, ji je mladenič med potjo tožil čez
domače razmere in dejal, č'la ne gre več
na delo v bližini doma. Čim sta prišla do
Ljubljane v bližino hiše št. 59, ji je
Dobrota komandiral: »Izgini!« nato pa po-
tegnil samokres in ga sprožil proti sebi.
France je zbežal in obvestil o dogod-
ku svoje starše, med tem pa je že prihitel
na lice mesta obveščeni stražnik in pre-
skrbel za prevoz nesrečnega mladeniča v
bolnico.

Radensko vodo piti,

pomeni zdrav in mlad ostati.

u— Kozolec sta zažgala. V petek okrog
19. se je pričelo iz kozalca v bližini to-
varne za klej last hiralnice sv. Jožefa,
nenadoma kaditi, nakar je bušnil v zrak
močan plamen in hipoma objel v kozolcu
se sušečo žito. Čim so ljudje ognju opazili,
so prihiteli na mesto ter pričeli gasiti. Iz
tovarne so tudi telefonirali po gasilce, a
so ljudje medtem ognel že sami pogazili
in gasilec ni bilo potrebno stopiti v ak-
cijo. Pogorelo je pet štanov kozalca in
vsa pšenica v kozolcu, tako da znaša ško-
da okrog 15.000 Din. Kozolec ba je ni za-
varovan. Ogenj sta zanetla 7letni Joško
in 10letni Ivan V., doma iz Jarš. Dobila sta
doma v kuhinji škafličko in se šla igrat na
polje.

u— Razne tatvine na stavbah. Pečarski
pomočnik Ivan Bekš je prijavil, da mu je
v noči na petek odnesel neznan tat iz kleti
nove stavbe na Kette - Murnovi cesti ze-
leno pleskano vodno tehniko, vredno 175
dinarjev. — Z nove stavbe na Miklošičevi
cesti ki jo zida stavbno podjetje Battelino,
je nekdo ukradel tesarju Francetu Volč-
laku iz telovnika 200 Din vredno uro. —
Iz kleti hiše Pokojninskega zavoda je ne-
kdo odnesel 16 t. m. delavcu Ivanu Bo-
hutniku 150 Din vreden suknjič, v katerem
so bili ključki in razni drugi predmeti.

u— Posejalno gostilno pri Majaronču!
u— Samaritani Rdečega križa, vsi iz
višjega in nižjega tečaja, se vlijudno va-
bilo, da se v čim večjem številu udeležijo
izleta v Županovo jamo. Zbirališče na
glavnem kolodvoru danes ob 12.45. 936

Iz Celja

u— Seja občinskega sveta se ni vršila.
V petek zvečer ob 18. je bila sklicana zad-
nja občinska seja pred velikimi počitnica-
mi. Seja pa se ni mogla vršiti, ker je bilo
navzočih le 18 občinskih svetnikov, potre-
ba dvotretjinska večina pa je 22.

u— Zgradba palače OUZD v Celju.
Predvčeršnjim se je mudil v Celju pred-
sednik OUZD iz Ljubljane dr. Miha Krek,
ki si je v spremstvu zastopnikov celjske
mestne občine ogledal stavbišče na Vrazo-
vem trgu za mestnim gledališčem ob Vod-
nikovih ulici, ki ga je ponudila mestna ob-
čina OUZD brezplačno v stavbene namene.
OUZD naj bi zgradil tu trinadstropno
uradno in stanovanjsko poslopje, v katere-
mu pa naj bi bilo po pogojih mestne občine
tudi veliko in moderno javno parno in kad-
no kopalnice, kakor ga ima OUZD v svoji
palači v Ljubljani. Kopalne cene bi ne sme-
le presegati cen v Ljubljani in Mariboru.
Obenem bi si mestna občina izgovorila
eventualno predkupno pravico za doseda-
nji hiši OUZD v Vodnikovih ulici nasproti
meščanske šole, ki bi jih preuredila v sta-
novanjske namene. Kako se je odločil
OUZD, še ni znano.

u— Zgradba pravoslavne cerkve sv. Sa-
ve v Celju lepo napreduje. Zidari pridno
polagajo opeko na opeko in je zrasel ves
cerkveni zid nad podgriž meter visoko.
Cerkev bo predvidoma gotova in odprta
vernikom že letošnje jeseni.

u— Komisijski ogled stavbišča za Justič-
no palačo. Kot najprimernejše stavbišče
prihaja po presoji komisije v poštev svet
g. Majdiča ob Gregorčičevi ulici, ki ga bo
mestna občina odkupila pod zmernimi po-
gogi. Ta svet meri okrog 15.000 kvad. me-
trov, od tega pa bi bilo potrebno za sodno
palačo le okrog 7500 kvad. metrov. Člani
komisije so se načelno sporazumeli med
seboj, podrobnosti pa bodo določili na-
daljnji obojestranski razgovori in pogaja-
nja.

u— Tudi drugi ponesrečenec Hofbauer
umrl. Pred dnevi smo poročali, da se je
podal 16. t. m. 18 letni Maks Hofbauer, tr-
govčev sin iz Vitanja, k žagi svojega očeta
Ivana, kjer je ta nameraval zgraditi nov
jez. Mladi Hofbauer se je lotil dela v stru-
ji, pri tem mu je pa pomagal neki duinar
s Frankolovega. Nenadoma se je del jeza
zrušil in sta Hofbauer in delavec padla v
vodo. Na delavca se je zvalila tudi težka
skala in ga zmečkala. Potegnili so ga mrt-
ve

in priljubljeni sodnik okroglega sodišča mariborskega g. višji svetnik Janko Guzelj, ki je dosegel zakonito službeno dobo.

a— Mariborska podružnica Saveza muzikara, ljubljanskega podsaveza, je imela v četrtlet svoj občni zbor v Kavarni Bristol v Mariboru. Navzoči člani, poklicni godbeniki, so se zlasti pritoževali nad tem, da tuji in nepoklicni godbeniki zasedajo vsa mesta, dočim so domačini, stari poklicni godbeniki po cele mesece brez zaslužka. Oblas bi morala glede zaščite domačinov napraviti tujcem vsekakor storiti svojo dolžnost. Za predsednika podružnice je bil izvoljen prof. Glasbene Matice Ludvik de Comelli.

a— Rdeči križ na Pobrežju. Krajevni odbor RK na Pobrežju je priredil v nedeljo 6. t. m. dopoldan cvetlični in nabirni dan »Rdečega križa«, popoldne pa vrtno veselico pri gospej Balonovi. Pobreške gde. samaritanke in druge so pri prodaji znakov in cvetlic svoje naloge častno rešile. Za zabavo je skrbela dobro izveščana in marljiva godba Glasbenega društva železničarjev. Pri veselici je sodelovala vrta »Zarja«.

a— Sokolski zlet v Jarenino preložen. Za danes 20. t. m. nameravani sokolski zlet v Jarenino je odložen zaradi pogreba in žalovanja za bratom Tonetom Malejem na poznejše dobo.

a— »Vesna« internat, gospodinjstva in obrtna šola v Mariboru sprejema gojenke od 15-19 let, ki obiskujejo šole zavoda kakor tudi učence drugih učilišč v Mariboru. Prospekte razpošilja ravnateljstvo zavoda.

a— Železniški prevoz na Tržaški cesti brez rdeče signalne luči. V četrtlet zvečer je manjkalo za las, da se ni zopet zgodila na znanem železniškem prevozu na Tržaški cesti težja prometna nesreča. Ugotovljeno je že, da je vse dosedanje nezgode in nesreče na tem prelazu zakrivila nezado stna razsvetljava, kajti žarnica desno za tvornice (v smeri proti Mariboru) blešči vsa vozila, zaradi česar se je pripetilo že več nezgod. Na zatvornico treba stalno rdečo signalno luč.

a— Marljivo prostovoljno gasilno društvo v Studencih si je nabavilo že drugo motorno brizgalno, ki bo 17. avgusta slovesno blagoslovljena. Na to prireditve vabimo vse prijatelje vrlih studenjskih gasilcev.

a— Zopet motociklistična nesreča. Na cestnem ovinku tik železniškega viadukta na cesti Maribor - Sv. Lenart se je pripetila v petek nova motociklistična nesreča, ki pa k sreči ni zahtevala človeških žrtev. Nesreča se je pripetila g. Križanu, ki je vozil s svojim Indian-motorjem s priklopo po tej cesti; kjer mu je na ovinku pred viaduktom spozlilo kolo, tako da se je vozilo prevrnilo preko cestnega roba ter obležalo pod cesto. G. Križan in njegova sestrčina z Dunaja sta se pri tem samo močno prestrašila, dočim je zadobila gospa Križanova nekaj lažjih poškodb.

a— Težka poškodba drvarskega delavca. Pri Sv. Lovrencu na Pohorju je padel pri prevozu lesa šiltni drvarski delavec Josip Lesjak pod voz, tako da mu je šlo kolo preko desne noge, ki mu jo je zlomilo. Težko poškodovanega Lesjaka so pripeljali z rešilnim avtomobilom mariborskega reševalnega društva v mariborsko bolnico.

Advokat
dr. Makso Šnuderl
naznanja,
da je preselil svojo pisarno
na Aleksandrovo c. 28
(I. nadstropje)
v hiši zavarovalnice »Feniks«

a— Mariborska policija nadaljuje s pregledovanjem motornih vozil ter je sporočila včeraj petim lastnikom raznih motornih vozil, da jih ne smejo več uporabljati, ker ne odgovarjajo predpisom.

Iz Kamnika
ka— Letovišarjev je bilo v poslednjem tednu zopet več. Počutiljo se primeroma dobro, hvalijo lepo okolico in zabavljajo čez slabo vreme. Drugega res nimajo — zato imajo prav...

ka— Silna nevihta. V petek proti večeru je pričela divjati nad Kamnikom nevihta, kakršne že dolgo ni bilo. Lilo je vso noč. Vode so precej narasle, tudi Nevljica, ki je že pri zadnjem naliivu pokazala, da ni tako pohlavna, kakor je videti. V soboto je zopet nastopilo lepo vreme. Kako dolgo?

ka— Razstreljevanje skalovja. V petek so razstreljevali skalovje ob Nevljici, kjer delajo hodnik do kopalnice. Par eksploziv je bilo tako močnih, da so v sosesčini popokale šipe v oknih. Ker so z razstreljevanjem nadaljevali tudi med nalivom, so se mnogi po nepotrebnem strašili, ker so mislili, da je treščilo v neposredni bližini mesta.

Iz Hrastnika
b— Čitalnica. Zaradi popravil v Narodnem domu bo knjižnica Narodne čitalnice do 5. septembra zaprta.

Iz Novega mesta

n— Podružnica »Jutra« sprejema male oglase, inserate, smrtna oznanila, društvene in zasebne vesti. Daje naslove malih oglasov ter informacije, tiče se malih oglasov. Nadalje sprejema naročnine in dopise za vse liste konzorcija »Jutra«. Oglašujte v našem listu, ker »Jutrovi« oglašaji imajo sigurno in trajen uspeh.

n— Nova moderna tovarna perila gospoda Joška Povha, ki je zgrajena povsem po principih moderne tehnike, je pričela te dni s polnim obratom. Vodstvo podjetja je zaposlilo v svoji tovarni izključno le domače delovne moči.

n— Županstvo mestne občine poziva vse mladeniče letnika 1913, da se zglasijo zaradi vpisa v vojaško evidenco pri mestnem županstvu najkasneje do konca julija. Za odsotne morajo izvršiti prijavo roditelji.

Iz Šoštanj

št— Oddaja zgraditve vodovoda. Na zadnji seji občinskega odbora je bila oddana zgraditev šoštanskega vodovoda stavbeni družbi Union, ki je l. 1928 zgradila tudi vodovod v Laškem. Zgraditev je bila oddana za pavšalno vsoto 1730.000 Din. Z delom se bo začelo te dni.

št— Stari Šoštanj izginja. Nedavno so podrli na trgu pred Zadržnim domom staro leseno in s slamo krito Toterjevo hišo Castiljivo staro poslopje, ki že zdavnaj ni več sodilo v svojo okolico, je moralo izginiti, da napravi prostor novi moderni hiši, ki jo namerava g. Toter postaviti.

Iz Gor. Radgone

gr— Karambol avtomobila s kolesarjem. V petek opoldne se je sredi vasi Mele pri Gornji Radgoni pripetila huda nezgoda. Po veliki cesti iz Slatine Radencev se je pripeljal na kolesu 23letni delavec Ignac Žer din. Vozil je na levi strani ceste, kjer je bila pot nekoliko gladkejša. Ko je prišel v vas Mele, je v nasprotni smeri privozil avtomobil, last M. Grossa iz Koprivnice, in sicer po desni strani s precejšnjo brzino. Ko je prevozil čez mali ovinek nasproti kolesarju, sta vozača drug drugega prepoznala. Nesreča je bila neizogibna. V zadnjem hipu se je kolesar sicer še hotel izogniti na desno, toda bilo je prepozno, ker ga je dohitel avto ter mu zdrobil kolo. Pri trčenju je vrglo kolesarja tako nesrečno, da je z glavo zadel v sprednjo zaščitno šipo ter jo zdrobil, nakar ga je odvrlo, da je obležal nezavesten na cesti. Dobil je občutne poškodbe na glavi, obrazu in ramenih. Pohitili so v Radence po zdravnika g. dr. V. Höhna, ki je nudi ponesrečenca prvo pomoč ter ga nato odpeljal v bolnišnico v avstrijsko Radgono. Stanje ponesrečenca je zelo kritično. Zadeva je prijavljena tudi orožniški stanici v Slatini Radencih, ki vrši preiskavo o krivdi.

Iz Murske Sobot

mr— Himen. Zdravnik dr. Štefan Vučak se je v Zagrebu poročil z gđ. Vertecov iz Hodoša. Poročil ju je evang. škof dr. Popp. Mlada zakonca sta se danes vrnila s potovanja in prične g. doktor v ponedeljek že z ordinacijami. Nadomestje tudi odtodnega sreskega zdravnika dr. Gregorja.

Iz Prekmurja

pr— Občni zbor soboške podružnice SLD se je vršil v četrtlet 17. t. m. v gostilni pri Turku. Izvoljen je bil prvi odbor za dobo treh let, predseduje mu g. dr. Stanjko Marko, odvetnik v Ljutomeru. Kot delegati za glavno skupščino so bili izvoljeni: notar Anton Koder, Vekoslav Sprager, Rudolf Stefančič, Josip Boič in Alojz Jurčič. Pri slučajnostih se je mnogo razpravljalo o lovski razstavi. Mnogo lovcev se je zavezalo, da bodo prispevali rogovje in slike. G. Stefančič, Rudolf pa se je obvezal, da bo za razstavo izdelal lovski zemljevid Prekmurja.

pr— Po novem voznem redu vozijo vlak iz Murske Sobot: v Hodoš ob 9.30 in 16. v Ormož ob 5.16, 9.20, 14.10 in 18.58. Prihajajo pa: iz Hodoša ob 7.45 in 13.40, iz Ormoža pa ob 9.12, 15.41, 19.35 in ob 20.40.

pr— Dve avtomobilski nesreči. Franc Faflik, kavarnar v Murski Soboti, se je peljal s svojim avtomobilom znamke »Ford« v Hodoš. Na poti se je srečal s kmečkim vozom, ki ga je pa k nesreči prepoznal opazil. V novarnosti je na vso moč zavrl vozilo. Ker pa je bilo deževno vreme in je bila ilovnata cesta skrajno polska, je avtomobil zdrsel v jarek, kjer se je tako močno poškodoval, da ga je lastnik dal prepeljati v mariborsko popravilnico. Karambol je bil preprečen in Faflik je ostal brez večjih poškodb. — Druga nesreča se je pripetila v Murski Soboti v četrtlet zvečer. G. Kolenc Franc, urednik Kleklovih »Novin«, je prihajal s tiskarnarjem g. Iz. Hahnom na svojem sportnem avtomobilu iz Rakičana. Veter, ki divja že nekaj dni sem, je pihal močno in mračilo se je. Avtomobil se je približeval prelazu pri pokopališču, kjer tračnice presekajo cesto. Na tem mestu so se spuščale zavore, (na kolodvoru so prevažali vagonce). Moža, ki sta sedela v avtomobilu, jih zaradi mraka nista mogla opaziti, zaradi močnega vetra in ropotanja motorja pa tudi nobenega signala nista čula. Avto, ki ni vozil ravno počitro, se je le prepozno začel ustavljati.

Že visi Vaše snežno belo

sveže dehteče perilo! To je Persilovo delo! Tako hitro in lepo, tako brez truda in varčno pere Persil! Toda: Persila je treba vzeti vedno v pravilni meri, na vsake dve in pol do tri vedra vode en zavitek Persila. Raztopiti ga je treba v hladni vodi in perilo samo enkrat kratek čas kuhati!

Persil je Persil!

Spuščajoči se drog je zdrobil vetrobran. Kosi stekla so g. Hahnmu precej razrezali obraz. Ranjenca so pa takoj prepeljali v bolnico. Avtomobilček se je z velikimi poškodbami izmuznil izpod drogu, urednik »Novin«, g. Kolenc Franc pa je odnesel le neznatne poškodbe.

Dr. Josip C. Oblak:

Pripombe k Seidlovi »Zlatenski ploč«

Mnogo je poklicanih, malo izvoljenih. Med izvoljence je gotovo tudi naš Ferdo Seidl. To nam je pokazal znova s svojim najnovejšim delom o »Zlatenski ploč«, ki je prvo slovensko geološko delo o naših Julijskih Alpah in še posebej o našem Triglavu. Delo resničnega znanstvenika — alpinista, vpricho katerega kar izgine vse samoustvo.

Koliko se je že pisalo o Triglavu in njegovi močehi skupini! Obdelovali so ga od najrazličnejših strani, da mi je včasih kar žal zanj, kadar ga dobi v roko kakor okorno pero. Ako pa se drzne potem kdo samo namigniti, da bi bili ti polopisi lahko napredujočemu času primernejši, je takoj ožen v stehi. Ej, smo Slovenčiki!

Zdaj smo dobili o našem Triglavu spets znanstvenika, — mojstra Ferda Seidla, ki bi drugod vzbudil vseobčo pozornost. Pri nas pa? Delo o »Zlatenski ploč«, ki ga je izdal Seidl na večer svojega življenja, je predvsem znanstveno delo par excellence. A so tudi v tem delu mesta, ki ne morejo zatajiti onega Seidla, ki je kot znanstvenik obenem čuteč umetnik, ki motri vsak prirodni pojav tudi raz estetsko stališče. Če kdo, je naš Seidl protitip znanstvenika v smislu teze slavnega Ratzela, češ da brez okusa in estetične podlage ni pravega znanstvenega dela. Seidl nam je poleg drugih, zlasti Pavla Grošlja, med slovenskimi pisatelji sijajen zgled, kako tudi znanstvenik gleda na prirodu obenem z očesom čuvstvenega umetnika. To je pokazal v svojih »Kamniških Alpah« in še bolj v »Rastlinstvu naših Alp«, kakor je to pokazal i Grošelj v svojih »Astronomskih pomenkih«.

V najnovejšem Seidlovem delu, ki je izšlo v posebnem odtisku iz »Muzejskega Glasnika«, prevladuje znanstvena stran, tako da neznanstveniku, ki se ne zanima za geološke probleme, ni tako lahko dostopno. Zato tudi ni doseglo one popularnosti kakor njegovo »Rastlinstvo«. Toda, kdor se intenzivno zanima za naše domače planine ter ne gleda nanje zgolj z očmi površnega in nainnega opazovalca, ne more prezreti Seidlova dela. Tem bo to dragoceno delo največji užitek, saj mu odpira tudi kot estetiku povsem nove vidike v čudoviti sestavi naših velegora in sil, ki so jih stvorile. Geolog Seidl gleda globoko v ta sestav in v te sile. Ko je sredi svojega znanstvenega pripovedovanja in mu že težko sledi neznanstvenik, se mu utrne kakor svetla iskra estetski pogled na delo prirode. Razlagajočemu geološko razne narive dachsteinskih in werfenskih skladov, odkrivajočemu postanek razpok in »srepro zročih belih svetlišč« v pesniški dolini sedmerih Triglavskih jezer, mu postane beseda topla. Geološka pojasnitev — prirodnih pojavov izpopolnjuje estetske dojme. Ko geolog govori o prirodnih silah, ki so ustvarile gorsko zgradbo, mu gore ožive, dočim je gora lajku bolj ali manj mrtva kamena snov.

Tako znanstveno gledanje v sestav gora odpira tudi estetiku nov vidik, raz katerega lahko gleda tudi lajik naše gorovje. Tako nam podaja Seidl v vseh svojih delih dokaz, da tudi znanstvenost podpira estetsko gledanje prirode, saj odkriva nove vidike in neslutene lepote, umetniku pa nova doživetja. Zanimivost v oblikah, ki so ostale lajknemu očesu neopažene, se pokaže po znanstvenem razkritju tudi prirodnemu estetiku v še večjem veličastju. Zlasti se pri tem odpre vidik na delovanje gorotvornih sil ter njihove močene efekte, ki se kažejo v oblikah zverženih plasti. Nariv »pločec« fantastne dolžine 25 km, širine do 9 km in povprečne debeline 500 m od Jesenic do Triglavskih jezer je čim ogromnih gorotvornih sil, in je izmed mnogih geoloških problemov v Julijskih Alpah morda najzagonetnejši. Lotil se ga je tudi naš Seidl poleg slavnega geologa Winklerja, ki nam predstavlja to ploč kot od zgora od severno-vzhodne strani narinjeno, a Seidl kot učinek podiranja od jugozapadne strani.

Seidl nam slika, kako je nastal vrh kralja naše jugoslovenske zemlje, kako Mali Triglav in Triglavska stena, kakor pač gleda geolog vse globlje nego lajik, umetnik, slikar. Videl sem nekoč na razstavi sliko, ki je predočevala vrh Triglava. Višinska alpska svetloba je bila nad vrhom Triglava krasno predstavljena. Toda preko vrhnega

oddelka Triglavovega je bila potegnena zoprna poševna razpoka, ki je v naravi kar nič ni. Slikar ni znal gledati.

Seidl pa je mojster kot znanstvenik in kot prirodni est. Kako dramatično je risan n. pr. njegov profil Golice! Zrivanje plasti v gube, prevrnitev gub po silah, označenih s puščicami! Nadalje silni, deloma navpični, deloma poševni prelomi, ki gredo skozi gorski trup! Nadalje razlika v vnanji cbliki krajine, če je zgrajena iz apnenca, dolomita, laporja in dr. Istotako v rastlinski odeji (pust kamen ali oaza).

In pri vsem tem velikem znanju odseva tolika skromnost iz Seidlova dela tudi tam, kjer so znanstveni izsledki čisto njegovi. Res je, da razprava naravno ni vsekoli njegov uspeh, saj ne smemo prezreti, da so poglavito znanstveno delo opravili vnanji znanstveni večaki (Teller, Kosmat, Haertel, Winkler). Bil pa je Seidl povsod sam; sam je videl vse prizore in on nadaljuje znanstveno zgradbo, ki so jo začeli in postavili visokoškolski specialni strokovnjaki z Dunaja in drugod. Saj tako delajo tudi med drugimi narodi: rod za rodom nadaljujejo že kolikor toliko od prejšnjih rodov nagrajeno stavbo. Tako n. pr. je profil Bistrica - Triglav v južnem oddelku (Bistrica - Rušev vrh) zasluga avtorja Hartla, ves severni oddelak pa je Seidlov, vrh Triglav je tukaj sploh prvič pravilno vpodobljen, tudi Severna stena in njena podlaga sta tu

prvič pravilno vpodobljena itd. Kako težko je strokovno delo geologov! Dienerjeva geološka karta Julijskih Alp iz leta 1884. danes nima nobene veljave več. Teller je napravil karto, ki še ni objavljena. Kosmat je ž njo kot podlago zamislil tektoniko Julijskih Alp v modernem smislu l. 1913. Za njim je prišel Winkler in je leta 1923. na videz čudovito lepo in trdno Kosmatovo teorijo skoro povsem prevrnil! Ni čuda, da doslej pri nas nimamo samostojno delujočih geologov.

Hvala Ti, Ferdo Seidl, za to delo! Saj nam bo zdaj Triglav, čeprav stari naš znanec čisto — nov. Gledali ga bomo v novi luči z drugimi očmi in še vse zanimiveje in veličastneje se nam bo prikazala njegova močeha stena in njeni skladovi. Odsihmal je združeno Seidlovo ime za vse čase tudi z imenom Triglava, kakor je že davno s Kamniškimi planinami... — Ko bomo govorili o njem, bo poleg imen Kugy, Baumbach in Aljaž zablistelo še četrto: Ferdo Seidl!

PEGE odpravi hitro in brez sledu

»CREME ORIZOL«

Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Depot: Cosmochemia, Zagreb, Smičiklasova 23. Telefon 49—99.

Skavti iz Avstrije na Bledu

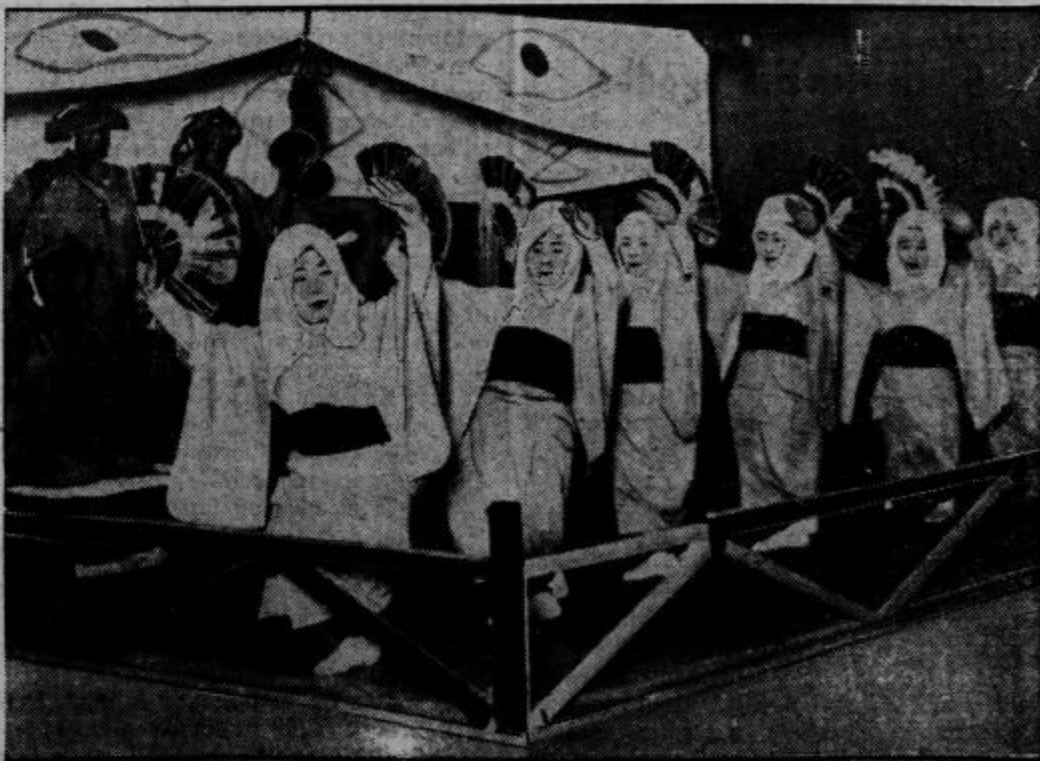
V ponedeljek je privdralo iz Knittelfeld v Avstriji na Bled pod vodstvom 2 profesorjev 18 srednješolcev-skavtov. Kampirajo na mali planoti nad Zako, sredi smrečja z razgledom proti jezeru. Izza zelenja jim svetlika nasproti stolpc bele cerkvice na otoku, odkoder se oglašja Marije Pomočnice zvonček, ki ni nikdar brez goščih priprošenj.

Navdušeni so skavti nad lepoto okolice, svežim ozračjem, gorskimi orjaki, jezerom in sploh vsem, kar je na Bledu vsakemu pravemu skavtu tako po volji. Hvalijo ljubeznost in požrtvovalnost gospoda Kende ki jim je z veseljem odstopil primeren prostor za taborene in jim pri vseh potrebah z nasvetom in dejanjem pomagal.

Njih vodja je pripovedoval, da so do sedaj hodili taborit v romantični Salzka-mergut, da pa je tudi pri nas nad vse lepo in kar je zanje velike važnosti — živi se vse ceneje kot pa tam.

V štirinajstih dneh, ko ostanejo na Bledu, bodo splezali na vrh gorskih velikih, seveda najprvo na Triglav in druge pomembne vrhove. Ko se pa vrnejo domov, bodo pripovedovali o lepotah naše Gorske, našega Bleda, naših gora. In prihodnje leto nas obišče še več sosednjih skavtov.

Na sliki je tabor skavtov, ki sede v krogu pred šotorom, prepevajo in igrajo na kitare. Zada na desni se pa sveti stolp otoške cerkvice.

Japonski ples

V Tokiju je nastopila pred kratkim skupina plesalk iz mesta Akita, ki jih kaže tudi naša slika. Listi so ob tej priliki pisali, da je bil ta nastop prava »visoka šola japonske plesne umetnosti«.

Obvestilo otvoritve

tovarne perila

Joško Povh

Novo mesto

Vsem cenjenim gg. trgovcem vljudno sporočam, da je pričela obratovati moja tovarna perila v Novem mestu, zgrajena po najmodernejših metodah.

Nabavl sem si popolnoma novo blago samo iz prvovrstnih tovarn, tako da bom mogel nuditi perilo čim ceneje. Z ozirom na to, da imam že dolgoletno prakso v izdelovanju perila, zagotavljam vsakemu najsolidnejšo postrežbo in popolno zadovoljstvo.

Za naklonjenost in izkazano zaupanje se že vnaprej najlepše zahvaljujem ter se priporočam z odličnim spoštovanjem

10291

JOŠKO POVH.

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

V končnicah sta krajina kmeta, torej kmeta na a— in na h— liniji najslabotnejša. Znano je, da krajni kmet ne more doseči osme linije, če je sovražni kralj kje pred njim. To velja seveda samo za primer, da sta poleg kmeta samo še kralja na šahovnici.

Za začetnika zelo presenetljivo je dejstvo, da v pravkar popisanim primeru močnejši stranki tudi še lovec, ki nima barve kritičnega osmega polja, ne zadostuje za zmago. Pozicija na primer:

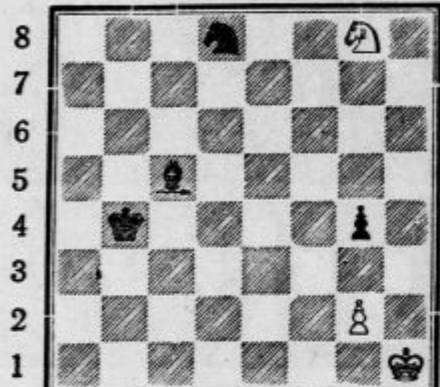
Beli: Ka3, Ld4, a4 (3 figure)

Črni: Ka6 (1 figura)

je remis. Pa še celo brez težav. Črni kralj se enostavno drži oglja a8.

Sploh imajo pozicije, ki se sučejo okoli oglja šahovnice, svoje muhe. To kaže prav lepo sledeča interesantna študija ruskega velikega komponista Troickija:

a b c d e f g h

Beli: Kh1, Sg8, g2 (3 figure)

Črni: Kb4, Lc5, Sd8, g4 (4 figure)

Beli na potezi remizira.

Rešitev Troickijeve kompozicije je mogoče in onemu, ki v nekaj važnih stvari. Seveda je igra remis, če črni izgubi svojega kmeta. Dve figuri proti eni — to velja samo za lahke figure — ne odločita.

Toda to ni važno, ker se razume samo po sebi. Važno je vedeti, da mora beli pognati črnega kmeta takoj na g3. Igra je namreč potem remis, če se belu posreči zamenjati eno figuro. To dejstvo je neodvisno od pata. Remis je na primer pozicija:

Beli: Kh1, g2 (2 figuri)

Črni: Kb4, g3, L poljubno kje na črnem polju (3 figure)

Prav tako remis je pozicija:

Beli: Kh1, g2 (2 figuri)

Črni: Kb4, g3, S poljubno kje (3 figure)

Za naše šahiste bo koristna vaja, prepričati se, da so v navedenih dveh primerih vsi poskusi zamani, če se beli kralj drži svojega kottička. Za rešitev študije sta oba teoretična stavka potreba.

Beli začne s:

1.) Sg8—h6

Poteza ima jasen namen, pognati črnega kmeta naprej in izsiliti na ta način ugodne prilike v oglu belega kralja. Seveda bi tudi poteza 1.) Sg8—f6 izsilila isti odgovor črnega. Razlika leži v možnosti druge poteze belega. Po:

1.) — — — — — g4—g3

je beli kralj namreč pat in beli skakač lahko brez skrbi napada črne figure, ne glede na to, ali pade sam ali ne. Če se posreči napasti lovca in skakača črnega hkrati, je očividno partija remis, ker eno črno figuro je beli potem spravil s poti. Beli igra torej:

1.) Sh6—f7!

Ta poteza seveda ne bi bila mogoča, če bi bil v prvi potezi beli igral 1.) Sg8—f6. Da črni skakača vzeti ne sme, je jasno, beli bi bil pat. Kam pa naj se črni skakač umakne? Poskusimo!

1.) — — — — — Sd8—b7?

2.) Sf7—d8!

Izsilil remis. Če beži črni skakač na a5, da beli šah na c6, če pa gre skakač na d6, napade beli s 3.) Sd8—b7 obe figuri in zamenja potem eno. Pravilno bo torej mogoče:

1.) — — — — — Sd8—e6.

Toda tudi to ne pomaga. Beli igra:

2.) Sf7—g5!

in na vsak način s svojo tretjo potezo 3.)

TONE POLJŠAK

Ljubljana. Aleksandr. c. 5.

Projektiranje in izvršitev električnih naprav in instalacij. Popravila električnih strojev in aparatov.

Boris Zihnerl:

Študentovska zgodba

Osmošolec Andrej Hladnik je bil zaljubljen. Pa ne da bi bil kar tako, za dvajset štiri ure, ampak se je zaljubil zares, končno javno in nepreklicno.

Lenka iz sedme je med drugimi tudi njemu zmešala glavo. Nič ne rečem, Lenka je zelo dekle in se je vredno zaljubiti, toda tako, kakor se je Hladnik, nak, tako pa ne.

Početka ni bilo nič, potem pa je opazil, da v sruce nekaj ni v redu in da mu oči kar same obvisijo na njej, kadar gre mimo. Kmalu mu je v takih trenutkih pričelo postajati vroče, lahko rečem, da ga je obilil pot in so se mu orosila celo stekla na očalih. Študent, ki je bil že zaljubljen, prav dobro ve, zakaj te domači včasih v skrbih vprašajo, če nisi mogoče bolan in ugotovijo, da si bled in da bi bilo nemara dobro poslati po zdravnika.

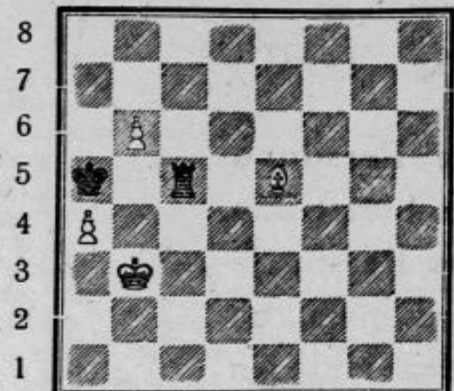
Hladnik ni bil eden izmed tistih korajžnih fantov, ki se kar tako, meni nič, tebi nič, spustijo v pogovor s svojim idealom in se zmenijo z njim za prvi rendez-vous. Čakal je, se potil; v trenutkih srčnih bolečin, kakor bi rekel pesnik, — prozaj bi dejal »med pusto latinščino« — pa je s tresočo roko risal na platnice starega Tacita začetnico njenega imena, včasih

Sg5—e6 izsilil remis.

Interesantna, pred vsem pa zelo poučna študija velikega ruskega umetnika.

Za začetnika koristna pa je tudi sledeča mala in lahka študija Rusa Zelezneva iz leta 1929. V tej kompoziciji igra krajni kmet svojo važno vlogo.

a b c d e f g h

Beli: Kb3, Le5, a4, b6 (4 figure)

Črni: Ka5, Tc5 (2 figuri)

Beli vleče in dobi.

Seveda ima beli samo potezo:

1.) b6—b7

Uvodoma sem že bil povedal, da bi bila igra remis brez belega kmeta na b6 in črne trdnjave. Trdnjava se torej lahko žrtvuje za opasnega b—kmeta, krajni kmet je itak brez moči.

Črni nima izbire. Trdnjava ne more kmeta direktno zadržati. Na 1.) — — — — — Tc5—c1 si beli naredi damo in zastavi na 2.) — — — — — Tc1—b1+ lovca na b2. Ostanje torej samo:

1.) — — — — — Tc5—c6.

Črni hoče na b6 dati šah, torej zamenjati trdnjavo za damo ali pa za trdnjavo, ki bi se pojavila na b8.

Vključ malemu številu figur tiči v poziciji več kombinacij, ki so zelo poučne. Če na primer beli elegantno da šah na c7:

2.) Le5—c7+?

da prepreči Tc6—b6, mu črni lovca mirno vzame:

2.) — — — — — Tc6×c7!

in na:

3.) b7—b8 (postane dama) — — — — —

enostavno s:

3.) — — — — — Tc7—b7+!!

izsilil pat.

Beli pa mora v drugi potezi preprečiti šah črne trdnjave na b6. Igral bo torej pravilno:

2.) Le5—d4!

Se vedno pa igra ni odločena. Črni lahko poskusi še:

2.) — — — — — Tc6—b6+!!

3.) Ld4×b6

Ka5—a6!

Sedaj ima namreč beli samo eno dobro potezo:

4.) b7—b8 (postane skakač).

Dama ali trdnjava bi dale pat, lovec na b8 bi seveda dal remis. Skakač zmaga.

Študijski ni globoka, tudi ne posebno lepa, ilustrira pa jako dobro težave, ki ovirajo zmago vse do konca.

V Liegeu bodo igrali: Ahues, Becker, Colle, Niemcovic, Pleci (neznani igralci), Przepiora (poljski prvak), Rubinstein, Sultanbejev, dr. Tartakower, sir Thomas, dr. Vidmar in Weenink.

Kino

Filmski zvezdniki na počitnicah

Skoro vsako leto se menja moda letovanja. Eno leto gredo ljudje v Alpe, drugič kam na kmete, potem zopet na razna potovanja in končno k morju. V Ameriki odločujejo v modi letovanja filmske zvezde. Ko se je pred leti raznesla govorica, da odpotujejo nekatere filmske igralke, med njimi Greta Garbo, Joan Crawford in Marie Dressler v Evropo na letovišče, so bili kmalu nato vsi preokooceanski parniki prenatrpani Američanom, ki so hoteli na parniku, ali v kakem elegantnem hotelu Dauvillea priti v stik s filmskimi kapacitetami. Zato se je tudi letos povsod sprasovalo, kam nameravajo filmski zvezdniki na počitnice. Reporterji so sprasovali in zvedeli, da namerava večina igralcev prebiti svoj odmor na morju. Toda kje? In dočim so bili Američani prepričani, da poidejo njih zvezdniki kam na Florido ali pa v Palm Beach, so igralci, ki v tem oziru prav radi potegnejo svoje oboževalce, odločili drugače.

Pred nekaj tedni se je začela selitev igralcev, a niti v Florido, niti v Palm Beach, temveč na obalo Kalifornije. Zvezdniki so se razdelili na dva tabora. Dorothy Jordan, Ramon Novarro in nekaj mlajših zvezdnic se je naselilo v krasnem kopališču Santa Monika. Morda bi jih tamošnji maloštevilni

gostje niti ne bili spoznali, da niso privedli s seboj polnih avtomobilov razne prtljaje in potrebin, ki jih rabijo ljudje njih poklica na oddihu. Ljudje so radovedno gledali, ko so pričeli delavci razkladati ogromne solinčnike, platnene ladje, velike gramofone, radioaparate, živali iz gumija, motorne čolnike, na tisoče raznih malenkosti. Seveda so gostje takoj navezali stike z igralci in tako se je v Santa Moniki začelo veselo življenje.

Druga skupina, ki je šla istotako v Kalifornijo, se je nastanila v kopališču Venecija. V tej družbi se nahajajo John Gilbert, Bessie Love, Douglas Fairbanks jr., Norma Shearer in drugi. Odločili so se izrabiti počitnice popolnoma za sebe, ločeno od drugih gostov kopališča in se bavijo zlasti s sportom. S čolni o-ldjadrjo že zgodaj jutraj daleč na morje, prireajo razne igre in si na ta način krajšajo čas. Ko je ameriška publika zaznala za letošnja bivališča filmskih ljubimcev, so se seveda iz vseh krajev zgrinjali ljudje tja na počitnice. Toda v Veneciji so prav slabo naleteali. Filmski igralci so ne pokažejo niti zvečer v salonih varietejev in barov, temveč se zabavajo sami kje na obali; postavijo si gramofone, za električno luč jim slabi mesečina in tako plešejo, se zabavajo, vdičajo žarobni romantični lepe prirode in uživajo zlati čas svojih prostih uric.

Za kulisami filmske umetnosti

V študiju ameriške družbe Metro Goldwyn živi človek, ki je slavnější od vseh filmskih zvezdnikov, dasi širša javnost še ne pozna njegovega imena. Ta mož, z imenom Michael Leisen, ni igralec, kar tudi nikdar ni hotel postati, ker je njegovo delo težje in bolj odgovorno od igralskega poklica. V nekaj letih uspešnega dela se je Leisen povzpelo do stopnje največjih filmskih umetnikov. Danes ga prištevajo med trojico hollywoodskih nekronanih vladarjev.

V Chicagu je dovršil umetniško šolo ter se je nameraval posvetiti arhitekturi ali slikarstvu. Režiser Cecil B. de Mille pa je nekoč videl nekaj njegovih skic in mu je napravil ponudbo. Svetoval mu je, naj se posveti filmu. Mladi mož je ponudbo sprejel, ker je bil prepričan, da nudi tudi film mlademu umetniku dovolj prilike in možnosti za uspešno udejstvovanje. In tako je postal umetniški vodja filmskega ateljeja. Delo takega človeka je zelo mnogostransko in polno odgovornosti. V hitrih mora izgovarjati skice za posamezne prizore, slikati in določiti kostume za film, baviti se za arhitektonsko gradbo scenarijev, vedno zasledovati novosti na tehničnem polju in do najmanjših pičlice poznati tehniko fotografiranja. Kajti: kaj mu pomaga še taka umetniška potenca brez tehničnega znanja. Najlepša skica v filmu nič ne pomeni, če ne pride do izraza. Leisen je v tem pogledu popoln mojster; izdelal je osnutke za filme »Kralj kraljev«, »Brodar z Volge«. Njegovo najnovejše delo te stroke pa je Cecil B. de Millea v »Madame satan«. Danes v študiju M. G. M. ni nobene važnejše seje brez Leisena. Zaposlen je dnevno po 12 do 18 ur. Koliko dela in časa pa zavzamejo vedno novi domisleki in osnutki, si jedva lahko predstavljamo.

Pojče risbe

V Newyorku živi mož, ki je pravi čarodej. Resničen čarodej, čeprav se vam bo prav skromno in ponižno predstavljal kot risar. Piše se Maks Fleischer; on je tisti, ki izdeluje za filmsko družbo Paramount svoje trikfilme in risbe.

V njegovem ateljeju se dogajajo dan na dan najčudovitejše reči. Mali palčki rušijo s svojimi drobnimi pestmi ogromne stavbe iz železobetona, nato se vse spremeni v bogastveni kraj in iz črnilnika na elegantni mizi se prikaže naenkrat škrtateljček z najrazličnejšo družbo. Pa to še ni vse! Vsa ta prčarana bitja naenkrat oživijo in pojejo svojo pesem — nov šlager, ki postane mahoma popularen. Pesem si osvoji srca vse publike. Kak priprazen maček, žaba, zajček ali palček najpravi občinstvo, naj tudi ono zapoje pravkar izmišljeni pesem in občinstvo se prijazni prošnji radevolje odzove. Takih pojčih trikfilmov je v Ameriki in tudi pri nas v zadnjem času vedno več in publika jih sitno rada gleda. V Ljubljani smo v minuli sezoni prav z veseljem gledali tak Paramountov trikfilm »Daisy« in prepričani smo, da mu bodo sledili še drugi.

Najnovejša sovjetska produkcija zvočnih filmov

Sovjetsko poslanstvo v Berlinu je izdalo katalog najnovejših filmov iz produkcij ruskih družb Mešrabon, Sovkino in Vufku. Knjiga je bogato opremljena s slikami bodočih filmov in podaja v treh jezikih, — francosko — nemško in angleško, razne zanimive komentarje k posameznim filmskim delom, tako da dobi čitatelj izčrpen pregled celokupne nove sovjetske filmske produkcije. Teme, ki jih obdelujejo posamezni filmi so v splošnem zopet iste z zelo malimi izprememami: vojna, revolucija, nova ureditve človeške družbe, padec starega režima in zmage boljševiške ideje. Filmov, delanih v zabavo občinstva pogrešamo v katalogu.

Pretežna večina filmov je nemih; le dva sta zvočna in sicer filma »Pomlad« in »Živ-

ljenje je lepoc.« »Pomlad« je film iz produkcije družbe Vufku in obravnava prerjenje kusije. Vsa preteklost je karikirana in glosirana, sedanjost pa predstavljena v rajbolj bleščeči luči. — Avtor filma »Življenje je lepoc« je znani mojster Pudovkin. Tudi njegov film je tendenciozen, zelo reven na vsebini in sujeto. Toda Rusi prav za prav ne potrebujejo dolgih, težkih in globokih zgodb, pri njih tiči moč filma v načinu podajanja, v krasnih slikah in v mojstrski režiji. Ruska filmska umetnost je v prvi vrsti umetnost dovršenih filmskih slik in da bo tudi njih bodoči z govorom in godbo spojeni film nudil gledalcu mnogo silnih impresij, lahko že danes mirno povenio.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV

Nedelja, 20. julija

LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Versko predavanje. — 10.20: Predavanje o čebelarstvu. — 11: Koncert radio-orkestra. — 12.15: Tedenski pregled. — 15: Reproducirana glasba. — 15.30: Prenos mednarodnih veslaških tekem z Bleda. — 20: Koncert jugoslovenske glasbe (radio-orkestra). — 21: Prenos koncerta z Bleda. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Reproducirana glasba.

Ponedeljek, 21. julija

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnika. — 18.30: Koncert radio-orkestra. — 19.30: Dr. Veber: Avgušt in naša doba. — 20: Planinski zvoki (radio-orkester). — 21: Valčkov večer. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 12.45: Koncert radio-kvarteta. — 20.30: Prenos koncerta z Dunaja. — 22.30: Poročila. — 22.45: Narodne melodije na ploščah. — Koncert radio-kvarteta.

ZAGREB 12.30: Opoldanski koncert. — 20.30: Prenos koncerta z Dunaja. — 22.40: Lahka godba orkestra. — PRAGA 17: Prenos koncerta iz Bratislave. — 19.45: Klavirski koncert. — 20.30: Prenos koncerta z Dunaja. — 22.15: Koncert lahke glasbe. — BRNO 17: Prenos koncerta iz Bratislave. — 19.30: Ofenbachova opereta »Zaroka pod svetilko«. — 20.30: Prenos koncerta z Dunaja. — 22.15: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 18: Koncert lahke glasbe. — 20.30: Prenos koncerta z Dunaja. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 15.30: Orkestralni koncert. — 20.05: Koncert na čelo. — 20.30: Mednarodni koncert dunajskega simf. orkestra in solistke ge. Klurine. — 22.30: Godba za ples. — BERLIN 19.05: Lahka godba orkestra. — 20.30: Prenos koncerta z Dunaja. — Godba za ples. — BERLIN 19.05: Lahka godba orkestra. — 20.30: Prenos koncerta z Dunaja. — Godba za ples. — FRANKFURT 19.30: Koncert Suppejeve operetne glasbe. — 20: Komedija. — 21.15: Orkestralni pevski koncert. — 20.15: Mešan program. — LANGENBERG 17.30: Koncert orkestra. — 20: Večerni koncert. — 21: Zabaven program. — Nočni koncert. — STUTTGART 19.30: Prenos vsega programa iz Frankfurt. — BUDIMPEŠTA 19.15: Dopoldanski koncert. — 17.30: Reproducirana glasba. — 19: Madžarske narodne pesmi. — 20.30: Francoski operni večer. — Jaz-band. — Rim 17.30: Koncert operne glasbe. — 21.02: Mešan program in igra.

Torek, 22. julija

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnika. — 18.30: Koncert radio-orkestra. — 19.30: Bučar: Razvoj Sokolstva pri Ljubljani. — 20: Prenos koncerta iz Zagreba. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Prenos z Bleda.

BEOGRAD 12.45: Koncert radio-kvarteta. — 19.30: Godba na violino in kitaro. — 20: Prenos koncerta iz Zagreba. — 22: Poročila. — 22.15: Koncert radio-kvarteta. — ZAGREB 12.30: Opoldanski koncert. — 20: Operne arije in dueti. — 21: Karabertni program. — 21.0: Prenos plesne godbe z Bleda. — PRAGA 19.35: Češke in slovaške narodne pesmi. — 20: Prenos koncerta iz Brna. — 21: Pesmi in dueti. — 21.30: Koncert na čelo. — 22.15: Plesna godba iz Bratislave. — BRNO 17: Popoldanski koncert iz Bratislave. — 18.30: Plošče. — 19.35: Prenos koncerta iz Prage. — 20: Poljudni koncert solitov in orkestra. — 21: Koncert vojaške godbe. — 22.15: Prenos iz Bratislave. — VARŠAVA 18: Orkestralni koncert. — 19.50: Prenos opere iz gledališča v Poznanju. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 15.15: Koncert orkestra. — 20.05: Arije in pesmi. — 20.35: V spomin na Jos. Straussa. — BERLIN 16.30: Koncert Beethovenove glasbe. — 18.45: Lahka godba orkestra. — 20.30: Sluhozira. — 21.30: Beethovenove klavirske skladbe. — 22.15: Reportaža z Rena. — FRANKFURT 19.30: Prenos vsega programa iz Stuttgart. — 22.15: Reportaža z Rena. — LANGENBERG 17.30: Koncert pevskega zbora in kvarteta. — 20: Večerni koncert orkestra. — 21: Koncert na pihala. — STUTTGART 19.30: Zabaven program. — 20.45: Koncert filharmoničnega

Za vsako polt primerna niansa

„Cendre de roses“

„Rouge mandarine“

in še 12 nadaljnjih rdečih nians za lice imate vedno na izbiro. Zahtevajte od svoje parfumerije, da vam pokaže prekrasno zbirko teh nenadkriljivih Pastell-Rouges barv. Samo res pravo kvalitetno blago doseže svetovni sloves!

Parfumerie Bourjois Paris

Edino zastopstvo:

Mr. ph. Bela Vary, Zagreb

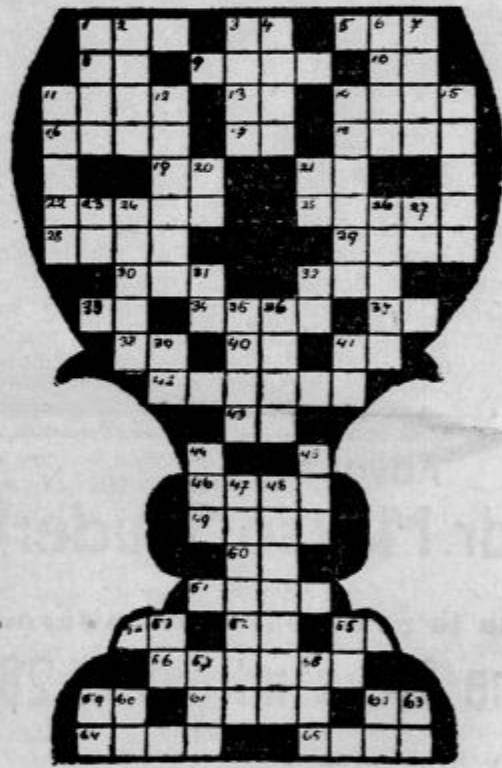
Smičkalsova ul. 23. Telefon 49-99.

orkestra: serenade. — 22.15: Reportaža z Rena. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 17.30: Koncert orkestra. — 19.15: Pevski koncert. — 20.20: Orkestralni koncert. — Ciganska godba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 21.02: Večerni koncert.

Križaljka „Kupica“

Pomen besed.

Vodoravno: 1. reka v Egiptu; 3. osebnizaimke, 5. znak fotograf. aparatov, 8. reka v Sibiriji, 9. avtomobilska znamka, 10. predlog, 11. ploščinska mera, 13. kem. formula, 14. zajedalka, 16. mesto v Italiji, 17. romanski spolk, 18. klic, 19. svojilni zaimke, 21. nikalnica, 22. žid. duhovnik, 25. del sveta, 28. hrib pri Turjaku, 29. nasprotno od vročine, 30. posmrtno bivališče Grkov, 32. osebni zaimke, 33. predlog, 34. mesto v Italiji, 37. veznik, 38. vprašalna besedica (v Dalmaciji), 40. predlog, 41. romanski spolk, 42. mesto v Mali Aziji, 43. pritrilna besedica (nem.), 46. riba, 48. bog ljubezni, 50. predlog, 51. plin, 52. lat. oseb. zaimke, 54. vstavi »slc«, 55. medmet, 56. rastlina, 59. predlog, 61. zabavišče, 62. del telesa, 64. vas pri Ljubljani, 65. grška črka

Navpično: 1. žensko krstno ime, 2. reka v Jugoslaviji, 3. drag kamen, 4. negovanje (krajše!), 6. pas (tujka), 7. sv. pisemska oseba, 11. jed, 12. zver, 14. cerkveni razkol, 15. drag kamen, 20. števniki, 21. predlog, 23. medmet, 24. zoperna oseba, 26. država v Evropi, 27. oseb. zaimke (srbohrv.), 31. kratka, 32. kem. formula, 35. trup, 36. tečen človek, 39. igralna karta, 41. roman. spolk, 44. žuželak, 45. vladar, 47. kraj v Jugoslaviji, 48. malopridnež, 53. kem. formula, 55. predlog, 57. veznik, 58. sv. pisemska oseba, 59. predlog, 60. kratka, 62. lat. veznik, 63. kratka.

Zakon o sodnih taksah s pravilnikom za njega izvrševanje

izide konec tedna v knjigarni

TISKOVNE ZADRUGE v Ljubljani, Prešernova ulica 5-1

»Bo pa v soboto na plesnem venčku kaj.« se je tolažil Hladnik, žalosten odšel nazaj v razred in gledal skozi okno na vrt, na golo drevje in na sosednjo hišo, kjer je mlad krovec polagal na streho novo opeko, se zdaj pa zdaj ozrl, nejevoljno zmajal z glavo in preklinjal počasno delo.

V soboto pa je vendar bilo. Pa ne na venčku, ampak v pismu. Toda bilo bi skoraj boljše, če ne bi bilo nič. Vsaj Hladnik je tako mislil, ko je zganil prečitano pismo in ga ježno vtaknil nazaj v kuverto. Tisti trenutek je bil zares jazen, na Lenko, nase, na šolo, na vse. Sam prav za prav ni vedel, na koga je najbolj jazen. Pa ne samo tisti trenutek, cel dan je bil jazen in na venček tudi ni šel. Enkrat, dvakrat, desetkrat je prečital pismo od začetka do konca in ga nazadnje znal na pamet.

»Premlad sem še... Mnogo jih je že bilo takih, kakor si ti... Stariji... Šola in sploh, pozabi...«

Skratka, vse je bilo v pismu, kar Lenka dekleta uporabijo, da potolažijo svoje nesrečne viteze in oboževalce, katerim bi bilo res malo grdo reči kar na kratko: na primer:

»Tako in tako je, nič ne bo!« Taka stvar preveč del

KRALJESTVO MODE

Počitnice na planinah

Navzlic avtomobilskemu sportu in naravnost gigantskemu razširjenju prometnih sredstev postajajo zadnje čase vedno bolj moderni izleti peš. Pri tem se je zopet pokazalo, da so žene čisto najboljše turistke. Zlasti meščanke, utrjene od hrupnega cestnega prometa in mrzličnega tempa življenja iščejo svežo samo in solčni mir planin. Razen tega pa prištevamo hojo v gore k najbolj zdravim športom, ker postane po takem izletu telo prožno in čilo.

Tako so se uveljavili večdnevni peš izleti — izletnik počiva par dni v kakšnem idiličnem kraju, ki se mu je posebno prijel, in se potem napoti peš naprej, dokler zopet ne naleti na mesto, kjer se mu zljubi ostati, v nasprotnem primeru pa samo prenoči in gre drugo jutro naprej za solncem.

Seveda se hoče elegantna žena tudi tu izogniti oni zanemarjenosti v obleki, ki jo od nekdaj očita turistom in se zato za večdnevno turo obkroži z dvema oblekama: s kostumom in s pralno obleko, ki jo obleče v hotelu.

Najvažnejši del izletniške garderobe je kostum, ki sestoji iz lopice, krila in sportnih hlač, tako da ga moremo nositi tudi na večjih partijskih zabavah. Tako oblačilo, ki je izdelano iz tweeda ali panama-volnenega blaga in sicer v nevtralni mešanici barv, ki ni občutljiva za madeže. Obleka je izrazito enostavna: lopica je ravna in prepleta s pasom, prednji del krila je prekrižan, hlače pa imajo knicker-bocker obliko. (Zadnja skica). Seveda se tudi tu no-

sijo pleteni kostumi, ki so vedno praktični in čedni.

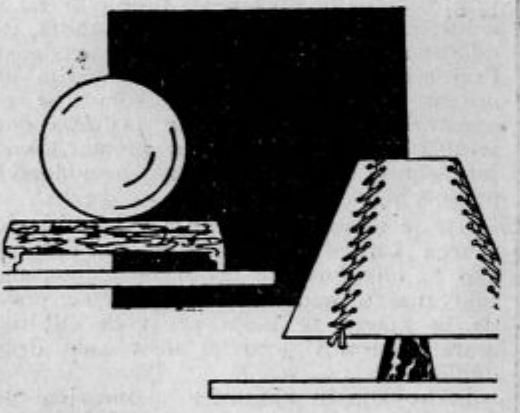
Jako lep je »dres« iz platna (predzadnja slika). Nosi se vedno s pleteno bluzo, ki je pod pasom zatakljena in krilo.

Naša prva slika predstavlja mikavno pleteno obleko, ki ima s pasom podčrtano kratko živотно obliko, plisirano krilo z malim trabcem in z gumbi po sredi, život pa je okrašen s pletenimi intarzijami. Obleka ima kratke rokave, ki so značilni za letošnje poletno modo.

Končno rabimo tudi enostavno pralno obleko, ki je neodvisna od mode in jo moremo vedno uporabiti. Na drugi skici vidimo tako obleko, ki je opremljena s temnim enobarvnim ovratnikom, manšetami in pasom.

Originalne svetiljke

prištevamo k onim kosom moderne stanovanjske opreme, ki v sobi najbolj silijo v oči. Njih oblika se skrbno izogiba vsake preobremenosti. Tudi tu najdemo ono stvarnost, ki deluje v modernem stanovanju ta-

ko simpatično. K najnovejšim tipom prištevamo kroglasto svetilko, ki sloni v obliki steklenega balona na keramičnem podstavku (slika 1). Nič manj originalen ni visok senčnik iz pergamenta, čigar posamezni deli so speti z nežnimi usnjenimi vrvicami. Kratki svetiljkin podstavek je iz dragocene lesa.

OGLEJTE SI OTOMANE

v različnih vzorcih in najmodernejših oblikah. Divane (patent), fotelje, salonske garniture, peresnice, žimnice (modroce) in vsa popravila izdeluje točno in najceneje le

SAJOVIC. Ljubljana,
Stari trg št. 6. 7704

vi modeli, ki končno prinašajo kombinacijo pestrih svil in enobarvne slame, so večinoma širokokrajni in se izvrstno prilagajajo sedanji modi.

tati v listih, da se je ta in ta ustretil zaradi nesrečne ljubezni in da bo pogreb tega in tega dne, tam in tam.

Hladnik torej tisto soboto ni šel na venček, ampak se je takoj po kosilu napotil v tivolski gozd, sedel tam ob poti na klop in se zatopil v težke misli.

Vreme je bilo lepo in videti je bilo, da prihaja pomlad z velikimi koraki v deželo. V Tivoliju je bilo tudi že precej živo in parčki so si hodili tja šepetati besede, ki kje na ulici ne zvenijo tako vroče in prijetno ali pa sploh ne zvenijo, ker prav za prav ne gre, da bi človek vprilo blata in topčega se snega v pusti in sivi zimski Ljubljani izgovarjal tako vzvišene besede.

Mimo Hladniki so hodili parčki, pa se ni dosti zmenil zanje, samo za enim je pogledal. Grear in Lenka sta namreč tudi šla mimo, se držala pod roko in ga nista opazila; zakaj ne, tega res ne vem.

Tedaj je Hladnik imel dovolj, vsaj jaz sodim, da je imel. Med odmorom ga ni več vidim stati pred razredom in strmjeti na stopniščih, po katerem zgornjega nadstropja prihajajo dekleta v enoličnih, črnih predpasnikih.

Darujte za slepce!

Zdravniška posvetovalnica

G. M. M. v Mb. Da postane hrana mani enolična in da prejmete več kalorij in s tem več rednih spov, si jo izboljšajte s stopoma s sledečim: kašasta jed (zdrob, riž, pire), testenine; možgani z jajci, priželje, piščanci, sirovo, sesekljano meso (goveje, svinjsko), file, lahka pečenka, ribje meso, prepečenec z maslom; mlado sočivje pride sedaj šele na vrsto (karfiola, špargelj, špinata), zelen grah (stlačen), nadalje sladki kompoti, zdrobov in rižev puding itd. S 6. do 8. tednom pridete polagoma do navadnega dietetike, toda pod pogojem, da ne povzročite novih jedilnih nikotinih težav, zlasti da nimate bolečin in da ne bljuvate. Vsako tako draženje dvanajstnikove sluznice je nevarno, ker bi se utegnili odpreti rana iznova. Izboljšanje jedilnega lista pa je dovoljeno, ako je proba na kri v blatu negativna, torej da ne krvavi več nasrta iz rane. Važno je tudi, da je stolica v redu. Da nimate posebnih stroškov, napravite domačo kuro s Karlovarsko soljo, 1—2 čajni žlički tešje v čisti tople vode. Pol ure za tem pa že mleko. Zaradi izgube krvi boste pač morali še k zdravniku, da vam izbere kak železov preparat in zaradi kontrole. — G. A. F. v G. S. pismomim nasvetom vam ne bomo mogli ustreči, četudi ste, v bistvu pravilno dognali diagnozo. Pri Vas prevladujejo psihični simptomi, ki Vas že pri navadnem delu v poklicu neprijetno nadlegujejo. Ker nam podajate le nepopolno anamnezo in bo vendar treba še osebno preiskati, vam svetujemo, da se obrnete do specialista za živčne bolezni. V podobnih primerih blagodejno vpliva sprememba miljeja in sistematično telesno utrjevanje. Kaj pa z daljšim dopustom v drugem kraju? — G. R. K. v D. L. Najbolj priporočljiv je kraj daleč od vsake industrije, ako le mogoče z milim, ne premrzlim podnebjem in brez megle. Na razpolago vam je zlasti Dolenjska; Ljubljano bi vam odsotovali, preje bi priporočali Maribor ali Celje, če hočete biti v mestu. Ako dopuščajo denarne prilike, si izberite kraj na naši rivjeri. — G. J. U. v P. Pred kratkim smo odgovorili na to vprašanje na uvodnem mestu. — G. G. M. v K. Kaj storiti, da odpravite ječmen? Ječmen se pojavlja zlasti pri mlajših ljudeh izvestne konstitucije, ki prav radi болоhajo za vnetjem veklinih robov. V sled tega vnetja se nabirajo hrastice in luskinne na veklinu robu in pospešujejo naselitev bakterij, ki sedaj vdirajo v žlezna izvodila in vodijo do vnetja, ki ga imenujemo ječmen. Vročno zdravljenje bo moralo torej upoštevati vnetje veke; ako je ječmen že tu, tedaj pospešujemo zagnojitev s toplimi vlažnimi obkladki. Ako ste ev. malokrvni, bo treba še temu posvetiti potrebno pažnjo. — Ga. B. J. v Sk. L. Prav posebno pri kožnih boleznih ne more zdravnik brez osebne preiskave dati pravega nasveta, ker so si lišaji, oziroma izpuščaji po nepopolnem popisu zelo podobni, a vendar pogosto posledica različnih notranjih (presnjalnih) obolenj. Morda je to nedolžna stvar, ki bo sama od sebe izginila, morda pa bo treba mazati oni izpuščaj s posebnim mazilom. Vam ni pomagalo, če vam navedemo recept za kak lišaj in vam lekarnar ne more izročiti zdravila brez recepta. Zato se obrnite do svojega zdravnika ali pa če pridelate o priliki v Ljubljano, do specialista za kožne bolezni, ki bo ukrenil vse potrebno. Mnoge take stvari se lečijo z obsevanjem (ev. Röntgen) zelo uspešno, zato bi bila prilika le v Ljubljani. — G. M. K. v C. Ad 1.) Pod zlasti od lajkov stavljenega diagnozo prevratizma, bomo poskušali odpraviti neprimetne občutke obolenja. Čudno se nam zdi, da ni bilo v vašem primeru uspeha navzle temu, da ste rabili mnoga sredstva. Zaradi tega se nam vsiljuje misel, ali ne gre morda za kakšno drugo bolezen, če niso navedeni leki niti lajšali bolečin. Zategadelj upotite bolnico, da se razjasni diagnoza, k dobremu zdravniku, do katerega imate največ zaupanja. On vam bo povedal, ali je treba masirati, mazati, injicirati ali pa v toplice in v kakšne. Pri najboljši volji vam ne moremo dati na Vaše vprašanje pozitivnega odgovora, ker zdravnik ne moremo in ne smemo pošiljati bolnikov k lajku, ki v »nesebičnem« namenu odvarja vedno nove filijale in zdravi cele bataljone bolnikov dnevno. Da bi pa bolnica šla brez predhodne preiskave v toplice, tega vam ne bi priporočali. Ad 2.) V tem primeru zavisi nasvet od stadija bolezni. Ako ni preveč napredovala, je najboljša, da pošljete bolnico v zdravilišče (pri nas prideta v poštev Topolšica in Golnik); tu, sicer je trajna zdravniška kontrola ne-

obhodno potrebna. Doma morate bolnici zagurati posebno sobo, perilo, jedilno orodje itd. in te stvari redno razkuževati. Hrana poljubna, vse naj je, kar ji tekne, gibanje bo treba reducirati na minimum, ker je vsak napor pljuž škodljiv. »Famele« na mestu, sicer pa dobivate tudi cenejša zdravila. Kakšna pa je temperatura? Ste dali preiskati izmečke? — G. A. P. v R. na Dol. Odgovor prejmete izjemoma v pismu. — Nadaljevanje člančica o zaprtju priobčimo prihodnjik.

Ogorelo, zdravo kožo

dobite, ako si oterete telo pred zračnimi in solničnimi kopelmi z

NIVEA-CREME

tudi pri zastrtem nebesu, ker tudi veter in zrak porjavita kožo. Suho pa mora biti vaše telo pri direktnem solničnem obsevanju. In dobro oterite z NIVEA - CREME že naprej! To zmanjšuje nevarnost bolečega ožganja. Sprito samo nje lastne vsebine Eucerita se Nivea - Creme lahko vpije v kožo, ker šele v kožo vpija Creme more svoj dobrodejni učinek privedi do polne veljave.

Doze po 3, 5, 10 in 22 Din. Tube po 9 in 14 Din.

Trgovina v Jugoslaviji: Jugosi. P. BEIERSDORF & Co., d. s. o. j., Maribor — Meljska cestag

obhodno potrebna. Doma morate bolnici zagurati posebno sobo, perilo, jedilno orodje itd. in te stvari redno razkuževati. Hrana poljubna, vse naj je, kar ji tekne, gibanje bo treba reducirati na minimum, ker je vsak napor pljuž škodljiv. »Famele« na mestu, sicer pa dobivate tudi cenejša zdravila. Kakšna pa je temperatura? Ste dali preiskati izmečke? — G. A. P. v R. na Dol. Odgovor prejmete izjemoma v pismu. — Nadaljevanje člančica o zaprtju priobčimo prihodnjik.

Kopanje v prejšnjih časih

Dandanes imamo o vplivu zraka in vode na človeško telo že čisto jasne pojme. Civilizirancem je čisto odveč priporočati kopanje in umivanje. Človek nagonsko teži za tem, posebno v poletnem času. In če dandanes ugotavljajo znanstveniki, da je človeško življenje daljše, kakor v prejšnjih časih, velja v gotovi meri pripisati to dejstvo tudi higijenskim in profilaktičnim sredstvom, zlasti meri zmagovitemu nazoru o koristi zraka in vode. V tem pogledu je naziranje človeštva tekom stoletij napravilo dolgo pot. Preokret v tem oziru je tako velik, da je naziranje o potrebi kopanja in umivanja za človeško telo, ki je bilo v starem času, osobito med Rimljani, še bolj razvito nego dandanes, preokrenilo tekom stoletij v čisto nasprotno smer, dokler se ni zopet razvilo v današnje, zopet zmagovito pojmovanje. Kratak pregled o naziranju o kopanju in umivanju tekom stoletij podaja zelo zanimive pojave.

Negovanje telesa je doseglo v dobi rimskih cesarjev vrh. Tedaj je bila snažnost telesa splošno geslo. Ne le v glavnem središču rimskega cesarstva, nego tudi v vseh provincialnih in kolonijalnih centrih so imeli krasna kopališča. Rim je imel nebroj malih kopalnih zavodov in tri velika termalna kopališča s parno kurjavo. Znano je, da se je v starih klasičnih časih, posebno pri Grkih in Rimljanih, razvijal glavni del življenja, političnega, kulturnega in poslovnega, v kopališčih.

V zgodnjem srednjem veku je nastopil velik preokret, ker asketični duh časa ni bil posebno naklonjen umivanju. Menihi so se smeli kopati samo za Božič in za Veliko noč. Obleko in perilo so smeli oprati le vsakihi štirinajst dni. Ljudstvo, ki se ni zaobljubilo na šibanje mesa, se ni držalo tega tako strogo. Celo po ena kopel na teden je bila v navadi. Mnogo kasneje pa, n. pr. v 15. stoletju, ni na Danskem nihče sanjal o toliki snagi. Umivali so se sicer semintja v javnih kopališčih, in plemenitaki so se tudi včasih umivali roke pred jedjo. Sicer pa v splošnem niso bili glede snage posebno izbirčni. Če je že bilo telo dokaj umazano, so si splaknili roke, če je kdo ravno v vrtu prišel mimo kakega vodnega curka, in si jih obrisal ob hlače. Seje v naslednjem stoletju so v severnih krajih uvedli brisače, umivalno posodo in vrčce; pa početkoma manj zaradi uporabe, nego le za okras hiše. Seje okoli 1600. so bili premožni nudili svojim gostom priliko, da so se zjutraj, ko so vstali z ležišča, umili.

Obstojala so sicer javna kopališča, katerih razvoj so pospeševali posebno križariji, ki so z Vzhoda prinesli domov marsikatero koristno misel. Bogataši so v svo-

jih testamentih zapuščali, posebno v skandinavskih deželah, vsote za podporo revežev in druga volila za pospeševanje snage; ravno tako, kakor zapuščajo naši milijonarji fonde za ustanovitve knjižnic ali štipendij za dijake. Javna kopališča so imela naprave za potenje. Kmetije so zavreli vodo v velikem kotlu ali so metali rdeče — žareče kamne v vodo, dokler ni bil prostor poln pare. Potem so svoja naga telesa šibali s šibami (masaža) in čim so se dobodra prepotili, so skočili v sosednji potok ali pa so se valjali po snegu.

Kakor na Nemškem in na Francoskem, tako so tudi na severu obiskovala javna kopališča oba spola skup. Dekleta so bila na razpolaganje, da so kopalce masirala in česala. To ni bilo tedaj nič čudnega; saj ni bilo v severnih krajih nič izrednega, da so se člani družine in njihovi gostje zvečer, ko so legli k počitku, slekli v prisotnosti drugih. Leta 1658. je neki poljski častnik javno zabavljaj proti takemu pomikanju sramu. Pa so mu odgovorili Danci, da človeka ni treba biti sram tega, kar je Bog ustvaril, in da potrebuje tudi perilo, ki je čez dan zvesto služilo človeku, ponoči počitka.

Povsod v zapadni Evropi so postala javna kopališča nekaki klubi. Na Nemškem so imeli pevci celo pevske vaje v teh zavodih. Razni vzroki so dovedli do razpada teh kopališč. — Nekaj je k temu prispevala tedanja visoka cena kurjave. Bolj važen pa je bil klic ogorčene morale... Na Nemškem je bilo duhovščini izrecno prepovedano stopiti v javna kopališča, češ da so to zavetisča nemorale. Nadalje je k propadu kopališč pripomogla tudi bojazan pred nalezljivimi boleznimi. Mesto Frankfurt ob Meni je leta 1497. zatvorilo svoje kopališče, ker se je tam okužilo mnogo prebivalcev. Temu je sledilo v Franciji, Nemčiji in na Danskem zatiranje javnih kopališč brez razlike, dokler niso vse take in slične naprave izumrle. Le kmečko ljudstvo, tedaj najbolj nazadnjaški sloj, je še ohranilo navado snage, seveda ne iz razlogov koristnosti, nego le iz zvestobe do tradicije, Ironija kulturne zgodovine ni mogla biti večja. Meščani so bili pod vplivom čudnih nazorov. Platno je postalo bolj poceni in so ga meščani splošno nosili. Prali so le sraje in rjuhe, dočim so zane-marjali telo. Jedva so umivali le obraz in roke.

Pa tudi ne povsod. Ko so Parižani nehali obiskovati kopališča, so po večini tudi doma opustili umivanje telesa. V nekem ljubimskem dialogu, ki ga je sestavila Margareta Navarska, se pisateljici zdi popolnoma v redu, če reče svojemu oboževalcu: »Poglejte, te lepe roke... ki jih nisem umila že osem dni, so gotovo — in to stavim — snažnejše od Vaših.« In v resnici je bil prošli dvor Ludovika XIV. tako daleč od našega današnjega ideala snage, kakor kak divji narod. Jutranja toaleta velikega kralja je obstajala v tem, da mu je sluga poškrpil roke s parfimiranim alkoholom. Knjižga lepega oblačila iz leta 1667. je priporočala otrokom, da so si obrisali obraz z belo ruto, svarila pa je pred uporabo vode, ker napravi voda obraz preobčutljiv pozimi za mraz, poleti pa za solnčarico. Človek pač ni nikdar v zadregi za kak izgovor, kadar hoče opravičiti svoje početje.

Kupite
Smyrna in Persia

PREPROGE BANYAI

Niste
cene

Tristno vozlane

A. Čehov:

Noč groze

Glava mi je bila težka, ko sem stopil neke zimske noči na ulico. Pravkar sem bil pri svojem prijatelju, kjer smo imeli spiritistično seanso. In žalosten sem stopal proti domu. Moja pot me je vodila mimo mestnega pokopališča, zakaj stanoval sem zunaj mesta. Besede, ki jih je govoril Espinozov duh meni — mi kar niso hotele iz glave.

»Tvoje življenje se bliža koncu! Spokori se!«

Nisem veroval v spiritizem. Toda temna noč, tuleči vihar, tiho padajoči dež in pošastni odmev mojih korakov na samotni ulici — vse to me je navdajalo s čudnim strahom. Ne da bi se ozrl, sem pospešil svoj korak.

»Bog ve, če ni nocojšnji vihar moj grobni pev?« sem mislil in počasi odklenil hišna vrata. Tisti mah je potegnil veter; zdelo se mi je, da se je vsa hiša stresla — in glej, okno v moji sobi je bilo odprto, šipa je padla na cesto in se z žvenketom razletela na tisoč drobec. Poiskal sem vzgleda. Žigica se je vžgala in v plapolajočem svitu sem zagledal... Obšla me je groza... Zakričal sem. Kakor ukopan sem obstal na svojem mestu in zaprl oči. Ali sanjam?

Morda imam vročico?

Ne, v temi sem prav dobro razločil obrise velike krste. Zlat križ se je bliščal na rdečem pokrovu. Svetlo rdeča barva je pomenila, da je krsta namenjena mlademu dekletu in po fini izvedbi krste sodeč je morala biti mladenka iz višjih krogov.

Kaj naj pomeni ta krsta? Kdo jo je postavil v mojo sobo? Ali je prazna? Ali leži morda mrlič v nji? Vrata so bila za časa moje odsotnosti vselej zaklenjena in le najbližji prijatelji so vedeli za kraj, kamor sem spravil ključ. Morda so mi duhovi poslali krsto, da bi se hitreje pripravil na smrt ki mi jo je duh Espinoza tako resno prerokoval.

Tako čudno naključje mora spravi vsakogar iz ravnotežja.

Ves zatopljen v to uganko sem taval po ulicah; dež mi je bil v obraz in kljub kožuhi sem bil kmalu do kože premočen. Kam naj grem? Kam? Nazaj v svojo sobo? Ne, sama misel na krsto me je navdajala s tako grozo, da so mi stopile potne srage na čelo. Toda na cesti vendar ne morem ostati vso noč! Zdajci sem se domislil, da imam tod v bližini prijatelja Upokojeva. Njega sem hotel prositi za prenočišče.

Tekel sem vso pot do njegove hiše, a žal, ga nisem našel doma. Vedel sem, da

leži ključ njegove sobe pred vrati pod preprogo. Vzel sem ga in odklenil sobo. Slek sem kožuh in ga spustil na tla. Počasi sem se sretal do otomane in se ves izmučen vsedel.

Zunaj je še vedno besnel vihar in njegovo tuljenje je bilo vzrok, da se še vedno nisem mogel pomiriti. Vzel sem vzgleda, drgnil od škaflo in pogledal okoli sebe... Bilo mi je kakor da me je prišla ledena roka za vrat. Z divjim vzkrikom se mzdiral iz sobe, kjer sem pustil kožuh in klobuk.

V svetlobi prižgane vžgalice sem bil zagledal veliko krsto, ki je stala sredi sobe. Bila je črne barve in na pokrovu je bil bleščal srebrni križ... »Moj Bog, ali sem zblaznel? Saj ni mogoče, da bi me krste zasledovale povsod? Gotovo sem bolan in vse te krste so le igra moje bolne fantazije!«

Trudoma sem se vlekel po cesti dalje. Kmalu nisem čutil več ne mokrote ne mraza. Groza, neizmerna groza me je sprelotela in lasje so se mi naježili. Ustavil sem se, da bi se malo oddahnil. Istavil sem se, da bi se malo oddahnil. Istavil sem se, da bi se malo oddahnil. Istavil sem se, da bi se malo oddahnil.

Brez sape sem prilezel v peto nadstropje. A zdajci sem začul stranjo vpitje, vrišč in krik... Loputanje z vrati

in klice na pomoč:

Vnaslednjem trenutku je pridiral iz sobe mlad mož in nemilo butnil vame.

»Bogostov, Bogostov!« sem vzkliknil. »Kaj se je zgodilo?«

Bogostov je drhtel po vsem telesu. Prijel me je za roko in zajecljal: »Vi ste aPnihidin? Ali ste res vi, ali je vaš duh?«

»Kaj z vami?« sem ga ves zmeden vprašal. »In kašni ste!«

»Pustite me, da se malec pomirim. Kako srečen sem, da vas vidim! Ta prekleta spiritistična seansa me je spravila popolnoma iz ravnotežja! Ko sem stopil v svojo sobo, zagledam sredi nje veliko črno krsto! Gotovo je bil to le privid moje razgrete domišljije! A vendar, razumeli boste, da sem se grozovito ustrašil!«

Obnemel sem in obstal: »Prosim vas, povejte mi še enkrat, kaj ste videli v svoji sobi?«

»Krsto — veliko črno krsto!« je ponovil z drhtečim glasom.

Tedaj sem mu povedal, kaj se je zgodilo meni in kako sem potem pri drugem prijatelju našel tudi krsto v sobi. Nato sva jela premišljevati, kaj nama je storiti. Naposled sva šla k vratarju in ga vzbudila.

Vsi trije smo se vrnili v peto nad-

Preko Brda in Preddvora v Kokro ter nazaj

Solnce nad žitom Sorškega polja — „Črni Kranj“ ni več črn — Brdo in novo Brdo — Cesta, lovski dvorec in teran v Kokri — Skrite lepote v Preddvoru — Popotno krepčanje — Ne povozite me! — Nevihta na planjavi

Sedli smo v elegantno šestcilindrsko limuzino znamke Buick in šofer je pogljal. Pogovarjali smo se razne stvari, ugalibali to in ono, skratka, ko sem se prvič pošteno ozrl skozi okno, smo brzi preko Sorškega polja.

Ali je mogoče? Sklonil sem se naprej in pogledal na kilometrski stevec: 75! Čudno, v zaprtim vozu človek ne občuti hitrosti.

Zagledal sem se v polje. Tu zanjejo. Tam že požeto. Tu se še ziblje klasje, čaka srpa, valovi v lahmem vetru. Solnce pripeka in barva polja je rumenih, zlatih, rjavih, zelenih odtenkih. Tu, tam se dvigne iz žitnega polja zanjica, vzravna se, zasenči lice z roko: oblaki se zbirajo, pohiteti bo treba!

Vozilo brzi nezadržoma, bližje in bližje sta Sv. Jošt in Smarjetna gora; tam v vznožju blešči Smartenska cerkev in levo, tam daleč ali je? — Črnogrob.

Privozimo na Gašče. Desno Kranj. Ne vem, zdi se mi, če se spomnim daleč nazaj — je Kranj nekoč res vzbujal vtis črnega. Danes — pač ne! Nasprotno! Nič mrkega ni na njem, razgibano je vse in slikovito sveže. Komaj skalnati kljun, s katerim se je zasekal med Savo in Kokro je nekam — divji.

Povzpemo se v mesto. Vrh klanca predlaga gazda Klas: stoj! Njegovo strokovnemu mnenju se pridružimo. Stopimo k Jeleni na čašo piva.

Kako se je vse spremenilo! Tu je stala ugledna, a stara, »črna« hiša. Tu je prebival stari Matija Bradaska, cerkveni slikar, moj prvi učitelj. K njemu sem zahajal ob zimskih popoldnevih. Z odprtimi usti sem sledil njegovemu brzemu čopiču in se čudom čudi, kako je s petimi, šestimi potezami ustvaril trebušček angelčka ali zaokrožil gubo na sinjem plašču madone.

Se danes vidim pred seboj njegov nasmejani obraz s svetlimi očmi in plavim brado. Bil je dobra duša, mojster v svoji stroki in vendar je moral umreti pod bremenom storjene mu krivice!

Sedimo v hladni, elegantni hotelski sobi. Izpijemo vsak svoj vrček, plačamo in naprej!

Na križišču obrnemo proti Kokrici. Pustimo jo za sabo; mimo bobovske opekarne; par ovinkov — pred nami zažlešči v popoldanskem zlatu — Brdo!

Brdo v moji mladosti in Brdo danes! Semkaj sem prihajal kot študent s platnom, stojalom in barvami. Slikal sem grajski ribnik. Storžič v ozadiju in njegovo zrcalno podobo v vodi. Nabiral sem školjke in kolovratil po šumi. Tudi sem se potepal vsako popoldne v poletju 1917. Pod mogočnimi kromami starodavnega drevoreda so skrili Nemci svoje aeroplane, ki so se dvigali potem na poletje proti fronti (bilo je pred ofenzivo pri Kobaridu).

Aeroplan — to je bil takrat zame višek vsega. Prijateljalev sem z vsemi piloti in mehanikari. In kadar se kateri »Albatros« ni vrnil po preteku 4 ur (Albatros 1917 — avijon bratov Hunter 1930!) smo skupno ugotovili: Schluss! Der kommt nie mehr zurück! Temno in mrzlo je bilo tiste čase Brdo. Mah je poraščal stene, razpoke so se kazale tu in tam, streha je kričala po popravilu, steze v parku so bile zanemarjene, ograje in mostički že polstrohneli.

Trdno sem veroval takrat, da imajo v gradu skrito mlado in prekrasno komteso... In kadar sem jemal svoje stvari iz shrambe na dvorišču, sem vedno čakal, kdaj se pojavi na hodniku, da jo pozdravim in ji razkažem svoja »dela«.

— Tako, komtesa, jaz sem slikar, to se pravi bom slikar... in Vaš obraz... Vi morate... jaz Vas moram slikati... In ona se brani, navidez, se razume, in to in ono in tisto — ljubezen —

stropje, da pogledamo, kaj je v krsti. Vstopili smo v sobo, prižgali svečo in Bogostov sam je stopil h krsti in dvignil pokrov.

V tesnobnem pričakovanju sta minili dve minuti. Potem sem pogledal v krsto.

Bila je prazna! Na dnu pa je ležalo belo pisemce z naslednjo vsebino:

»Dragi Bogostov! Kakor veš, ima moj zet trgovino s krstami in trgovina mu v zadnjem času ne uspeva dobro. Neki upnik ga je zdaj tožil in vsak dan pričakujemo eksekutorja, da mu zarubi vso zalogo krst. Da obvarujem zeta popolnega poloma, sem razposlal vse dragocenejšje krste svojim prijateljem. In ker smatram tudi tebe za svojega dobrega prijatelja, te prosim, da obdržiš krsto toliko časa, da mine nevarnost ruševnosti. Takoj potem bom poslal delavce po krsto.

Tvoj odkritosrčni Ivan Celjustin.«

Član Vodnikove družbe, ali si že pridobil enega novega člana?

Pariz — slava —: Kdo ne pozna takih sanjarij?

Stop! Limuzina se ustavi pred novim Brdom. G. F. Dolenc sedanji lastnik je s krepko in razumno roko zaustavil nezogibni razpad. To na način, ki je vreden spoštovanja in največjega priznanja.

Brdo je »od glave do pete« novo: nič razpok, sivine, mahu! Nova streha, urejene velikanske sobe, iz vsakega okna pozdravljajo rože, pred gradom in po parku na novo razpeljane, z belim peskom posute stezice, nove ograje, nove klopice po skritih koticih v parku.

Oba ribnika očistišena, umeten otoček v zgornjem (s klopiciami med grmovjem, seveda) — skratka: izkopan in očiščen zaklad. Švicarji bi nas zavabili za novo Brdo.

Poslovili smo se od g. Lapa ml., ki na mje vse razkazal in — naprej!

Vozili smo preko Bele, ustavili se trenutek v Preddvoru in odbrzeli naprej — v Kokro.

Lepa dolina, kdo je nepozna? Grozna cesta, kdo je ne pozna? Uboji Buick!

Ob levi Kokra, čista ledeno-zelena. Potoček, bi dejal, kdor je ne pozna in kdor ni videl njenega »uspešnega delovanja« l. 1926.

Brzo si krčimo pot. Nad žago zavijemo levo in ustavimo se pred lovsko vilo. Pozdravita nas oskrbnik in — Danilo.

»Ja — kaj pa vi tu, papa?«

»Prijazni gospodar mi je nakazal par dni miru — tukaj!«

In je še povedal, da je tu prekrasno,

Domače pismo iz nove Francije

Kaj je videla v Alzaciji-Loreni „ljubljska srajca“

Merlebach, 7. julija
Povabljen od prijatelja, ki je tukaj gostilničar, sem sklenil preživeti letošnje šolske počitnice v Franciji. 1. julija sem nastopil potovanje. Ker vozi iz Beograda v Pariz direktno voz, sem izrazil pri liko in posetil pred odhodom še Bled, naš »kinč nebeški«. Potegnil sem tudi za vrh zvona v cerkvi otoške Matere božje z željo, da me obvaruje nesreč in reši nadlog na potu.

Jugoslovanski kolonisti pred jugoslovansko restavracijo. — V sredi stoji g. Krešimir Kovačič.

Jesenice sem zapustil zvečer ob 23. Vagon je bil nabito poln, v njem je bilo vse polno rojakov, ki so odhajali »s trebulom za kruhom«. Vožnja je torej bila zelo utrudljiva. Niti na hodniku nisem imel prostora in nisem našel zaželenega koticika. Močan dež pa je ozačje ohladil, da nas ni mučila vsaj prevelika vročina. Le dim lokomotive nas je dušil, zato smo se čutili nepopisno srečne, ko so v Schwarzbachu izpregli smrdeči parni stroj in pritaknili električni voz. Z električno železnico voziti se je res idealno! Za tem idealom naj bi stremela tudi Jugoslavija. Nele da vozi tak stroj mnogo hitreje in tišje, kar je glavno, je proga čista, brez dima. Mimo mest, rodovitnih polj in visokih planin smo naravnost frčali — kakor Elija v nebesa.

Posebno pozornost so zbujali tirolski gorski velikani, ki so ves čas vožnje obkrožali vlak. V primeri z njimi smo se zdeli pravcati črvčki. Pa ti predori, mostovi in drugo! Neverjetno, kaj zmora človeška roka!

Tirolske hiše in hišice so vse po enem kopitu zidane. Prtiličje iz kamna, nadzidek lesen, krog in krog pa teče hodnik. Vsaka hiša je snažna, kakor bi jo vzel iz škatlice.

Naj napravim našim kolesarjem, motociklistom in avtomobilskim vozačem malo skomin! Ceste so tu kakor miza. Nekatere so asfaltirane, druge tlakovane, vse pa snažne, trdne in brez prahu. Take ceste se začno na Tirolskem in se nadaljujejo skozi Švicijo tja do Francije. Tudi električna železnica gre skozi vso Švicijo do Basla in mogoče še dalje.

Kmalu je železni stroj krenil s tirolskih tal in zavil na Predaelsko, ki je takisto polna krasot in naravnega bogastva. Toda vlak ne čaka. Niti na večjih postajah se ne ustavi, da bi mogel potnik izpiti skodelico mleka — v teh

kar smo potrdili in bi brez drugega to potrdil tudi Rockefeller.

Oskrbnik nas je povabil na čašo vina. Gazdi Klasu se je razširil dobrovoljni obraz in mežikal je lokavo z očmi.

Ko smo sedli za mizo v lovski jedilnici, in nam je bila natočena v čaši črnina, smo srknili in se spogledali... Prijatelj Fajanič gazdi Klasu: »To je — teran! To je boljši teran, kakor Vaš!«

Gazda Klas: »Mm, fajn! Sakrament — ampak to je moj teran!«

Gospod oskrbnik je pojasnil, da je res iz kleti gazde Klasa.

Kmalu smo se poslovili, ker dan se je že nagnil.

Zopet: lepa dolina, slaba cesta.

Ustavili smo se v Preddvorski graščini. Prijazno nas je sprejela domača gospodična. Razkazala nam je lepe parke, nasade: hodili smo po vrtu, po mostičkih nad šumečo vodo in vsi smo se le čudili, da so vse te lepote skrite, če stopaš po cesti skoz Preddvor. In da ne bi mi »trudni popotniki« omagali, nas je povabila za slovo na »jelo in pilo«. Z zahvalo in pozdravi smo se napotili odot.

Ko smo se peljali skozi vas, se je spomnil gazda Klas (baš smo vozili mimo gostilne): »A jaz moram kupiti cigarete!«

Vsi smo izstopili, da nakupimo »cigarete«.

Občlailo se je bolj in bolj. Zato smo pohiteli.

Na Kokrici smo se morali preriti med vozniki. Na enem pred nami je sedelo zadaj malo dekletce. Ko smo se približali, je dvignilo preplašeno — prošeče roke ni v jok: »Ne me, ne me povozit!« Malo smešno, malo ganljivo.

V Kranju so nas lovile že prve kaplje. Ustavili smo se le na kratko.

Toda, potem je pričelo. Oblaki, temni, skoraj rjavi, so se zgostili in vtila se je strašna ploha. Vžigalo je levo in desno. V naglem tempu smo se bližali Ljubljani. Lilo je bolj in bolj. Ker pa je bila limuzina — pokrita, smo dospeli nazaj na zunaj popolnoma suhi. Peen.

pa mnogo lepši kakor pri nas. Podnebje je zelo milo, snega skoro ne poznajo ali pa skopni že v nekaj urah. Suša se le to ne opaža. Dežja so imeli dovolj Toča je tem krajem neznana.

Cene so približno takšne kakor v Jugoslaviji. Kilogram govejega mesa stane 5 do 6 frankov, kg čajnega masla 24 do 25 frs. Čaša piva 90 centimov, kg krompirja 60 centimov itd. Računaj frank po 2,22 Din naše velja!

Domačini so »echte Lotringer«. Govore svoje narečje, a Nemci jih ne razumejo. Primerjal bi jih lahko z našimi Kočevarji. Uradništvo je francosko.

Med naselenci zavzemajo jugoslovanski rudarji 70 do 80 odstotkov, ostalo izpolnjuje druge narodnosti, zlasti Poljaki. Od slovanskih rudarjev je v Franciji največ Jugoslovenov, potem pridejo na vrsto Poljaki. Cehov in Rusov je najmanj.

Vse druge narodnosti so organizirane. Poljaki imajo n. pr. svoje domove, tiskarne in šole. V njih jeziku izhajajo kar 4 listi. Le Jugoslovenci smo brez kulturnih naprav. Da se odpomore temu, se je pred kratkim ustanovilo društvo jugoslovanskih kolonistov v Franciji. Temu gibanju stoji na čelu Milan Krljevič, črnogorski rojak. Šhajališče Jugoslovenov je v Jugoslovanskem domu. Žal, pa ne vlada med našimi delavci popolna sloga, ki bi koristila njim samim. Vzrok temu je pomanjkanje izobrazbe, pa tudi alkohol.

Prejšnjo nedeljo se je tukaj vršilo zborovanje jugoslovanskih kolonistov.

KMETIJSKI VESTNIK

Kaj je „rentabilnost“ v kmetijstvu

Tolikokrat srečavamo besedo »rentabilnost« v najraznovrstnejših kmetijskih člankih, da jo moramo objasniti, ker je v praktičnem življenju ne razumevamo dovolj. Ko bomo ta pojem spoznali, pa bomo pogledali, kako je z rentabilnostjo v našem kmetijstvu.

Kmetijski obrat predstavlja gotovo, v razne premičnine in nepremičnine investirano vrednost, ki je z ozirom na tip in urebo obrata različna. Naš povprečni, srednji kmetijski obrat predstavlja približno vrednost kakih 140.000 do 150.000 Din. Kosnati donos tega kapitala pri nas v ugodnih letinah pač nanese toliko, da bi po odbitku dejanskih obratovnih izdatkov navidezno nastajal neki dobiček. Med izdatke pa ni všteto delo posestnika in njegove družine, za katere je smatrati, da bi se moral dnevni zaslužek vračunavati vsaj v isti višini kakor se plačuje dninarja uračunana pa bi morala biti tudi vsa poraba domačih pridelkov za družino in pri izračunavanju rentabilnosti zaračunana po pridelovalnih stroških če so ti previsoki, pa vsaj po tržni ceni. Pri izračunavanju rentabilnosti je iz izdatkom prištevati poleg zavarovalnin, popravil, izdatkov za zdravila, živinodravnikarja i. sl. tudi odbitke za amortizacijo poslopij, strojev, orodja itd. Odnosno zmanjševanje dotičnih vrednosti. Prej omenjena razlika med kosmatim donosom in navideznim dobičkom se pri upoštevanju amortizacije in zaslužka podjetnika silno zmanjša in premnogokrat, žal — tudi izgine, ter se po gospodarskih predpisih računano pokaže — izguba.

Kje je tedaj obrestovanje v kmetiji vloženega kapitala, ki bi v našem primeru, ako to obrestovanje nizko računamo, moralo znašati nad 4.000 Din. To se pravi, da bi kmetu ta vsota pri vseh odbitkih morala ostati v gotovini ali v kaki drugi obliki.

In kolikor bi nazadnje že omenjeni gospodarski uspeh gornjo za primer vzeto vsoto 4000 Din letno prekašal, bi šele to bila prava, čeprav komaj zaznatna dejanska renta, pravi pravcati podjetniški dobiček, kot dobiček od posestev kot pridobitnega predmeta, donos od kapitala in »grada za podjetniško delo in sposobnost.

Ako bi tedaj kmet svojo kmetijo prodal in izkupiček naložil v hranilnici, banki ali dobrem naloženem papirju, bi mu to danes nosilo dokaj več (do 8.000 Din). Ako bi potem prijel za dninarsko ali slično delo drugod ter bi se s tem preživljal, bi bil odločno na boljšem. Te vrste kalkulacija tudi v resnici marsikoga premoti in ga zvabi, da zbeži z grude. Dokler je kmetov delovni zaslužek manjši kot dninarjev, bomo to tudi v bodoče še vedno pogostje doživljali.

Zalibog mi ni mogoče navajati točnega številčnega materiala, ker se na naših kmetijah, razen nekaj malih malogovorečih znamkov, posebej kot privatni podjetnikov, konto, ki ga je obračunavati s posestvom, to se pravi, da vse, kar podjetnik za svojo družino od pridelkov porabi, končno tudi po lastni ceni plača oziroma obračuna, med tem ko mu obrat kot delovni predmet oziroma pridobitno sredstvo mora plačati njegovo delo in nagraditi njegovo podjetniško delovanje ter sposobnost. Kdor se je kaj bolj poglobil v naš kmetijski obrat, mi bo priznal, da donos kmetije malokdaj predstavlja toliko, da bi bilo pokrito vsaj nizko obrestovanje investiranega kapitala, ne glede na to, da na rento sploh ne mislimo.

Jasno je tedaj, da naš kmetijski obrat povprečno ni rentabilen in da je še razmeroma daleč od tja, ko bi se o renti moglo govoriti in da bi naša kmetija bila res to, kar bi morala biti, namreč — pridobiten obrat, ki mora donosati dobiček. To se ni. Naša kmetija ima povprečno še vedno značaj nekakega fideikomisa, ki omožga družini stalnost, streho in prehrano, če ne dobro pa vsaj slabo, ali z lažjimi očmi gledano: predstavlja za družino možnost dela in plačila v naturi (prehrano), kar je z ozirom na krajevno lego, podnebje, intelektualno in fizično sposobnost družine ter kapitalno sposobnost lastnika v raznih letih različno in sorazmerno borbo.

Le s takim pogledom si moramo raztolmačiti tudi vprašanje: kako, da naše kmetije popolnoma ne propadejo, ako se investirani kapital ne obrestuje, niti se kmetija kot obrat ne rentira? Ta čudež je v kmetiškem podkonzum! Med tem, ko kmet more le slabo skrbeti za vzdrževanje in popravila stavb, pri pridnem delu, pač živi in se oblači zmerno, za silo ali celo trpi pomanjkanje kakor je pač bila letina.

Iz Pariza so se pripeljali g. Krešimir Kovačič, dr. Arnautović in dr. Tomšič. Zborovanje je vodil g. Krljevič, ki je pozdravil zastopnike iz Pariza in goste. O koloniji in njenem delu je govoril novinar g. Kovačič. Naglašal je potrebo ljubezni do domovine med izseljenci. Domovina je dejal, je edina naša mati, zaščitnica in pomočnica. Zato ji moramo vračati zvestobo za zvestobo. Kolonija je izjavil, bo skrbela za pravice izseljencev in jim pojde v vsem na roko. Zlasti bo skrbela za to, da dobe svoje šole.

Za g. Kovačičem je govoril prosvetni šef jugoslovanskega poslanstva v Parizu g. dr. Arnautović, ki je sporočil pozdrave pariškega poslanika dr. Spalajkovića. Kot zadnji govornik je nastopil Slovenec dr. Tomšič. Med njegovim govorom je prišlo do malega nesporazuma, ki je dokazal, kako nujno potrebno je sporazumno delo med emigranti srbske, hrvatske in slovenske narodnosti v tujini. Splošna sodba je bila, da je vsaka naša kolonija v Franciji potrebna knjig, časopisov in društev, kjer bi se čuvala domače tradicije in vzgajali člani v skupni domovinski ljubezni.

Zvečer se je vršil banket na čast gostom. Delegati so naslednje dan posredovali pri lokalnih oblastih v korist jugoslovanskim naseljencem.

Led je prebit. Temelji so postavljene. Dal Bog, da bi našim izseljencem v tem kraju zasijalo lepše solnce slove in bratstva!
Ivan Zagažen.

Časi tovrstnih negotovih fideikomisnih eksistenc so minili, tudi kmet je (čisto pravilno) vedno kulturnejši in mu tudi naraščajo nove potrebe, za katere potrebuje denar. Za doseg tega mora postajati kmetijski obrat, ki mu je končni cilj isti kot vsakega pridobitnega podjetja, to je pridobivanje denarja. In to mora naš kmetijski obrat postati ter se zato preorganizirati.

Dipl. agr. A. Jamnik.
Opomba uredništva. Zadeva nerentabilnosti našega kmetijstva je dognana reč. Ni pa doslej še noben strokovnjak predlagal primernih poti k rentabilnosti kmetije.

Na plaži uporabljajte samo

MAKOGOLD

NOGAVICO iz

Bemberg

svile, ker ona niti na solcu niti v vodi ne izgubi barve. 10284

Mladostna lepota!

NOVA KOŽA OBRAZA. Z uporabo specialnega medicinskega preparata dr. Dorraine & Cie, Paris. »Astringent Special Venus« postane obraz v 10-14 dneh pomlajen, izgubi se za v dno vse gube, madeži, pege, boboljice, madežna in groba koža. — Obrat postane nežen, svet in mehak, kakor pri majhnem otroku. — Garancija stane 92 Din.

LEPA OKROGLA IN POLNA PESA. ac obraz vake dame. Če prav se pravi se tako jako razvijana in visoka, dobila bodo s uporabo »Lava de Jemec« zavirajo bujnost, struge, hodi in ležajo v najkrajšem času. Stan: 85 Din.

RAVNO DRŽANJE TELES. se do- eno s svetlobo »Sasa Gradnaltorja«. Pospesuje normalno dihanje in pravilno delovanje pljuč. V 14 dneh se pripravi na grobni hrbet popolnoma poravnano. Stane 58 Din.

»CENTIFOLIA« kozmetični mavod, Zagreb, Jurčevića 8. Zadržuje bledilo, ilustrirano cenik!

MADE IN ENGLAND DUNLOP

**guma sigurnosti
trpežnosti
in največje
kilometraže**

Gen. zastopstvo za Jugoslavijo:
Zlatko Kardoš

MIADO JUTRO

D. Vargazon:

Teliček

Na večji ptiček
prelepo žgoli,
po trati teliček
se z ovčko podi.

Od sreče neznanec
veselo skaklja —
upehan obstane
pred kupom sena.

A ptiček svari ga:
»Pastir se je skril,
seno zdaj privzdiga —
teliček, čiv, čiv.«

In kup se razgrne,
pastirju gre v smeh:
prestrašen se zvrne
teliček po tleh.

Kako se je Bibici vse obrnilo v srečo

Vrtar se je priklonil pred grofom in dejal:

»Oprostite, gospod grof, toda to malo tatinsko dekle...«

Bibica se vzravna, odpre usta in hoče odgovoriti, a zdaj — sama ne verjame svojim očem — pred njo stoji sivi gospod. In za njegovim hrbtom — siva gospa! Vsa zardi. Gotovo je zgrešila pot in zdaj je prišla prav k sivi dvojici...

Zajecjajala je: »Mislija sem, da je tukaj grad Klinteberg...«

»Seveda, to je Klinteberg!« se je zasmejal gospod grof. »In kako si prišla sem, mala Bibica?«

Preden je mogla Bibica odgovoriti, je stopila gospa grofica k nji, jo objela in ji zašepetala na uho: »Vse eno je, kako si prišla sem. Glavno je, da si zdaj slišali? Ali veste zdaj, da nisem ti bo dobro in vedi, da se nama je obema tožilo po tebi...«

Bibica ne ve, kje se je glava drži. Nekaj jo tišči v grlu — toda jokati, to bi bilo zadnje. Ne, jokala se ne bo pred temi ljudmi. In zdajci se domisli in pravi vrtarju: »Nu, stari stinež, ali ste zdaj slišali? Ali veste zdaj, da nsem nikaka tatnica? Če sta gospod in gospa moja starša in če je grad Klinteberg njun, tedaj je tudi moj in jaz se lahko igram z vsemi živalmi tod okoli in lahko jem sadja, kolikor le hočem! Ali ste slišali.«

Vrtar se ji prikloni in stari grof se je prijazno nasmehnil. Stara mama pa je kar še vedno jokala in stiskala Bibico k sebi, dokler se ji punčka ni izmuznila, rekoč:

»Zpustite me rajši, ker sem vsa zamazana. Sedela sem tam v travi, ko je prišel... ta, stari...«

Alai Astagson:

Tobi in mucka

To je bil prvi boj, ki ga je miroljubni Tobi izbojeval zaradi svoje ljubljene mucke; ampak še dolgo ne njegov poslednji. Kadar je bil sam, je bil ves oni stari Tobi iz prejšnjih časov in ostalim taboriščnim psom se je izogibal že od daleč. Kadar pa je bil v družbi mucke, ni poznal nobene šale. Če je le kakšen pes grdo pogledal njegovo malo prijateljico ali jo oblajal, takoj je bil na strani svoje varovanke. Nikdar ni iskajal preprič, nikdar ni sam pričel boja. Če pa so ga prisilili k borbi za ljubljeno malo prijateljico, se je naravnost izvrstno boril. Naposled je dvignila hrabrost, ki je dremala za njegovo dobrodušnostjo, kosmatega mešanca nad vsakega čistokrvnega psa plemenite pasme.

Marca meseca je prišla v taborišče nova družina z novim psom. Ta pes je bil močan žival, najmanj tako šlen kakor Tobi, toda mnogo mlaši — divji velikan, ki je takoj brez težav zagospodaril v taborišču. Že čez nekaj dni je bil Tobi edini pes v vsem taboru, ki jih od njega še ni izkupil ali ki pred njim ni bežal. Toda videti je bilo, da mora prej ali slej priti med njima do

Siva gospa jo lahko poboža po laheh: »Nič ne de! Kakršna si... Samo da si pri meni. In zdaj te nikoli več ne pustim od sebe...«

Malo je manjkalo, da ni Bibica zapila: »No, no, za to sta potrebna dva!« Toda bila je tako zmedena od vsega tega, da ni našla prave besede. Gledala je zdaj gospoda, zdaj gospo, in na tihem je premišljevala, kako sta mogla biti ta dva stara človeka tako kruta z njeno mamico, ko sta vendar z njo tako prijazna.

In kaj je bilo potem?

Tak je bil prihod Bibice na grad Klinteberg. Siva dvojica jo je peljala v grad in ji odredila lepo, svetlo, belo sobo. Bibica je bila trudna in je kmalu zaspala.

Drugo jutro je še vedno razmišljala o sivi dvojici. Da, to sta starša njene ljubljene mamice, zato sta tudi sedela ob njenem grobu takrat, ko se je bila Bibica pripeljala v Ribo na pokopališče. In tedaj je imela stara gospa vse solzne oči.

Sredi Bibinega razmišljanja so se odprla vrata in vstopila je stara mama: »Dobro jutro, ljubljena Bibica moja!« »Jaz nisem vaša ljubljena Bibica!« je odvrnila Bibica. A ko je zagledala žalostni obraz stare gospe, je šepnila: »Dobro jutro!«

»Bibica, nikar ne bodi jezna na naju. Povedati ti čem, kako je bilo s tvojo mamico. Glej, tvoja mamica je bila najin edini otrok, vsa najina sreča in vse, kar sva imela. Bila je taka, kakor ti. Na las si ji podobna! Ljubila sem jo z isto ljubeznijo, kakor je ona ljubila tebe, ki si bila edini njen otrok. A glej, postala je večja in ko je dopolnila devetnaisto leto, je poročila tvojega očeta, ki ni bil nič drugega kakor preprost postajenačelnik.«

»Kaj? Kaj pravite? Preprost postajenačelnik? Moj zlati papaček je najboljši človek vsega sveta, najlepši človek vse Danske in tako velik gospod je moj atek, da se lahko vozi z vsemi železniciami zastoni, kolikor le hoče!«

Poslušaj me Bibica in ne razburjaj se po nepotrebnem! Glej, takrat bi se bila tvoja mamica lahko poročila z bogatim grofom Helgreenom in jaz sem jo prosila, naj stori tako. A nekega dne je izginila od doma in dva tedna nato mi je poslala poročno naznanilo. Poročila se je bila s tvojim očetom, postajenačelnikom Stevensonom. Prepričana sem bila, da jo je bil tvoj oče na tihem zvalil z doma in zato nisem hotela ničesar več vedeti o njej in o njem. A leta so minila. Postarala sem se in ne prestanto sem mislila na svojo edinko. Časih sem dobila kako pismo od nje, a nisem ga hotela prebrati, vrgla sem ga v peč. A nekega dne sem dobila brzjav od tvojega očeta: »Moja žena je umrla!« — Tisti dan sem mislila, da bom umrla tudi jaz. Takrat sem tudi izvedela, da je imela moja hči sladko malo hčerko Bibico. Prosila sem tvojega očeta, naj te pošlje k nama na grad Klinteberg, da te bova tukaj vzgajala kot svojo hčer. A tvoj oče je odgovoril, da te ne da. In tako sem bila spet jezna nanj. A zdaj, ko si vendar prišla k meni in ko boš pri meni ostala, zdaj mu vse odpustim in te prosim, imej me rada in reci mi, ti in imenuj me »babica!«

Tako je govorila stara gospa in solze so ji lele po licih. Bibici se je nehote zasmilila in ko je slišala, da ni več jezna na njenega ljubljenelega papačka, ji je tiho dejala:

»Nikar ne jokaj, babica!«

Siva gospa se je sklonila nad njeno belo posteljico in Bibi objela: »Ooh, Bibica, bodi blagoslovljena za svoje dobro srce. Vse, kar koli hočeš, ti dam, samo da ostaneš pri meni.«

»Tega ne morem, babica. In če bi mi dala ves svet, jaz svojskega papačka ne pustim. Umrla bi, če ga ne bi smela več

videti. Umrla bi, če bi vedela, da ne smem več k njemu!«

Babica se je globoko zamislila. Potem je tiho odšla iz sobe.

Bibica je premišljevala kaj naj stori. Ali naj pojde kar skrivaj domov? Toda ničesar še ni bila videla v Klintebergu in tu so imeli toliko lepih stvari.

Preden se je mogla odločiti, kaj bo storila, sta vstopila grof in grofica. Babica je hitela k Bibici in ji s solzami v očeh povedala to-le:

»Poslušaj, Bibica, dedek in jaz sva se sluga brzojavko na pošto!«

očeta k sebi in prav ta trenutek je nese sluga brzojavko na pošto!«

Bibica je zavriskala na ves glas.

Nu, in kaj naj vam zdaj še povemo? Čez teden dni se je pripeljal postajenačelnik Stevenson. Tesno je objel svojo malo Bibico in grof in grofica sta ga kar moči ljubeznivo sprejela.

»In, veš, atek, zdaj boš ostal vedno tukaj pri babici in dedku in pri meni in jaz ne pojdem v Švico. Dobila bom vzgojiteljico in se bom prav marljivo učila in ko bom velika, postanem slikarica!«

Tako so bili vsi zadovoljni in srečni — in naše istorije je konec.

(Konec.)

Baba Jaga

Živel je starec, ki je imel lepo hčerko. Imenovala se je Vera. Ker mu je umrla žena, se je kljub svojim letom znova poročil. Z dnevom, ko je prišla v hišo mačeha, se je začelo za ubogo punčko trdo življenje; zlobna žena ni bila nikoli zadovoljna, nič ji ni ugažalo.

Nekega dne, ko je bil mož odsoten, pokliče pastorko in ji reče: »Pojd k tetki, moji sestri in jo prosí, da ti da iglo in nit. Sešiti si moraš srajčko.«

Sestra o kateri je mačeha govorila, ni bila druga kakor Baba-Jaga s koščeno nogo. Verico je bilo strah; kako se bo drznila stopiti pred to žensko?

Najprej se odloči obiskati svojo pravo tetko, sestro rajne mamice. »Kaj želiš moj otrok?« jo vpraša tetka, ko jo zagleda pred seboj.

»Moja mačeha me pošilja k svoji sestri po iglo in nit, da si naredim srajčko; toda zelo se bojim. Kajne, to je tista, ki jo imenujejo Baba-Jaga?«

»Da, toda poslušaj nečakinjo, kaj boš tam storila: tam je breza, ki ti bo bicala obraz s svojimi vejami, toda ti jih priveži s trakom; vežna vrata bodo škripala in se zapirala pred teboj s hrúščem, ti pa naliž v stečaj olja; psu, ki se bo zaganjal vate, izpraskati oči, da jé pečenke.«

Deklica se poslovi od tetke in odide. Pride pred kočo, kjer Baba-Jaga sedeč na stolčku tké platno.

»Dobro dan, tetka!« pozdravi deklila.

»Dobro dan, moj otrok, kaj je novega?«

»Mamica me je poslala, da te prosim za šivanko in nit, ker si moram sešiti srajčko.«

»Dobro,« reče Baba-Jaga, »sedí sem in tkí platno!«

Verica začne tkati; Baba-Jaga medtem odide in reče svoji služkinji: »Zakuri kotel in skopaj mojo nečakinjo, toda umij jo dobro, ker se hočem z njo pogostiti.«

Ko deklila to zasliši, se prestraši do smrti.

»Moja draga,« reče deklila služkinji, »naloži kar najmanj drv in prinesi mnogo vode, toda le v situ. Tukaj imama robček, tvoj naj bo!«

Baba-Jaga je na dvorišču čakala, kdaj bo kotel gotova. Približa se k oknu in vpraša: »Ali tkéš, Verica? Ali tkéš, moja ljubljena?«

»Tkem, tetka, tkem...«

Ko se je Baba-Jaga oddaljila, je Vera poklicala mačko in ji dala pečenke.

»Moj dragi, mali muček, ga vpraša, ali ne bi mogla uiti od tod?«

»Lahko,« odgovori živalca, »tukaj imaš

glavnik in rutico, vzemi ju in reši se! Baba-Jaga te bo sicer preganjala; tedaj nagni uho k zemlji in poslušaj: če se ona približa, vrzi najprej rutico in pojavila se takoj globoka in široka reka. Kadar bo ona na drugi strani in boš v nevarnosti, da te doseže, vrzi glavnik in zrastle bo na tistem mestu tako gosta šuma, da bo težko prodreti vanjo.«

Deklica je vzela glavnik in rutico ter je zbežala. Psi so se pogнали za njo, da bi jo raztrgali na drobne koščke, Verica pa jim je vrgla kruha. Vežna vrata so se hrupno zaprla in ji zagradila pot, toda deklila je nalila v tečaj olja in zopet so se odprla na stečaj. Zunaj ji je breza opraskala obraz s svojimi dolgimi vejami; deklila je vzela trak, zvezala veje in breza jo je pustila oditi. Deklica je začela teči.

Medtem je mačka, sedeča pred statvami začela tkati; toda veliko bolj se ji je posrečilo zamotati nitke, kakor pa napredovati z delom. Baba-Jaga se približa k oknu in vpraša:

»Ali tkéš, Verica?«

»Tkem, draga tetka!« ji odgovori mučica.

Tedaj se baba počene v kočo in opazi mačko; mala, glej, je izginila. Tako!

Baba-Jaga začne obdelovati mačko, očitač jo, da otroku ni izpraskala oči.

»Glej, toliko let je že, kar ti služim,« odgovori muca, »toda niti enkrat mi nisi dala koščice. Mala, dobra deklila pa mi je dala celo pečenke.«

Baba-Jaga se loti psov, vrati in breze, jih psuje in bije služkinjo.

»Toliko let je, kar ti služim,« ji rečejo psi, »ali si nam dala kdaj vsaj suho skorjico? Mala pa nam je dala kruha!«

Zmes za šalo in zares

Vprašanja

1. Kdo je zgradil prvi parnik?
2. Koliki del človeštva prebiva na Klitskem?

3. Katero mesto na svetu ima največ prebivalcev in koliko približno?

4. Katera knjiga je prevedena domala v vse jezike?

5. Katera zgradba je v Evropi najvišja?

Odgovori na vprašanja pred tednom.

1. Najmanjšje je v Evropi Marmarsko morje, med vodom v Dardanele in Carigradam.

2. Orke »S. O. S.« so začelnice angleških besed »Save Our Souls«, kar po naše znači: »Rešite naše duše!« — To je brezični klic na pomoč, če je ladja na odprtem morju v skrajni opasnosti.

3. Tobak in krompir sta prišla k nam iz Amerike in sicer so tobak prinesli Španci, krompir pa Angleži Walter Raleigh, ki je živel od 1522. do 1618.

4. Najvišja gora v Afriki je Kilimandžaro (6010 m).

5. Verski znak vseh mohamedancev je polmesec (kakor pri kristjanih križ).

Mladi računarji

Dve jati golobov.

Leteli sta dve jati golobov: ena zgoraj, druga spodaj. Pa reče spodnja gornji: »Prosimo vas, dajte nam enega goloba, da nas bo trikrat toliko, kakor vas.«

A gornja jata reče spodnji: »Dajte rajši vi nam enega, da bo štela naša jata ravno toliko, kakor vaša!«

Koliko je bilo golobov v gornji in koliko v spodnji jati?

Kolik ima trgovec škode?

Janez iz Podkrajja kupi v trgovini hlače za 60 Din in plača s stodinarskim bankovcem. Trgovec nima drobiža in gre k sosedu menjat stotak. Potem da kupcu Janezu 40 Din nazaj. A glej, kmalu se je izkazalo, da je stodinarski bankovec ponarejen. In je trgovec moral zopet svojemu sosedu izmenjati bankovec za 100 Din. Razen tega je

»Glej, toliko časa ti že služim,« ji očita jo vrata, »nikoli nisi omočila mojih stečajev drugače kakor z vodo. Deklica je vanje nalila olja!«

»Dosti let ti služim,« očita breza, »toda nikoli nisi povežala mojih vej vsaj z nitko. Mala jih je privežala s trakom!«

»Ali ni preteklo dovolj časa, odkar sem v tvoji službi,« ji reče služkinja, »toda nikoli mi nisi dala niti kake strgane cunjke. Plemenita mala Verica mi je podarila robček!«

Baba-Jaga se hitro vsede v svoj možnar, s tolkačem se dvigne od tal ter pobriše z metlo vsako sled za seboj.

Ko deklila ragne uho k zemlji in čuje, da jo hudobna teta zasleduje, vrže rutico in na mestu se takoj pojavi velika in globoka reka.

Baba-Jaga dospe na breg reke: od besa začne škripati z zobmi. Takoj se vrne domov in privede svoje vole, ki izpijejo vso vodo iz reke, in zopet začne preganjati svojo nečakinjo.

Ko Verica začuti, da jo teta dohitava, vrže glavnik. V tem hipu zraste šuma tako gosto, da Baba-Jaga ne more priti skozi njo in se naveliča še dalje loviti otroka.

Med tem časom je prišel oče domov in vprašal, kam je odšla hčerka. »Šla je k svoji tetki po iglo in nit,« odgovori žena.

Kmalu nato se vrne mala, zasopla Verica. Očetu mora odgovarjati in mu pove, kako jo je Baba-Jaga hotela pojesti.

»Kako si se torej rešila?« jo vpraša oče. Deklica mu vse razloži. In ko izve, da mu je njegova lastna žena hotela pogubiti otroka, ga popade tako strašna jeza, da spodi zlobno mačeho. — Odtlej je živel srečno s svojo Verico.

bil že Janezu iz Podkrajja dal 40 Din nazaj. Po takem ima torej kar 140 Din škode.

Hm, da — ali je pa to tudi res?

Rešitev zadnjih ugank

1. Mesar je prodal 19 volovskih kož po 5 Din, 1 kravjo po 1 Din in 80 telečjih po 5 par. Skupno 100 kož za 100 Din.

2. Dvajset litrov vina je izpilo: 14 deklet po pol litra, 5 žen po 2 litra ter 1 mož tri litre.

3. Preko polja je letelo 36 gosti.

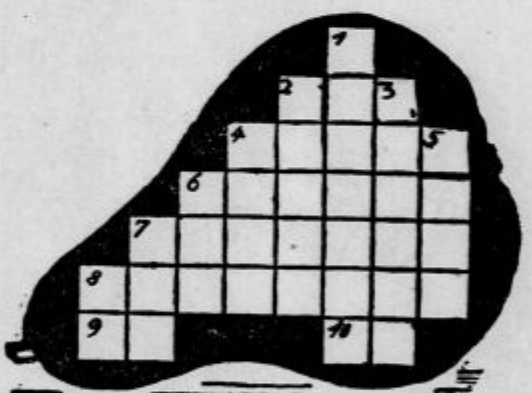
4. Jurček je imel 28, Janezek pa 20 ovac.

Pripomba: Prejeli smo mnogo rešitev, večji del pravilnih, žal pa nam prostor ne dopušča, da bi objavili imena reševalcev. Glavno je, da ste si pridno ubijali glavice — saj je bilo deževno vreme v nedeljo — in da ste račune prav rešili. Pa danes dvojice novih orlov — in prihodnjič spet kaj.

Križaljka »Hruška«

Pomen besed:

Vodoravno: 2. Pravoslavni svečenik. 4. Mesto v vardarski banovini. 6. Zupančičovo nedokončano delo. 7. Moško krstno ime. 8. Zvezda. 9. Časovna kratka. 10. Prireditelica.

Navpično: 1. Kraj na zasedenem ozemlju. 2. Del ptičjega telesa. 3. Opora. 4. Mladenka. 5. Poškodba. 6. Karoliški otok. 17. Manj kakor celota. 8. Skrajni, v morje segajoči del celine.

šinila na močan cedrov drog, h kateremu je kovač privezoval konje, ki jih je moral oskrbeti z novimi podkvarmi. S svojega sedeža, osem sežnjev visoko, je muca srčala na psa, ki se je zamenj trudi, da bi jo dosegel. Z vžbočnim hrbtom in naježeno dlako svoje sovražstvo v njegov gobec.

Nato se je zgodilo, kar se je zgoditi moralo. Tobi, ki je videl svojo prijateljico v nevarnosti, ni mislil na posledice, marveč je brez obotavljanja in brez vsakega hrupa planil s hitrostjo in

besnostjo lačnega volka na tujca, ki so se ga vsi bali. Njegovo desno pleče je zadela ob levo jekovino in nepričakovani nalet, ki je votlo zazvenel v mrzlem zimskem zraku, je vrgel Žeka na tla.

Toda Žek se je branil z vso divjostjo, zaradi katere je skovel. Njegovi borbeni možgani so takoj domeli, za kaj gre in on ni bil pes, ki bi prosil milosti, če je začel v škripce. Ko je tako ležal na hrbtu, je strahotno renčal in besno odbojal s svojimi velikimi čekanji Tobija, ki ga je hotel popasti za grlo. Slednjič je Žeku uspelo, da se je spravil na noge.

Videti je bilo, da je stari Tobi izgubljen, kajti vse svoje življenje se je trudil, da bi živel v miru in še nikdar se ni boril, če ni šlo za varnost njegove ljubljene mačice. Nobeden psos, s katerimi se je bojeval doslej, se ni mogel primerjati z Žekom, ki je bil izrazit pretepač in pobijač. Noben pes ga ni razen Tobija dosegel po velikosti, glede spretosti v boju mu pa ni nihče segel niti do pete. Vse je prekašal po besnosti, in vse to je občutil sedaj Tobi, stari bedni Tobi, ki bi rad odnehal, če bi le Žek hotel. Toda Žek se je vrgel naniž z renčanjem, ki ni pripuščalo nobenih dvomov. Udarila sta ob drog, s katerega je muca opazovala boi. Ne, Tobi

očitno ni hotel nečastno pobegniti. Vzdržal je strahoviti nasprotnikov zalet, katerega udarec je preglušil renčanje bojevnikov, ki sta se suvala in šavsala drug po drugem.

Potem se je zgodilo nekaj, kar je očitno zapečatilo Tobijevo usodo za vse večne čase. Pri divjem napadu se je Tobi spotaknil in zletel naravnost pred nasprotnikovo morilno zobovje, pri čemur je treščil z glavo ob cedrov drog, da je kar zagrmelo. Njegov poraz je bil neizogiben. Obležal je kakor mrtev in strmel je s steklenimi očmi v svojega renčočega nasprotnika, ki se je vrgel naniž, da ga docela pokonča.

Toda v tem trenutku, ko se je vsem zdelo, da za Tobija ni nobene rešitve več, se je zgodilo tisto, kar je bilo prav tako nepričakovano kakor neverjetno. Kaj je nagnalo muco, da je prihitela svojemu prijatelju na pomoč, kaj jo napotilo, da je v trenutku največje nevarnosti zapustila svoj varni sedež, je težko reči. Mačka svojega prijateljstva ne kaže običajno na tak način, kakor pes. Toda ta mala pustolovka s prerie je napravila tako. Skočila je Žeku na glavo prav v trenutku, ko so se njegovi zobje zagrizli v nasprotnikovo grlo.

(Dalje prihodnjič.)

Griža

Spomini na strahotno leto kuge, lakote in vojske 1917.

Kresna pripeka leži nad mestom kakor mora. Pri Sv. Jakobu se majo leno veliki zvon, kakor bi ga gonil sam dolčas. Ležim v somrak. Nad mano pleše šestnajstletni idiot nesrečne matere primitiven ples, da udarja po stropu venomer tap — tap — tap... Svoj naradni fokstrot pleše in si poje sam melodijo Uam, uam, uam... Kakor, da sem sredi Afrike.

Muhe brenčijo zaspano, ogibavačo se mastnega muholovnika. Tenko brnijo krila umirajočih muh na lim pripetih, kakor jok dojenčkov na zadnjo uro. Če bje neusmiljen vznok trepetajočega konja z ročjem cepina, ga zapise policaj ali žandar. Cele ure ječijo muhe na limu, pa jih ne vidi nihče. Otroci poslušajo to ječeče umiranje in sladkost je v njihovih očeh. Otroci so kruti. Knjige, filmi in zdravniški pridigujejo venomer: »Muha je največji sovražnik človeka. Grižo, legar in samo kolero raznaša. Sprt muham!« Vse v redu in prav! Toda pomislite, še celo Kūrtena, ki je umoril po treznem prevdaru 20 žensk in otrok, lepo krmi jo v snažni celici in ga bodo za vse skupaj le enkrat obesili. Nedolžno muho pa pustite cele ure — za njo cela leta — umirati, ko noče nikomur zlega. Se pač hrani tam, kjer najde založaj. Muholovec je žalostna zastava civilizacije in slab učitelj srčne kulture. »Saj so samo muhe!«

Po čemu smrdi v zatohli sobi. Na mizi steklenica tropinjeva. Po drobnoju me ščiplje in zavija, kakor bi čreva na kolec navijal. Griža. Tudi drugi tožijo nad njo. Vsa dolga leta pred vojno je bila griža le otročji strah. »Če boš jedel zeleno sadje, te pobere krvava griža«, me je svarila mati. Vsaka reč je huda. Dober je bil strah, saj tisti, ki niso jedli zelenih jabolčkov niso dobili krvave griže. Neubogljivi, ki so ga jedli — tudi ne. Iz davnih časov je ostal le strah pred morilko grižo, kakor nekaka bajka o zmagi s sedmimi glavami, griže pa ni bilo.

1917. Junij, julij, avgust in september, vse dni se je zlivala z vedno jasnega neba žareča lava, ki je požgala polja, trave in drevesa, poplala studence in potoke. Sodi smo romali ob svitu na reko po vodo. Kočarji s samotajnimi vozčki, četrtinjski s kravjo in gruntarji s konjsko uprego. Zalostne procesije starcev, otrok in žensk, vseh uvitih od dela.

Suhe sestrane krave in rebrastr konji so žalostno povešali uhlje in repe. Ob njih so se opletali klavni vozniki. Na zapadu pa je venomer butalo in grmelno... Sredi avgusta sem prišel od vojakov domov, za eno leto. Takrat je prišla tudi griža na Grobljo. Star hlapec se je privlekel, sam bog ve, odkod in je prosil svojega bivšega gospodarja za prenočišče. Da ga ščiplje v trebuhu je tožil. Dobra gospodinja mu je skuhala prave črne kave. Peščico zrnja je hranila od dobrih časov za zdravje. Pa domače slivovke mu je natočila zdaj in zdaj tenek kozareček. Starega Miho je prijelo vedno huje in gospodar ga je dal zategniti v bolnico, kjer je po tednu umrl.

Na občno so pisali, da je umrl za grižo. Strah je šel od hiše do hiše in jemal tek trpinom pri otrobovem kruhu in

celem krompirju. Nihče ni vedel, kaj je griža in kako se je braniti. K slivovki so se zatekli, saj zdravnik je bil en sam v vsej dolini. Najprej je zagrabilo usmiljeno gospodinjino Mimi, ki je stregla hlapcu. Od dela jo je vrglo v postelj, kjer se je vila tedne v krčih. Griža pa je romala kar naprej od hiše do hiše in polagala cele družine v postelje. Mukoma so vstajali k potrebi, živini in kuhi. Kakor izsušene mumije splahneli lic in udrthi oči so lezli oprjemišč okrog oglov. Svetli zobje so se rezali ob trudeh nasmehih kakor v mrtvaških lobanjah.

Z udanim vzdihom jutranjega očenaša: ... Zgodi se tvoja volja... je vstala mati ob svitu. Pa se je vzgrudila nazaj: »Ne morem. To je moja smrt. Kakor z žarečim železom mi vrta v črevah. K živini stopi, Anzek, ti Micika pa mi speci melise na jajcu. Oh, ko bi imeli vsaj ščepec kave!« Od trpljenja, stradanja in žalosti ves zgrbljen obraz je stisnila vrtačoča bolečina, da je bil kakor zmečkana polara rjavega ovojnega papirja. V dobrih žametnih rjavih, plahih očeh so se širile zenice in se je utrinjal v njih blesk silnih bolečin.

Začuden me je gledala sivka, ko sem ji prinesel koš slannate rezanice: »Kje pa je mati?« — »Bolna je, bolna«, sem ji tožil na glas in sem jo pobožal po mehkm rosnem gobcu. Sočustvujejoče so me gledale njene dobre velike oči, ko me je obiznila z raskavim jezikom po licu. Kako so ljudje čudni! Gre mimo krave, pa si misli: »Krava«. Pa ne ve ničesar drugega o njej, kakor da je rogata domača žival, ki ima štiri noge in rep, pod vampo pa vime, da molzemo mleko. Kadar pa kmet potrebuje denarja, jo proda mesarju. Mi jemo njeno meso in

Pasijonske igre v Oberammergau-u

Vsakih osem let ima Oberammergau, vasica ob vznožju gorovja Ammer na Bavarskem, 840 m nad morjem z 2400 prebivalci, svoje rodovito leto. V razmakih 8 let se namreč vrše pasijonske igre, ki privabijo v ta kraj na tisoče tujcev. Med njimi najdeš zastopnike vseh držav in narodnosti na evropskem kontinentu, seveda pa tudi neizogibne Američane.

Pasijonske igre so tradicionalna ustanova in segajo daleč nazaj v zgodovinske čase. Tridesetletno vojno je spremljala strašna kuga. Dasi je bil Oberammergau dobro zaščiten pred to morilko, se je

niko veliki beli plakati z rdečim križem. Gostje vro od vseh strani. Zbirajo se na Starenbergovem kolodvoru, kjer jih pozdravljajo veliki napisi, oznanjujoči, da vozijo odtod v Oberammergau posebni vlaki z lokomotivami na električni pogon. Iz Monakovega do Oberammergau rabijo dve uri.

Ko se po zadnjem velikem ovinku odpre tiha dolina, se loti potnikov splošno vznemirjenje. Vse govori: Oberammergau — imenitni Jeruzalem! To je torej izletniški cilj vernih romarjev, pobožnih farizejev, tempeljskih prekupčevalcev in

Od leve proti desni: predstavljalec Kristusa — Alojz Lang; letošnja Marija — Ana Rutz; Marija Magdalena — Hansi Preisinger.

1. 1632. vendarle, in sicer nenadoma pojavila črna žena tudi v tej zagorski vasici. Zanesel jo je domov neki Kaspar Schisler, ki se je iz okuženih krajev pritihtaplil k svojemcu. Od jeseni 1. 1632. do poletja 1. 1633. je strašna bolezen pobrala v občini, ki je takrat štela dobrih 600 duš, 84 oseb. In v tej stiski in nadlogi, ki je pretila tudi ostalim vaščanom, se je zateklo prebivalstvo v cerkev pred oltar ter napravilo zaobljubo, da bodo vaščani, če jenja epidemija, vsakih deset let igrali pasijonsko igro. Kronist beleži: »In strašno izumiranje je takoj ponehalo in od tiste ure dalje ni noben človek več podlegel kugi.« Takoj naslednje leto pa so oberammergauski prebivalci na podlagi svete zaobljube vpriporili pasijonsko igro. Seveda so bile prve vpriporitve zelo enostavne in so se vršile v cerkvi le ob navzočnosti domačinov. Šele polagoma so se jele zanje zanimati sosedne občine, dokler se ni zaobljuba tako ukoreninila, da so določili za predstave poseben prostor. To se je ponavljalo deset in desetletja, dobivalo čedalje večji obseg do današnjega dne, ko se vrše pasijonske igre na posebnem travniku, kjer se dviga 30 m visoko moderno pasijonsko gledališče s sedeži za 5208 gledalcev.

Ze na postajah proti Monakovem, zlasti na avstrijsko-nemški meji vabijo pot-

senzacij željnih bogatašev. Farna cerkev, zidana v bavarskem slogu, je precej zanemarljena in prazna — gledališče pa je popolnoma prenovljeno in vedno razprodano.

Na postaji sprejemajo goste dolgolasi in bradat predstavljalci judovskega ljudstva, ki so mu res nekoliko slični na zunaj. Večinoma so temnopolti, ožgani od sonca; svetlolasihi je malo med njimi.

Potnike razvrstijo po premožnosti v razdelke A, B in v I. in II. razred. Cena je od 33 do 48 mark, poleg tega še vstopnina, ki stane v zadnjem prostoru 5 mark, v najboljšem pa 20 mark. Nemško marko plačajo v menjalnici po 14.50 Din, je torej dinar dražji kakor doma.

S tem denarjem je plačana na dan pred predstavo večerja, drugo jutro zajtrk, obed, večerja, naslednje jutro zajtrk in dvakrat prenočišče. Vstopnico za predstavo dobi le tisti, ki si naroči obenem tudi stanovanje.

Za letošnje pasijonsko leto se je Oberammergau prenovil na zunaj in znotraj. Enonadstropne hiše žarijo v beli, zeleni, rdeči, rumeni in modri barvi; okna so polna cvetlic in po lesenih balkončkih se vzpenjajo zelene rastline. Vsaka hiša ima vodovod in elektriko. Iz vsega odseva preučunjenost, čudovita pestrost in največja čistost.

Kamor prideš, se ponujajo očesu slike pasijonskih prizorov in predstavljalec glavnih oseb v teh igrah. Izložbe pa so polne spominkov — vzenin, cerkvenih predmetov, starin itd. Vse to prodajajo po visokih, često pretiranih cenah. Lesorez Križanega stane n. pr. v čisto navadni izdelavi 700 Din. Pa tudi hrana ni poceni. Za belo kavo s kruhom sem plačal v kavarni poleg gledališča 21 Din.

V gneči in zmešnjavi, ki vlada tukaj, človek res ne ve, če je prišel v letovišče, v mesto ali na sejmišče. Vlaki, avtomobili, vozovi — vse drvi, vse bruha in naklada potnike. Promet je ogromen. Tako živi Oberammergau vsakih osem let od začetka maja do konca septembra. Letos računajo na dobrih 300.000 tujcev, vpriporitev pa bo menda 85.

Zvečer pred predstavo se utrujeni tujci kmalu porazgube. Samo v kavarni sredi trga razbija kratkočasni jazzband in vedri čela in srca zabave željnimi Američanom. Drugi dan je že zarana vse na nogah. Pešci, vozovi, avtomobili — vse pritiska proti pasijonskemu gledališču. Točno ob pol osmih se odpre 16 velikih vhodov in v borih 30 minutah so vsi prostori zasedeni. Velike črke nad vhodi opozarjajo posetnike: Ne fotografirajte! Ne kadite! Ne zapuščajte prostorov med predstavo!

Malo pred osmo dá strel iz topiča na sosednem griču znamenje, nakar se oglasi godba. Na desni in levi se istočasno odpro vrata in 48 oseb broječi zbor moških in žensk nastopi svečano s prologom. Zavesa srednjega odra se med petjem razdeli in zbor tolmači živi sliki: Beg iz raja in Češčenje križa.

Zbor izginje, sledi melodram: Jezus prijezdi na osličku čez pozornico. Po končani igri zopet prolog, pojoč zbor in žive slike iz stare zaveze. Tako izvajajo pasijonsko igro brez odmorov do pol dvanajstih, ko se zaključijo prvi del predstave z Oljsko goro in odvedo Jezusa pred sodbo sinedrija. Sledi odmor. Gledalci utrujeni zapustijo prostore in odide k obedu. Ob 14. se predstava nadaljuje.

Prizori se odigravajo tehnično točno. Igrje se pozna dresura režije. Vodja igre je namreč poklicen kipar in pristaja skrajno moderne smeri, zato je imel več zmisla za sceno in zunanost nego za notranjo poglobitev igre. Po mojem vtresu je najbolj načinu in možnosti teh pasijonskih iger prizor pred Pilatom, ko zagrne 42 m širok in 16 m globok oder množica, ki brez izraza vpije: »Križaj ga, križaj ga!«

Vsak pazi pri tem, dokod mu je ukazal režiser in stopi tja, kjer je zaradi slikovitosti najbolj potrebno. To se natančno občuti tudi pri vseh drugih nastopih, zlasti ansambelskih. Predstavljalci Kristusa ves čas enostavno kriči, zlasti ko ga razpno na križu. Ko umolkne, prebode stotnik njegovo desno stran s takšno silo, da brizgne rdeča tekočina iz gumijaste naprave ter se razlije celo pod belim životcem, v katerem visi na razpel. Igra se zaključuje z zborom ob pol 18. popoldne.

Mene predstavljali pasijonske igre ni-

so navdušili. Udeležil sem se predstave s spoštovanjem in iskrenim zanimanjem ter v veri, da nekaj doživim. Spoznal sem pa, da je reklama zelo kričeča, igra pa slaba.

Predstavljalci oseb v pasijonu niso ne igralci ne diletanti; v njih je svojevrstna podedovanost. Oznake Schauspieler se boje in pravijo, da niso to. Iz vsega se pa na prvi pogled vidi, da bi radi podali igro kot igralci, pa jim manjka za to razumevanja, tehnike, skupne igre, notranje moči in sile.

S poklicnimi igralci ne vzdrže primere. Baš zato pa pričakuje od njih vsakdo nekaj več kakor dobi. Od čuvarjev pasijonskih iger, ki živijo iz rodu v rod samo zato, da nadaljujejo tradicijo, zahteva človek neskončno več.

Morda osvojijo ti igralci ljudi s polno denarnico, ki se podé od letovišča do letovišča in si slučajno ogledajo tudi oberammergausko privlačnost. Kdor pa pride v Oberammergau z živo vero, s poznanjem stvari in celo z željo, da bi videl kaj umetniškega, odide hladan.

Obiskovalci trde, da so bile pasijonske igre do vključno l. 1922. lepše in učinkovitejše. A vojna je tudi tu znovotarila življenje. Dala je Oberammergau novo sceno, ki je sicer nadvse moderna, stilizirana, brez barv in okrasov a tudi — mrtva!

Igra nastopajočih oseb je nedosledna in pomanjkljiva; zbor se giblje deloma v okviru scene, deloma pada v naturalizem; žive slike so med vsem še najlepše in so pravcati »teater«. Igralci skušajo sem in tja le za trenutek poseči stilo, pa obide v zastareli, nerazgibani naturalizem, ki se izraža v živih kostumih in naravnih maskah. Scena in igra sta dvojce nemogočih nasprotij. Druga ubija drugo.

Slabo je tudi to, da se nekatere glavne in najtežje vloge zasedene z novimi močmi. Tudi množici se pozna, da nastopa mnogo novincev. Besedilo, ki ga skušajo govoriti v čistem nemškem odskem narečju, je zastarelo, naivno in predolgo. Razumejo ga lahko le gledalci v sprednjih vrstah. Dasi mnogi kričijo, se vendarle kričanje porazgubi. Dejanje pasijona bi lahko izgrajili v treh urah, pa ga razvlečajo na ves dan. Tudi trditve, da igrajo v Oberammergau na prostem, je zgolj reklama.

Med predstavljalci, ki se volijo po kroglicah, se razvija pravcati rivaliteti. Razen nekaterih starih korenin živi mladina v namišljeni veličini. Vračal sem se iz Monakovega v prepričanju, da daje ljubljansko Narodno gledališče boljše predstave Kristusovega trpljenja in sem se popolnoma sklada s strokovnjakom, ki mi je ob slovesu dejal: »Če bi prišel Učenik v Oberammergau, bi razgnal kramarje, sveto zaobljubo pa bi razveljavil.«

Edvard Gregorin.

Ali ste že naročnik edine slovenske ilustrovane tedenske revije „Življenje in svet“?

salame in žganje. Kako naj ve, da mu mati umira, ko že dve leti ni glasu od doma...

Ko so jo sprevidele, je ležala mati vsa srečna, kakor spokojen otrok. Čudovit smehljaj se ji je utisnil v lice. Mučenci so umirali s takimi lici; vsaj na starih podobah so jih slikali take. Naše matere, v trpljenju spočete, v trpljenju živeče, v trpljenju umirajoče! Milijoni svetnic brez kanonizacije in pratike...

Edina hčerka Milka, redovnica, je prišla. Sedela je pri vzglavju v črni halji z belimi zaličniki, kakor sama smrt, in je šepetaje molila iz rdečobrezane knjige psalme. Mati ni mogla več govoriti, le s pogledom je božala svojega ljubega otroka.

4. oktobra na god svojega patrona Frančiška je mati tiho ugasnila. Vse solze ji je izpolnilo življenje, da se zadnje smrtno ni bilo izpod napol zaprtih vek. Razgrnil sem srajco na njenih prsih in posluhnil na srce — vse tiho! — Kdor je čul obstati materino srce, ki je vžilo toliko gorji, ki je samo dajalo in nikoli jemalo, in ni zasluhlil, da je Bog blizu, je kakor mrtva skala. Mučeništvo mater mora biti plačano, sicer ne smejo več cvesti rože, ne ptički peti in solnce ne sijati.

Tistega dne se je po štirih mesecih prvič napravilo za dež, ki je napojil zemljo, drevesa, ljudi in živino. Vse je oživelo. Mati pa je ležala — same kosti prevlečene z voščeno kožo — sredi rož in se je zadovoljno smehljala kakor da vidi to napojeno zemljo z zadnjim pridelkom leta, s sočnatim repom. Z ohlajenjem je pojenjala tudi griža.

Fortunat Končan, ki pase 2500 duš sv. Pavla, je zapisal na starega leta v Kroniko: »1917. Vojska je ubila letos 20 vojakov, od 30 ni vse leto besede. Dva meseca je kosila krvava griža in je pobrala 17 duš. V celem jih je umrlo za kugo, vojsko in lakoto 92, rodilo se jih je 8. Suša je uničila razen repe ves jesenski pridelek. Kako bo živela živina ob pičli slami, ljudje pa pri nezabljani repi?«

Vihar se je nenadno dvignil nad mesto. Pred grozečimi oblaki bežijo ljudje pod streho v svojo vežo in se pogovarjajo živahno o sportnih tekmah. Pa si grem z dlanjo preko čela: Ah, saj res. Vse tisto je minilo. Ostal je še komaj spomin....

Janko Kač.

se pritožujemo, da je trdo. Kaj je krava, pa nič ne vemo...

Po zajtrku sva spraševala s sestro mater, kako ji je in s čim bi ji pomagali. Zamahnila je z velo, žuljevo roko: »Mene kar pustita. Ležala bom že sama. Otavo je že vso sežgalo, kar odkosi jo, Anzek, dan povsem me mine. Danes jo daj v St. Ropertu. Ti, Micika, pa osata naberi za prašiče, saj edino ta nam je še letos za gnado. Le idita! Grunt ne čaka...«

Travniki je bil kakor gmajna; trava pomešana, le trd plevel je štrlel ped narazen iz zemlje. Ves sem se privil k tlom in lizal s koso kar tri metre široko red. Ko sem pa hotel koso obrisati, da jo nabrusim, ni bilo kaj prijati v redi. S predpasnikom sem jo moral obrisati. Ob desetih sem otavo odbil in jo mahnil preko polja domov. Sestra je šla trosit po drugi poti in je prihitela v eni sapi domov: »Soldati od trena so pokradli otavo z redi.«

»Eh, kaj bodo kradli ko že redi nič ni bilo. Koso sem s predpasnikom brisal.« »Bog se usmilil!« je zajekala mati, ki je ležala od bolečin zvita v klopič z brado na kolienih. Od grmenja težkih topov na zapadu so šklopele v oknih slabo pritrjene šipe. »Nje bo tam vzelo, živino in nas pa doma.« Pa zakaj vse to trpljenje? Za naše grehe naj bo,« se je obrnila v steno in šepetala: »Češčenja Marija... ki je za nas krvavi pot potil.«

Padla je noč in smo bili v temi, ker nismo imeli svetla. Petroleja je bilo vsak mesec četrtilitra na karto. Olja ni bilo niti za fižolovo solato, saj ga še za večno luč niso imeli. Sveče smo videli komaj v nedeljo na oltarju. Mati je ječala in molila, midva s sestro sva sedela pri nedotaknjeni večerji in molčala. Po trudni glavi mi je brnela skrb, kako bo z grižavim bolnikom brez luči. Zunaj se je razgledoval mesec nad zemeljskim gorjem.

Na cesti sta žareli dve lučki. Stopil sem ven, vzela prazno steklenico z lijakom in odšel proti lučim. Pred vojno so hoteli postaviti nov most čez Savinjo in so starega podrl, poleg njega pa so napravili zasilni most. Na vsakem koncu je gorela velika petrolejka.

Saj bi našel šivanko na tleh, tako je svetlo in bo tudi most vsak videl, sem sklenil in izpraznil oboje svetilk v svojo steklenico. Dobra pol litra petroleja sem prinesel domov in nalil v kuhinjsko lampo. Zavzeli sta se dremajoča sestra in stokačjoča mati hkratu, ko sem prinesel luč v sobo:

»Kje si pa dobil petrolej?«

»Oštr mi ga je posodil,« sem zagodel.

»Kako ga bomo pa vrnili?« je zaskrbelala mati.

Tisti večer sem kradel in lagal, pa me ni prav nič veštel pekla. Po petrolej sem hodil ves teden, vsak večer, dokler ni nekdaj v noči odnesel pred menoj obeh svetilk. Ta je bil večji falot od mene in še bedak povrh. S tistim dnem so tudi opustili razsvetljavo mostu...

Griža se je strahotno širila po vsej dolini. Po cestah so romali čudni mrtvaški sprevodi. Štirje pogrebci s klobuki na glavah: kruljevci grbci, samoroki in samooki, pozencajoč in opletajoč se pod črno krsto. Marsikdaj še paglavca s križem ni bilo pred njimi. Čudni pogrebi brez duhovnika, brez spremljevalcev, brez očenaša. Mrtvašnice so bile naphane mrličev, saj jih še ohladiti niso pustili doma. Tak je bil pač ukaz. Trd in neumen, kakor vsi tisti stoletni cesarski

patenti. Bolnika, ki je stalno kužil okolico, niso sprejeli v bolnico, češ, da ni prostora, lepo umitega mrliča, zabitega v izolirniko-krsto, pa niso pustili niti toliko časa doma, da bi se otroci zavedli, da jim je mati zares umrla. Preostali zvonovi edinci so tožili in vekali cele tedne, vmes pa so pritrkavali kanoni na zapadu, kakor da je Velika nedelja ali

vsaj žeganje, ne pa sodni dan po vsem svetu, skrivnostni požar skrivnega razodetja...

Solnce — kakor da se je zamaknilo v to zadnjo uro in vse tedne kar ni šlo v zaton. Koruza je bila vsa opaljena na zviti listih, kakor v naglici zažgano ljubavno pismo. Krompirjeve njive, vse že v maju sežgane, po dvoje, troje zgrbljenih šišv v grobu, že na pol kuhanih. Če si jih jedel, so ti zdrknili skoz, kakor živo srebro. Le solnčnice so stegovalle svoje vitke vratove vedno za solncem.

Starec je stal sredi zgorelega polja gologlav. Dvignil je pesti proti božjemu solncu in je siknil skozi zobe: »Prokleti prasec!«

Noči skoraj ni bilo. Komaj si legel zližkan in utrujen, te je že zbudilo pred svitom cviljenje nenamazanih voz karavan, ki je šla na reko po vodo.

Šest tednov sva se vrstila s sestro v bedenju pri materi. Par ur pred polnočjo sem bedel jaz, par ur po polnoči ona ali narobe. Po dnevi pa je čul oč. Šest tednov. Kar v megli je šlo življenje mimo.

Šesti teden — zadnji v septembru — se je mati umirila. Kakor iz voska je bil njen obraz, ko je dremala v somraku. Kako pa tudi ne, štiri tedne sama kri! Kje se je sploh jemalo, ko je bila že prej drobna kakor dete...

Pa je prišel sosed Šketa na dopust in je stopil pogledat k materi. Skozi odprta vrata je planila svetloba po postelji in je prebudila mater. Sunkoma se je usleda: »Kaj si ti Francelj?« — Ko je videla, da se je zmotila, je tiho zajokala: »Saj ga ne bo, nikogar ne bo: ne Francelja, ne Tonča. Še Milke ne! Daleč so vsi! Sama Devica jih obvarji!«

Kako bi bil prišel sin Francel, gospodar, ko je ležal v Ajdovščini v barakah ves nem, nad glavo tablico: Typhus abdom...! Istega večera je šla vizita mimo, pa je zamahnil zdravnik z belo roko: »Den lassen's nur. Er wird keinen Morgen mehr erleben!«

France ga je široko pogledal, pa se je odločil: »Ne bom umrl!« Smešna je taka beseda. Prav pa je vendar imel; ni umrl.

Videl sem pozneje mnogo takih ljudi, ki niso hoteli umreti, dasi so imeli že dušo med zobmi. Nekaterim je obveljalo. Zakaj, mi ni povedal noben profesor, nobena knjiga...

Sin Tone je stal tisto uro v svoji trgovini nekje v Ameriki in prodajal Črnecem

GOSPODARSTVO

Narodna banka in znižanje obrestne mere

Kakor poročajo iz Beograda je Narodna banka ponovno povišala denarne zavode, ki pri njej uživajo kredite, da znižajo obrestno mero za posojila in obrestno mero na vloge. Svoj ponovni apel utemeljuje Narodna banka s tem, da se je na njen prvi poziv odzvalo le neznatno število denarnih zavodov.

Narodna banka se po beograjskih vestih nadalje peša z vprašanjem ureditve lombardnega poslovanja. Kakor znano je upravni odbor Narodne banke pred dobrim mesecem ponovno povečal kontingent za lombard državnih papirjev od 350 na 450 milijonov Din. Navzlic temu povišanju kontingenta, ki ima namen, omogočiti denarnim zavodom večjo likvidnost s tem, da v primeru potrebe v večji meri lahko lombardirajo državne obveznice, pa se lombardni posli Narodne banke niso povečali. Tudi znižanje lombardne obrestne mere od 8 na 7 odst. (ki je bilo izvršeno istočasno z znižanjem diskonta od 6 na 5,5 odst.) je ves mesec junij kakor tudi ob ultimu ostalo brez upliva na obseg lombardnih posojil Narodne banke, ki se stalno gibljejo na višini 230 milijonov Din in so se šele sredi julija dvignila na 250 milijonov, pri čemer pa je treba upoštevati, da je s tem šele dosežena povprečna višina lanskega leta.

To razmeroma slabo izkoriščanje lombardnega kredita Narodne banke bi moralo dati Narodni banki povod za razmišljanje o tem, ali ne bi kazalo znižati lombardno obrestno mero od 7 na 6,5 odst., tako da bi bila potem lombardna obrestna mera za 1 odst. višja od diskontne obrestne mere. Sigurno je, da bi potem tudi Državna hipotekarna banka in Poštna hranilnica znižali obrestno mero za lombard od sedanjih 7 na 6,5 odst. Tak korak Narodne banke bi gotovo znatno podprl akcijo za znižanje bančne debetne obrestne mere.

V poslovanju modernih novčanih bank je običaj, da znaša lombardna obrestna mera 1 odst. več kakor diskontna. Pri nas je ta razlika do srede maja (ko je Narodna banka znižala diskontno in lombardno obrestno mero) znašala 2 odst. To različno prakso je Narodna banka ob priliki znižanja diskonta le deloma popravila s tem, da je diskontno obrestno mero znižala na pol odstotka, lombardno pa za 1 odstotek. Če bi se sedaj odločila znižati lombardno obrestno mero še za nadaljnje pol odstotka, tako da bi bila potem le za 1 odst. večja od diskontne obrestne mere, bi s tem prilagodila svojo diskontno politiko udomačeni praksi drugih novčanih bank, obenem pa bi gospodarstvu napravila precejšnjo uslugo v cilju pobiranja visokih bančnih obresti.

Neprestano nazadovanje našega indeksa

Oddelek za ekonomske študije pri Narodni banki je izračunal in objavil indeks cen v trgovini na debelo za junij, ki kaže ponovno občutno nazadovanje. Totalni indeks (računan na bazi 1926 = 100) se je namreč zmanjšal od 88,5 v maju na 86,8 v juniju, torej za dve točki. V primeru z majem t. l. je indeks cen rastlinskih proizvodov nazadovao za 2,5 točki na 91,5, indeks cen živalskih proizvodov za 6,2 na 93,7, indeks cen industrijskih proizvodov za 1,0 na 88,0, edino indeks cen mineralnih proizvodov se je za malenkost dvignil na 0,8 na 88,3.

Nazadovanje našega totalnega indeksa cen, kakor tudi indeksov cen rastlinskih, živalskih in industrijskih proizvodov se je od početka leta 1929. razvijalo naslednje:

	totalni	rast.	živ.	indust.
jan. 1928	106,0	126,9	104,3	109,4
jan. 1929	104,4	137,5	102,5	94,4
jan. 1930	93,6	104,5	98,2	86,6
feb. 1930	92,1	100,7	97,1	85,9
marc. 1930	91,1	95,9	102,5	83,6
april 1930	89,6	95,3	99,2	82,1
maj 1930	88,5	94,0	99,9	81,0
junij 1930	86,8	91,5	93,7	80,0

Kakor je iz gornjega pregleda razvidno, je povprečni nivo naših cen v trgovini na debelo od početka leta 1928. nazadovao za skoro 20 točk ali približno 20 odstotkov. Pri tem je najobčutnejše nazadovanje rastlinskih proizvodov in industrijskih izdelkov, dočim so cene živine in živalskih proizvodov v manjši meri popustile; cene mineralnih proizvodov, ki na skupni indeks nimajo znatnejšega upliva, pa se razvijajo neenotno in ne kažejo napram drugi polovici preteklega leta skoro nikakega nazadovanja.

Razvoj naših cen je povsem v skladu s tendencami, ki vladajo na svetovnem trgu. Po oslavitvi indeksa koncem leta 1928. se je nivo naših cen v prvem četrtletju preteklega leta še nekoliko dvignil in smo v marcu dosegli indeks 106,6, kar znači, da so bile v tem mesecu naše cene še povprečno za 6,6 odstotkov višje kakor v letu 1926, ki predstavlja bazo za računanje indeksa. Od marca preteklega leta pa opazamo rapidno nazadovanje, ki je za totalni indeks do junija tekočega leta doseglo 20 točk, za indeks rastlinskih proizvodov 46,1 točk, za indeks živalskih proizvodov 17,5 točk, za indeks industrijskih proizvodov pa 16,2 točk, dočim se je indeks mineralnih proizvodov istočasno dvignil za 5 točk. Pri tem je zanimivo, da je v primeru s povprečjem leta 1926. opaziti največje nazadovanje cen pri industrijskih izdelkih, katerih cene znašajo danes povprečno le 80 odstotkov cen iz l. 1926, dočim je napram povprečju l. 1926 razlika najmanjše pri cenah živini in živalskih proizvodov. Seveda pa je treba upoštevati, da so bile naše cene industrijskim proizvodom l. 1926, ki tvori bazo za računanje indeksa, zelo visoke.

Koliko je doslej nazadovanje cen v trgovini na debelo vplivalo na življenske stroške nam ni mogoče dočno presoditi, ker Narodna banka žal ne računa indeksa življenskih stroškov. Iz vsakdanjega življenja pa bi se dalo sklepati, da se življenski stroški niso prav nič zmanjšali. Če dejansko obstoja nazadovanje cen življenja v nadrobni prodaji je treba na drugi strani upoštevati, da so se stroški za stanovanje tudi v zadnjem času dalje dvignili.

Stanje Narodne banke. Iz izkaza Narodne banke od 15. t. m. je razvidno, da so se devizne rezerve v drugi četrtini julija zmanjšale za nekaj manj kakor 40 milijonov Din, dočim so se posojila na lombard dvignila za 2 milijona Din. Obtok bankovcev se je zmanjšal za 135 milijonov Din, kar so se povečale žirovne vloge in ostale obveznosti banke. Stanje od 15. t. m. je bilo naslednje (v milijonih Din): v oklepajih razlike napram stanju od 8. t. m.): aktivna: ko-

vinska podlaga 323,1 (— 4,1), saldo raznih računov (tečajne difference deviz) 1116,9 (— 4,7), posojila za menice 1149,9 (— 0,6), lombard 252,0 (+ 20,4); pasiva: obtok bankovcev 5161,2 (— 133,3), žirovne obveznosti nasproti državi 159,4 (+ 53,0), ostale žirovne obveznosti 1122,1 (+ 28,3), razne obveznosti 206,2 (+ 43,1).

— Odobritev gradbe železnice Tuzla-Brčko. Kakor znano, se ima po izjavi generalnega direktorja železnice Vasa Markovića spremeniti dosedanja praksa financiranja gradbe železnice. Podjetnik bi v bodoče moral prevzeti tudi financiranje gradbe in bi država po prevzemu proge izplačala investirani kapital v 20 letnih obrokih. V zvezi s temi novimi smernicami financiranja železniških gradb je zanimivo, da je gradbeno ministrstvo te dni že odobrilo tehnično oddelku drinske banovine gradbo kakih 75 km dolge normalnotrinske železnice od Tuzle do Brčeka, ki bo preko Vinkovcev vezala severovzhodni del Bosne z glavno prometno žilo naše države. Stroški so predvideni na 150 milijonov Din, ki jih bo banovina krila s posojilom.

— Premiranje konj v Ormožu dne 17. t. m. je pokazalo, dasi je bil prigon slabši nego prejšnja leta, da ormoški okraj v reji težkih konj še vedno prednjači vsem drugim okolišem v dravski banovini. Priganih je bilo 65 premiranih pa je bilo 61 konj, tako da so bili le 4 konji izločeni kot neprimerni za premiranje. 10 posestnikov je prejelo častne diplome, 9 pa priznanice za izredno nego konjev. Premij je bilo izplačanih 9120 Din; k temu so prispevali banska uprava 5900 Din, privatniki 2250 Din, dočim je 1000 Din kreditiral sreski kmetijski odbor. V prvi skupini je dobil prvo nagrado za zrebeto kobilu Ivan Horvat iz Cvetkova v višini 400 Din, v drugi skupini za 3 letno zrebico Marija Prejac iz Bresnice 300 Din, v tretji skupini za 2 letno zrebico Andraž Muhič iz Cvetkova 300 Din, v četrti skupini za 1 letno zrebico Andraž Muhič iz Cvetkova 250 Din, v peti skupini za zrebce pa Jakob Ozmeč iz Vinskega vrha 300 Din.

— Delniška družba za razstave in sejem v Novem Sadu. Pod gornjim nazivom je bila te dni osnovana v Novem Sadu delniška družba, ki ima namen prirediti stalne razstave in vzorne velesejme. Družba je objavila komunikacijo, v katerem utemeljuje potrebo razstavnih in velesejmskih prireditev glede na gospodarski razvoj dunavske banovine in Novega Sada, kot njegovega naravnega centra.

Položaj na naših borzah

Ljubljana, 19. julija.

Na ljubljanski borzi je bil pretekli teden devizni promet nekoliko manjši kakor zadnji teden. Znašal je 18,7 milijona Din nasproti 19,9, 24,8, 18,7 in 21,2 milijona Din v zadnjih 4 tednih. Nazadovanje deviznih tečajev se tudi v preteklem tednu ni ustavilo. V zvezi z intervalutarno okrepitvijo švicarske franka so tudi pri nas popustile devize, tako n. pr. deviza New York od 50,31 na 56,265, deviza London od 274,47 na 274,25, deviza Praga od 167,35 na 167,13 itd. Med efekti ni bilo razen prostovoljne javne prodaje 5867 delnic Jadranske podunavske banke po 32 nikakega prometa.

Na zagrebškem efektornem tržišču je po večtedenskem mirnem razpoloženju nastopila v državnih papirjih čvrstjša tendenca. Vojna škoda, ki se je v ponedeljek trgovala še po 432 se je dneвно okrepila in se je večeraj ob sklepu borznega sestanka zaključila po 436. Tudi tečaj Blairovih posojil so se pri pomankanju razpoložljivega blaga dvignili. 8-odst. Blairovo posojilo se je v početku tedna trgovalo po 95,375, večeraj pa se je nudil denar po 97, dočim blaga ni bilo izpod 97,50; 7-odstotno se je dvignilo od 85,25 na 86,75 do 87,25. Večje zanimanje je bilo tudi za 7-odstotne dolarske zastavne liste Drž. hip. banke (Seligmanovo posojilo), ki so v ponedeljek notirali še 84-84,375, večeraj pa so bili zaključeni že po 86,25. V investicijskem posojilu in v agrarnih obveznicah ni bilo prometa.

V bančnih delnicah je bilo pri deloma mlačnejši tendenci nekaj prometa v Unionbanki po 190—192, v Jugobanki po 77, v Praščedionu po 905—910, v Zemaljski po 133 ih pozneje po 135, v Srpski po 190, v Narodni banki po 8100 do 8150 in v Poljodolci po 57,50. Industrijske vrednote so bile povsem zanemarljive. Nekaj zanimanja je bilo za Crearajo, ki je bila zaključena po 210 in je pozneje notirala 215—225 ter v Gutmannu po 160. Brodska tvornica se je okrepila na 127,50—135, vendar ni prišlo do zaključka. V Trboveljski je bil v ponedeljek promet po 402, večeraj pa je bil zabeležen tečaj 403 do 415 brez prometa.

Ljubljana. (Prosti promet.) Berlin 13.4625, Budimpešta 9.8822, Curih 10.959, Dunaj 7.9628, London 274.25, New York 56.265, Pariz 221.90, Praga 160.73, Trst 205.27. Curih. Zagreb 9.125, Pariz 20.255, London 25.0325, New York 51.455, Bruselj 71.00, Milan 26.955, Madrid 60, Amsterdam 207.05, Berlin 122.875, Dunaj 72.70, Sofija 3.74, Praga 15.26, Varšava 57.75, Budimpešta 30.225, Bukarešta 3.06.

Žitni trg

Ljubljana, 19. julija.

Pretekli teden je bil naš žitni trg nadalje v znamenju čvrste tendence. Baška uzančna pšenica se je od zadnjega tedna sem okrepila v ceni od 170 na 177,50 tco, nakladalna postaja. Dovoza pa je nadalje zelo slab in tudi pri tej ceni je zelo malo ponudb. Kmetovalci računajo s tem, da se bo morala cena pšenice, ki je letos dosegla izredno lepo kakovost nadalje dvigniti. Tudi koruza, ki je v početku tedna nekoliko v ceni popustila, se je v drugi polovici tedna zopet okrepila in velja danes fco baška ali sremška nakladalna postaja 115 do 117,50 Din. Promet v pšenici in koruzi je bil precej velik, zlasti je precejšnje povpraševanje po koruzi za promptno dobavo. Tudi za oves je zaradi letošnje slabe letine večje zanimanje in se cena staremu ovsu giblje med 155 in 160 Din fco naklad. postaja. Razvila se je tudi kupnja v moki iz nove pšenice, ki stane 310 do 320 Din fco vojvodinski molin.

Pšenica se v večji meri še ni pričela izvažati, ker blago, ki prihaja na trg, noku-pijo domači mlinci, ki se pri sedanjih nizkih cenah zalagajo s pšenico. Tudi na inozemskih žitnih tržiščih se je položaj v mi-

nulem tednu izboljšal. Na budimpeštanski terminski borzi je pšenica za julij zadnjo soboto notirala 18.82, danes pa notira že 19.70; prav tako se je koruza za avgust okrepila od 14.40 na 15.30.

— Chicago (19. t. m.) Tendence čvrsta, tako za pšenico in koruzo. Pšenica za junij 90.125, za september 93.25; koruza za julij 83, za september 81.25.

— Novosadska blagovna borza (19. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet: 34 vagonov pšenice, 1 vagon ovs, 2 vagona ječmena, 29 vagonov koruze, 12 vagonov moka in 22 vagonov otrobov. Pšenica: baška, nova, 79/80 kg 175 — 177,5; gornjebaška, 79/80 kg 175 — 180; banaška, Tisa, slep, 79/80 kg 177,5 — 182,5; sremška, 78 kg 165 do 170 Oves: baški, 60 kg 120 — 125 Koruza: baška 112,5 — 115; ladja Dunav 117,5 — 129; sremška za avgust 117,5 — 120; banaška 107,5 — 110. Moka: baška 0 kg in 0 kg 30 — 310, 2 kg 270 — 280; 5 kg 225 — 235.

Naša zmagovita nogometna enajstoriča

(Iz beograjske »Politike«)

Od leve na desno: Tirnanić, Bek, Marjanović, Stefanović, Ivković, Jakšić, savezni kapetan Simonović, Mihailović, Gjokić, Sekulić, Vujadinović, Arsenijević.

Statistični pregled razvoja plavalnega sporta v Sloveniji

(Iz seje Ljubljanskega plivaškega podsaveza, dne 18. julija 1930.)

Ugotovi se, da podatki, ki jih je objavilo »Jutro« št. 164. z dne 18. VII. 1930 kot statistični pregled razvoja plavalnega sporta v Sloveniji, ne odgovarjajo resnici. Na podlagi tekmovalnih zapisnikov in drugega materiala iz arhiva LPP se objavljajo uradni naslednji podatki:

1. prvenstveno tekmovanje za prvenstvo Slovenije je uvedla bivša Sportna zveza v Ljubljani leta 1920. Prvenstvo si je prioboril Ljubljanski sportni klub.

2. leta 1921. je tekmovalje tudi izvedla Sportna zveza. Klubi so se plasirali tako: LSK 42 točk, SK Primorje 30, SK Ilirija 14. SK Jadran 7, Zensko telovadno društvo 5, SK Svoboda 3 in SK Celje 1.

3. LPP se je ustanovil leta 1922. in organiziral to in vsa naslednja leta podsavezna prvenstvena tekmovalja. Tekmovalja so se vršila v naslednjih okoliščinah: Leta 1922. na Bledu, 19. in 20. avgusta; placement: 1. SK Primorje 66 točk, 2. LSK 36 točk, 3. SK Ilirija 23 točk.

Leta 1923. se tekmovalje zaradi izredno slabega vremena ni moglo vršiti.

Leta 1924. na Bledu 2. in 3. avgusta; placement: 1. SK Primorje 70 točk, 2. LSK 68 točk, 3. SK Ilirija 51 točk.

Leta 1925. na Ljubljani 1. in 2. avgusta; placement: 1. ASK Primorje; SK Ilirija se je prijavila, pa ni nastopila, LSK se sploh ni prijavil.

Leta 1926. se tekmovalje zaradi slabega vremena ni moglo vršiti.

Leta 1927. na Ljubljani 30. in 31. julija; placement: 1. ASK Primorje 269 točk, 2. Ilirija 231 točk, 3. LSK 53 točk.

Leta 1928. na Ljubljani 11. in 12. in 15. avgusta; placement: 1. ASK Primorje 443 točk, 2. SK Ilirija 385 točk, 3. LSK 56 točk.

Leta 1929. v sportnem kopališču SK Ilirije 27 in 28. julija; placement: 1. SK Ilirija 537, 2. ASK Primorje 421 točk.

Skleno se naprositi redakcije ljubljanskih dnevnikov, naj se v bodoče obračajo zaradi objav statističnih podatkov na edino kompetentni inštitut LPP.

Za LPP inž. Debelak M., predsednik, S. Sancin, tehnični referent.

Glede podatkov o udeležbi ljubljanskih plavalcev na državnem prvenstvu smo prejeli z druge strani nastopne točne podatke:

Leta 1921. se je izvedlo državno prvenstveno tekmovalje na Bledu. Udeležili so se ga poleg drugih tudi štirje ljubljanski klubi (Primorje, LSK, Ilirija in Svoboda). Najboljši placement izmed ljubljanskih klubov je doseglo SK Primorje, ki je zasedlo peto mesto (štiri prva mesta).

Leta 1922. se je vršilo tekmovalje v Beogradu. Udeležili so se ga trije ljubljanski klubi in dosegli zelo skromen uspeh. LSK šesto mesto s 5 točkami, SK Primorje osmo mesto s 3 točkami in SK Ilirija zadnje mesto z 1 točko.

Naslednja leta se je tekmovalje udeleževal ilirijanski skakač Kordelič.

Leta 1927 so se tekmovalja na Sušaku zopet udeležili trije ljubljanski klubi. Konkuriralo je 14 klubov in se je ASK Primorje plasiralo na četrto mesto s 35 točkami. SK Ilirija na peto mesto s 34 točkami.

Leta 1928. sta se tekmovalja v Beogradu udeležila ASK Primorje in SK Ilirija. Ilirija se je plasirala na 5. mesto. ASK Primorje na sedmo mesto.

Leta 1929. v Ljubljani sta startala Ilirija in ASK Primorje in dosegla: Ilirija 3. mesto s 158 točkami, ASK Primorje peto mesto s 56 točkami.

Objava tekmovalnega odhoda za nogometno prvenstvo Gorenjske

V nedeljo, dne 20. t. m. se odigrajo naslednje prvenstvene tekme: SK Bratstvo : Sportni odsek Sokol Kranj in Jeseniceh. Sodi g. Ozehek — SK Tržič : SO Svoboda v Kranju. Sodi g. Colnar.

Prihodnja seja odbora se obliavi pravno. Seta se bo vršila tokrat v Kranju.

Tabela nogometnega prvenstva za Gorenjsko.

SK Bratstvo	4	3	1	—	18:12	7	1
SK Bled	3	2	1	—	9:3	5	2

>6: 165 — 175; >7: 105 — 115; >8: 90 — 95.

Otrobi: baški 80 — 82,5.

— Budimpeštanska terminska borza (19. t. m.) Tendence trdna; promet živih. Pšenica: za oktober 19.70 — 19.71, za marec 1931 21,5 — 21,52; rž: za oktober 12,75 do 12,76, za marec 14,10 — 14,11; koruza: za julij 15,55, za avgust 15,30 — 15,31, tranzitna za julij 13,20, za avgust 13,15 — 13,20.

Hmeljski trg

Slabi izgledi za hmeljsko letino v Vojvodini. Iz Petrovca poroča 15. t. m. Udruženje vojvodinskih hmeljarjev: Poslednji tihl in topli dež je sicer blagodejno vplival na razvoj hmeljske rastline, povečanje pa tiče samo kvaliteto in ni nikake nade, da bi rastlina poglajala več cvetja, ki je doslej prav skromno na redkih poganjkih v polnem razvoju. Kvaliteta bo nemara prav dobra, kvantiteta pridelka pa se danes ne zasluži te klasifikacije. Trgovina je na mrtvi točki. V predprodaji se je prodalo nekaj stotov po 10—15 Din za kg.

Ptuj in ISSK Maribor, ki je končal 9:1 za Maribor.

Table-tenis-turnir LSK : SK Ilirija. Nedavno se je vršil table-tenis-turnir med LSK in Ilirijo na prostoru Ljubljanskega kluba. Turnir je vodil g. Denes. Ker so se vršile tekme po sistemu best-of-five, se turnir ni dokončal. Ilirija je nastopila v postavi Grünfeld Janec in Franjo, Gosak, Denes, Lokovšek Ivan in Payer, ekipo LSK pa so tvorili: Bleiweis Marko in Miran, Kersnik Janec, Prelovšek, Török in Haas A. Stanje dosedanjih partij je 11 : 8 za Ilirijo. Nista nastopila Bleiweis Miran in Kersnik Janec.

Prvi nastop Urugvaya v Montevideu. V petek je odigral svojo prvo tekmo najresnejši konkurent za svetovno prvenstvo v nogometu, moštvo Urugvaya. Urugway je igral proti peruanski enajstoriči ter z mnogo srečo zmagal z 1:0. Od Urugvaya se je pač pričakoval boljši rezultat.

Veslaški klub Beograd : SK Bled. Kot zaključna sportna prireditev ob priliki prvih internacionalnih veslaških tekem na Bledu se vrši v ponedeljek ob 16. nogometna tekma med veslači iz Beograda, ki igrajo v različnih beograjskih klubih nogometu, s domačim sportnim klubom. Prireditev obeta biti jako zanimiva, ker najdemo med igralkami same znane beograjske igrake. SK Bledu bo ta nastop vsekakor jako dobrodošel. Želeti je le, da se domačini čimbolj častno odrežejo napram močni beograjski enajstoriči.

Ilirija seniorji v Litiji. Danes igra seniorsko nogometno moštvo ljubljanske Ilirije v Litiji proti mlademu domačemu sportnemu klubu. Agilna nogometna sekcija sportnega kluba v Litiji, ki ima svojega trenerja v osebi g. Pleša, bivšega aktivnega in reprezentativnega igraka SK Ilirije, je povabila v svoj sredo pionirje slovenskega nogometa da jim tudi ti pokažejo svoje znanje in priprave na nadaljnji uspeh. Nedavno so mladi Litijanci porazili trboveljsko reprezentanco s 3:0, kar je zelo lep uspeh nejnovega sportnega kluba. Poudariti je tudi lep vzgled seniorjev SK Ilirije, ki z dobro voljo in izkušenim znanjem propagirajo slovenski sport v posebnih krajih.

Ilirija—Oldboys. Danes igramo v Litiji v postavi, razvidni v članski knjigi v Evropi. Odhod z glavnega kolodvora ob 13.49. Točno in zanesljivo.

Litjski sportniki. Danes ob 14.30 vsi na kolodvor k sprejemu old boy moštva Ilirije!

Izjava ASK Primorje. Glede na vesti, ki jih je prineslo ljubljansko časopisje, da se bodo udeležili današnje plavalne prireditve na Bledu tudi plavalci naše plavalne sekcije, izjavljamo, da niti nismo ponujali svoje udeležbe na tej prireditvi, niti smo bili nanjo povabljeni, pa je torej izključeno, da bi se je mogli udeležiti. Obenem javljamo, da smo našim članom zabranili start na tej prireditvi. V Ljubljani, 19. julija 1930. ASK Primorje.

TKD Atena. V ponedeljek strogo obvezen lahkoatletski trening za naslednje: Olga, Fanči, Pipsa, Zdena, Malka, Milena, Tita, Smuc I. II. III. IV. Medveš, Wirens, Elza, Zlata, Erika.

Današnja nedelja na Glaziji. Danes ob 17.30 bo odigrana na Glaziji prijateljska nogometna tekma med SK Celjem in CSK Čakovcem, prvakom provincije zagrebškega nogometnega podsaveza.

Poletni večer z godbo

bo razvedril po težkem dnevnem delu tudi Vas. Glasba doma je pravi blagoslov. Res dobrih in dragocenih glasbenih instrumentov dobite pri nas v veliki izbiri in poceni. Zahtevajte naše brezplačne tiskovine in kataloge, našli boste gotovo to, kar bo za Vas.

Meinel & Herold

tvornica glasbenih instrumentov, prodajna podružnica Maribor št. 101-B.

Pred finalom za Davisov pokal

Preteklo nedelje je Italija v Genovi slavila veliko zmago v bojih za Davisov pokal s tem, da se je po trdi zmagi nad Japonsko (3:2) kvalificirala za finalista v evropskem pasu. S ponovitvijo zmage iz l. 1928. bo Italija v prihodnjih dnevih nastopila proti Ameriki kot zmagovalki ameriškega pasu, iz tega boja bo izšel finalist, ki bo moral nastopiti proti Franciji kot čuvarici pokala. Italijansko zmago je odločila partija med De Murgom in Ottom, v kateri je prvi odnesel točko in zagotovil Italiji nadaljnjo udeležbo v tej svetovni konkurenci.

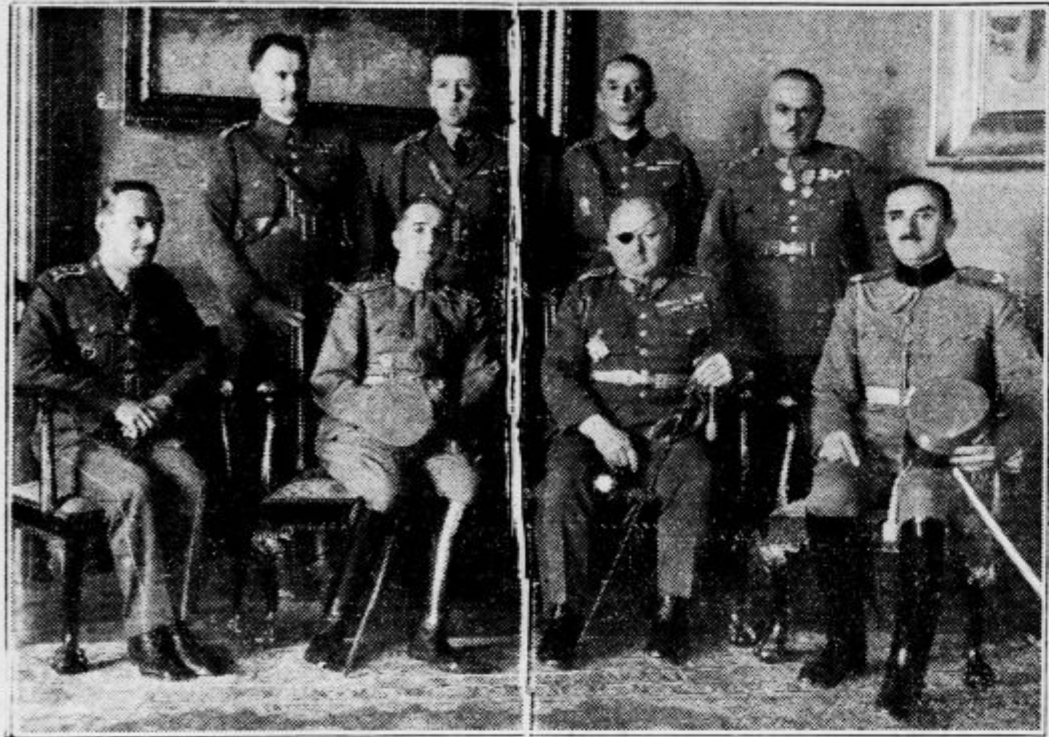
Po propoziciji morajo najvažnejše odločitve za Davisov pokal pasti tekom meseca julija vsakega leta. Italijani se tudi letos pritožujejo, da so ti številni zaporedni boji pretežki, kar pa jim seveda ne bo pomagalo. Italijanska četa je torej odpotovala v Pariz, kjer jo že čakajo Američani. Konkurenca je za Italijane izredno močna in o pravi rivaliteti skoraj ne more biti govora.

Evropski pas

	CSR	—	—	—	—	CSR 3 : 2			
	Danska	—	—	—	—			CSR 3 : 2	
	Nizozemska	—	—	—	—	Nizozemska 4 : 1			
	Finska	—	—	—	—				
Grčija	—	—	—						
Indija	—	—	—	Indija 3 : 2				Japanska 3 : 2	
Japanska	—	—	—	Japanska 3 : 2		Japanska 4 : 1			
Mađarska	—	—	—					Japanska 4 : 1	
Jugoslavija	—	—	—	Jugoslavija 5 : 0					
Svedska	—	—	—			Španska 3 : 0			
Belgija	—	—	—	Španska 4 : 1					
Španska	—	—	—						Italija 3 : 2
Avstralija	—	—	—	Avstralija 5 : 0					
Švica	—	—	—			Avstralija 4 : 1			
Monako	—	—	—	Irska 3 : 2					
Irska	—	—	—					Avstralija 4 : 1	
Poljska	—	—	—	Poljska 3 : 2					
Rumunija	—	—	—			Anglija 5 : 0			
Nemčija	—	—	—	Anglija 3 : 2				Italija 3 : 2	
Anglija	—	—	—						
	Norveška	—	—	—	—	Avstrija 5 : 0			
	Avstrija	—	—	—	—			Italija 3 : 2	
	Italija	—	—	—	—	Italija 5 : 0			
	Finska	—	—	—	—				

Iz življenja in sveta

Visoko odlikovanje našega častnika v Pragi

Te dni je bil v Pragi na svečan način odlikovan naš kapetan I. stopnje Ivo Konjar, ki že nad dve leti uspešno vrši službo letalskega atašea v Pragi in bo v kratkem prevzel novo službo kot poveljnik vojnoletalske šole v Novem Sadu. Šef čsl. generalnega štaba general Syrový mu je po nalogu prezidenta Masaryka izročil red Belega leva V. stopnje. Med prisotnimi so bili naš vojaški ataše polkovnik Tešanič, zastopniki zveze inozemskih oficir-

jev v Pragi s polkovnikom dr. Bicištem na čelu, zastopniki čsl. voj. letalstva polkovnik Elner in major Hajek. General Syrový je v lepem nagovoru hvalil delovanje kapetana Konjarja za zblizanje obeh bratskih armad in odlikovanje je v zahvali zvesto obljubil, da se bo za to trudil z vsemi močmi tudi v bodoče. Kapetan Konjar je bil v Pragi splošno priljubljena osebnost.

Poroka pri kovaču

Letošnji kongres škotske cerkve je zahteval, naj vlada prepove vsakršne tajne zakone. Radi tega je morala vlada parlamentu predložiti poseben zakon, po katerem se izven priznanih cerkvenih ali posvetnih uradov sklenjene poroke ne bodo smatrale za veljavne. Ta odlok je predvsem naperjen proti znani kovačnici v kraju Gretna Green ob južni škotski meji, v kateri se je izvršilo več porok nego v katerikoli sosednji župniji. Tako bo izgubila Angleška še en spomin na romantično preteklost. Od pamtveka so romali v Gretna Green zaljubljeni, ki se iz različnih vzrokov niso mogli vzeti doma. Stopili so v kovačnico. Tam je kovač trikrat udaril s kladivom po naklu in naznanil: »Zdaj sta mož in žena.« Ta izredni način poroke je užival posebno priljubljenost med Američani, ki so se vedno romali iz Zedinjenih držav v Gretna Green, da bi se pri kovaču poročili. V zadnjem času so priznale oblasti v Gretna Greenu sklenjene poroke samo pod pogojem, da sta bivala nevesta in ženin vsaj tri tedne na Škotskem. To je bila pametna omejitev, ki je zelo koristila tujskemu prometu na Škotskem. A sedanja prepoved bo vseh sa-

mo duhovnikom. Gostilničarji in šoferji bodo izgubili del zaslužka in znameniti kovač se bo izpremenil v navadnega rokodelca.

Izum v politični branži

Francoski poslanci imajo v parlamentu dokaj udobne pisalne mize, v katere spravljajo svoje spise in druge listine. Imajo pa tudi navado ropotati s predali teh miz, kadar nagajajo govorečim političnim nasprotnikom. Te dni so pričeli desničarski poslanci na ta način razbijati med govorom nekega komuniste, a so kmalu prenehali. Na njih začudenje so padale miznice popolnoma neslišno! Poslanci so kmalu ugotovili vzrok. Predsednik Buisson je dal prevleči rob miznic z debelim gumijem in razgrajčem je odpovedalo njih priljubljeno orožje.

Vstaja hazardistov

Španske oblasti so zaprle vse igralnice in to je zelo razburilo hazardnih iger vajeno občinstvo. V znanem kopalisku San Sebastianu so odkorakali igralci pomnoženi z domačim prebivalstvom pred guvernerjevo hišo, da bi zahtevali preklic odredbe. Policija na

konjih je ustavila množica na nekem mostu in se je pričela prava bitka. Stražniki so s strelji odgovarjali na točo kamenja. Izgredi so se ponovili v raznih mestnih okrajih, ker občuti vse mesto, da so začeli izostajati tuji. Nekoliko dni je bil ukinjen ves promet. Med 15 ranjenci je največ trpela devetletna deklica, ki se je igrala v bližini mosta. Kroglja ji je predrta pljuča in je morala takoj k operaciji.

Pozabljene znamenitosti

Vsi rabimo besedo »fijaker«, a malo kdo ve, da je to ime katoliškega svetnika St. Fiacre. Čigar soha je krasila vrsta tiste pariške hiše, kjer so prvič dajali v najem vozove. Tudi gobelini izvirajo od imena družine tkalcev, ki so postali bogati z izdelovanjem teh umetniških preprog. Beseda sandvič za obložen kruhek in med dvema plakatom stisnjena raznašalca je nastala po lordu Sandvichu. Bil je strasten kvartar in nikoli ni imel v svojem klubu časa za večerjo. Naročil si je vedno mrzlo pečenko, ki so mu jo vtaknili med dve rezini kruha, da ne bi z mastnimi rokami umazal kart. Beseda bojkot je nastala po sklepu irskih graščakov, ki so leta 1880. izobčili iz svoje družbe nekega Jamesa Boycotta in ga niso več pozdravljali. Vsi ti posamezniki so temljito pozabljeni, dasi so postala njih imena naravnost nesmrtna.

Konec idealnega zakona

Douglas Fairbanks in Mary Pickfordova, svetovno znana igralca v Hollywoodu, kolih zakon so v vsej Ameriki smatrali za vzgleden, se bosta v kratkem sodno ločila.

Čudaški Shakespeare

Ameriški listi poročajo, da je brzojavil zastopnik gledališče založbe v Montrealu Sam Goldstein »dramaturgu Williamu Shakespearu v Anglijo« sledeče: »Čudimo se vašemu molku. Ponovno vam nudimo 20.000 dolarjev za pravico do ponatisa Vaših iger v Ameriki. Odgovor plačan. Naslov: Sam Goldstein, Montreal, Windsor Palace Hotel.« Shakespeare, ki že 300 let počiva v grobu, še vedno ni odgovoril Samu Goldsteinu. In: »Vse to je gola resnica.« sklepajo na domače originalne ponosni ameriški dnevniki.

Dva in pol milijona žarnic zgorelo

V skladišču Združenih tovarn za izdelovanje žarnic v Budimpešti je izbruhnil požar, brzkone radi kratkega stika. Razširil se je tako naglo, da ga niso mogli obvladati in da je 19 oseb med gašenjem zadobilo težke poškodbe. V skladišču je bilo 2 in pol milijona električnih žarnic in 80.000 cevi za radio, ki so postale vse plen plamenov. Škodo cenijo na preko 2 milijona pengov.

polovica trga zamenjala nemške napise s slovenskimi.

Predsednik je po ogledu na zaupnem sestanku to ugotovil s pozivom: »Svoji k svojim!«

Po tej ugotovitvi je odbor prešel na podrobno razpravo: kdo je naš in kdo ni. Z zadoščenjem so vzeli odborniki na znanje, da se je celo notar prebudil. Notar, ki so ga doslej pomotoma šteli med nemškarje, ker je bil stalni gost omizja krčme vis-a-vis »Zum Adler«. Tablo, na kateri je imel napisano »K. k. Notar«, je zamenjal s slovensko »Notar«. Že je hotel blagajnik zaradi te vesele vesti dati za »eno rundo«, ko se oglasi najmlajši odbornik, čitalniški tajnik: »Ali, gospodje, to sploh ni pravilna izjava. Gospod notar je res odstranil tablo s »K. k. Notar« in jo zamenjal z »Notar«. Ali to je istotako nemški kakor slovenski. Vprašam vas, zakaj ni napisal »c. kr. notar«?

In so odborniki spoznali, da se gospod notar res ni izjavil, kakor bi bila njegova narodna dolžnost. Spoznali so, da jih je povlekel in da hoče še nadalje ribariti v kalnem.

Pa so sklenili, da ga prisilijo k izjavi. Naj pove odkrito, ali je Peter ali Pavel. Sicer se je večalil v čitalnico in plačal članarino za vse leto naprej, ali čitalnica potrebuje celih mož, ne polovičarskih.

Silovit potres v Španiji

Razdejana hiša v mestu Matilli pri Cordobi, ki je največ trpelo od močnih potresnih sunkov

Denar iz neba

Ameriška policija je dolgo brezuspešno zasledovala veliko vlomilsko tolpo. Petnajst detektivov je lovilo njegovega voditelja Johna Watsona po vsej Ameriki. Naposled je policija zvedela, da se bodo vlomilci zbrali v New Yorku, da si razdelijo plen. Ob določeni uri so stražniki z revolverji vlomili v hotel-sobo, kjer se je vršil sestanek. Zaplenili so za kakšnih 90 milijonov dinarjev draguljev. Eden izmed vlomilcev je utegnil vreči skozi okno večji sveženj dolarskih bankovcev. Stražniki so zbrali 16 tisoč dolarjev na cesti in na stregi bližnje cerkve. Toda pasanti so utegnili odnesti nad 50 tisoč dolarjev in nihče ni vrnil bogastva, ki je padlo iz neba. Vsi pozivi na »poštene najditelje« so ostali brez odmeva.

Za vroče poletje

platnene in lister-suknjiče, športne obleke, knickerbocker in modne hlače nudi najceneje

Drago Schwab, Ljubljana

„Milijonarski baby“

V New Yorku se je poročil »najpetičnejši ženin« na svetu, John Nicholson Brown z Američanko Anny Keansolvin-govo. Brown je lastnik velikanskih predilnic in ima kot »kralj sukna« kaknih 18 milijard naših dinarjev imetja. V Ameriki je znan pod imenom »milijonarskega babyja«. Bil je vedno rahljega zdravja. Starši so se hudo potrudili, da mu ohranijo življenje in so izdali ogromne milijone za njegovo vzgojo in prehrano oziroma zdravljenje. V najnežnejših letih se je igral milijonarski baby na poljani, ki je bila zagrajena z bodečo žico in ki jo je čuvala oborožena straža. Tako so se bali, da ne bi dobil otrok katerikoli nalezljivo bolezni. Baby je zrastlel in se zdaj srečno poročil, a vendar ne kaže posebne trdnosti in odpornosti. Vzgojitelji so ga rešili, a obenem tudi pomelkužili.

Čudodelna knežja krona

Kot knez si baje v Ameriki lahko vsakdo dobi za ženo kakšno milijardno hčerko. Toda knez Mačabeli, gruzinski begunec, je došel v New York kot rodbinski oče in tako je moral na drugačen način izkoristiti svojo knežjo krono. Nekoč je bil topničarski častnik in je poznal kemijo. Poleg strupenih reči je za domačo porabo pripravil parfeme, ki so bili zelo všeč njegovim prijateljem. Izposodil si je 400 dolarjev, najel staro garažo s plinskim štedilnikom in pričel izdelovati dišave. Imel je uspeh, ker se v nasprotju z ameriški navadami ni poslužil nobenih zastopnikov ali velikopotezne reklame. Stal je sam na kakšnem vogalu ulice v cilindru in žaketu ter elegant-

nim damam in vlnudnim poklonom brezplačno ponujal svoje pudre in kolinske vode. Poleg teh jim je seveda izročil svojo posetnico z naslovom in peterskrako krono. Ta je najbolj zalegala. Vsem bogatim ženam se je zahotelo parfemov iz delavnice pravega kavkaškega kneza. Kmalu je dobil dovoljenje, da je smel prodajati mlo »Gloria Swanson« ali puder »Mistress W. Hearst« ali parjem »Mistress J. Tunney« in slično. Naročil si je posebne stekleničice s pozlačenim zamaškom v obliki knežje krome. Zdaj, po dveh letih dela, ima velik laboratorij na 56. ulici, izdeluje vse modne potrebščine ter zasluži baje do pol milijona dolarjev na leto: živi torej lahko kakor pravi knez.

Slava in denar

Znani letalec Kingsford Smith je sklenil prodati svoj »Južni križ« na dražbi v Oaklandu v Kaliforniji. Rad bi se oženil, a nima denarja. Pričakuje, da si bo katerikoli milijonar kupil slavno letalo za spomin, ker drugače ne pride do denarja. Slava brez denarja malo pomeni v sedanjem svetu.

Remarqueov uspeh

V svojem polletnem poročilu naznanja berlinska založba »Propyläen«, da so v prvih 15 mesecih od objave Remarqueove knjige »Im Westen nichts Neues« prodali nad en milijon izvodov nemškega izvirnika. Razen tega je prevedena knjiga v 29 jezikov. V splošnem, vseh prevodnih izdajeh, so prodali do sedaj skoro 3 milijone izvodov. Po vojni ni doživela sličnega uspeha nobena druga knjiga.

Poletni dopust

služi poglavitno odmoru. Pri tem pomaga najbolj dnevna redna uporaba Ovomaltine. Za predžitek in malico se použije škodolca mleka, kateri se dodajo 2-3 žličice Ovomaltine. Ovomaltine vsebuje v koncentrirani obliki vse hranilne vrednosti in vitamine svežih jajc, mleka, kakao-a in sladnega ekstrakta.

Ovomaltine prija enako kot topla in kot hladna pijača in je zelo lahko prebavljiva. V hiši, na letovišču ali na potu je hladna Ovomaltine idealna osvežujoča pijača, ki zajedno hrani in krepi.

Hladno Ovomaltine zamorete lahko ter naglo pripraviti v Ovomix-časi, ki je za te svrhe posebno pripravn in ki ima še to prednost, da je v njej pripravljena Ovomaltine mnogo okusnejša.

Ovomix-časa se dobi povsod, kjer se prodaja tudi Ovomaltine, in to za ceno Din 15.

osvežuje
hladna
Ovomaltine
jača

V vroči poletni dobi se zamore jemati Ovomaltine ne samo za predžitek in malico nego tudi preko dneva, ako se ohladi na ledu, kot osvežujoča pijača.

4. Ribič:

Čiščenje

Spomin na dobo narodnega prebujenja, na čase narodnostnih bojev je kakor spomin na lastno mladost, polno svežih sil. In vsebuje ta spomin toliko navčnih in značilnih dogodivščin, da ni čuda, če vzdihne postarni narodnjak, ko seže v preteklost: »Nikoli več ne bo tako lepo!« Bilo je v dobi, ko so rastle v naših mestih, trgih in vaseh čitalnice, kakor gobe po dežju. Pa ni bila to le moda, ampak je navdušenje prišlo res iz srca. Kakor da bi v vseh srcih dremalo in se nenadoma vzbudilo. Bila je prava mobilizacija vseh narodnih čutečih. In kar je najznačilnejše za to dobo, da ni ta mobilizacija donala nikakih osebnih koristi, marveč si je vsak mobiliziranec naprtl slabo kvalifikacijo. Marsikomu je to dandanes težko razumeti, kajti živimo v praktičnejšem času.

Val navdušenja se je dotaknil tudi Kurjega trga. Zbrali so se vsi pravoverni v veliki sobi krčme »Zum guten Hahn« in ustanovili čitalnico.

In so že na obnem zboru sprejeli pri slučajnostih dva važna sklepa:

1. Vsak član, ki bo odslej nemškutaril, plača za štefan vina, ki ga izpije prihodnji občni zbor.

2. Študentom, ki so zdaj na počitnicah, se nalaga, da zamenjajo pri članih vse

nemške napise s slovenskimi.

»Kajti,« je dejal predsednik, »tudi zunanje lice našega trga mora dokazati, da hoče tu Slovenec biti na svoji zemlji svoj gospodar!«

In ker je bil predsednik čitalnice slučajno gospodar krčme »Zum guten Hahn«, je čitalniški odbor ob navdušenih vzklikih vseh navzočih članov, snel nemškega »Hahna« in ga zamenjal s »Petelinčkom«, ki ga je imel predsednik že pripravljenega.

Od nekd se je prikazala harmonika in je predsednik povabil vso čitalnico, da zalije prvo čiščenje.

Gostje so posedli, podpisovali obveze gledi na obe točki čitalniškega sklepa in ob prepevanju narodnih pesmi počakali zore.

Marsikdo se je bil tega večera pregrešil glede na 1. točko in položil pred blagajnika predpisano kazen — a to je navdušenje še bolj podžgalo. Vsako kazen je spremilo ploskanje in so zaorili klici »Živio!« Kaznovani se je čutil počaščenega, nikakor ne ponižanega. Najbolj navdušeni so se še nalašč pregrešili, da le podpro čitalniško blagajno.

Ves naslednji teden je bil posvečen čiščenju. Študentje so imeli polne roke posla. Kajti nihče ni hotel zaostati. In ko je prihodnjo nedeljo čitalniški odbor korakal po trgu, da prešteje svoje pristaše, je zadovoljstvom dognal, da je več kot

Iz uradnih in drugih službenih objav

Razpis službenih mest banovinskih cestarjev. Kralj. banska uprava razpisuje službenih mest banovinskih cestarjev, in sicer: a) v območju okrajnega cestnega odbora v **Koziem** 4 mesta za cestne proge na banovinski cesti Sv. Martin - Lesično - Podstreda - Kozje - Sv. Peter pod gorami 1 mesto od km 7,5 do km 12; 1 mesto od km 12 do km 17; 1 mesto od km 23 do km 29 in 1 mesto od km 35 do km 41; — b) v območju okrajnega cestnega odbora v **Konjicah** 4 službena mesta, in to: 1 mesto na cesti Vojniki - Nova cerkev - Vitanje od km 0 do km 3 in na cesti Konjice - Stranice - Gor. Dolci — Celje od km 7 do km 9; 1 mesto na cesti Penoje - Teharje - Ponikva od km 0 do km 2 in na cesti Poljane - Konjice od km 0 do km 4, 1 mesto na cesti Konjice - Zilce - Poljane od km 9 do km 16; c) v območju okrajnega cestnega odbora **Radolska** - Zg. Vizinga - Marenberg od km 0 do km 5,2 in zvezno cesto od km 0 do km 0,8. — Prošnje za vsa ta službena mesta je vlagati do 10. avgusta pri banski upravi v Ljubljani.

Razpis pogodbenih banovinskih strojnikov. Kr. banska uprava razpisuje 4 mesta pogodbenih banovinskih strojnikov za vodstvo cestnih valjarjev in traktorjev. Prosilci morajo biti izpraznjeni šoferji in mehaniki ali izpraznjeni strojevodje in mehaniki. Mesečni honorar 1000 Din, poleg tega terenska nagrada mesečno 800 Din, kadar so zaposleni na terenu. Prošnje je vložiti pri banski upravi v Ljubljani v 14 dneh, počenši od 19. julija dalje.

Sodne dražbe: Okrajno sodišče v Brežicah razpisuje za dan 11. avgusta ob 9. uri dražbo nepremičnin: hiša št. 63 z gospodarskim poslopjem, 3 njive, trije travniki, vinograd, štirje pašniki in gozd, zemljiška knjiga Pavlova vas, vl. št. 23. Cenilna vrednost 20.791,45 Din, vrednost pritliklin 1276 dinarjev, najmanjši ponudek Din 14.711,64. — Okrajno sodišče Višnja gora razpisuje za 26. avgusta ob 9. uri dražbo nepremičnin, zemljiška knjiga št. Vid pri Stični, vl. št. 117. Cenilna vrednost 30.800 Din, najmanjši ponudek 20.533,34 Din. — Okrajno sodišče Celje razpisuje za 19. avgusta ob 9. dop. dražbo nepremičnin, zemljiška knjiga Sv. Pongrac, vl. št. 57. Stavbna parcela z dvema hišama, gospodarskimi poslopiji, cenilna vrednost 72.000 Din, z mlinom in zemljišči (njive, travniki, vinograd, gozdova) 188 tisoč 314,95, pritlikline 18.120 Din, skupaj Din 278.434,95, najmanjši ponudek 165 tisoč 314,95 Din, pritlikline 18.120 Din, skupaj **Okrajno sodišče Prevalje** razpisuje za 12. septembra 1930 ob 9. dražbo nepremičnin, zemljiška knjiga Črna, vl. št. 112. Cenilna vrednost 16.175 Din, najmanjši ponudek 8.087,50 Din.

Oklic zapuščenih upnikov. Okrajno sodišče Ptuj pozivlje upnike, ki imajo terjatve do zapuščine Antona Hozič, kleparja v Turškem vrhu št. 33, umrl 19. marca 1930, da jih napovedo pri tem sodišču do 26. septembra t. l. ob 10. dopoldne ustmeno ali pisмено.

Konkurzni oklic: Okrožno kot konkurzno sodišče v Novem mestu je razglasilo konkurz o imovini Krivica Alberta, imetelja parne žage v Mirni peči. Konkurzni komisar Alojz A. Hozič, sodni svetnik v Novem mestu, upravniki mase dr. Globevnik Josip, advokat v Novem mestu. Prvi zbor upnikov 4. avgusta 1930 ob 11. dop., oglasitveni rok do 20. avgusta t. l., ugotovitveni narok dne 4. septembra 1930 ob 11. uri.

Razpis mesta začasnega cestarja - delavca. Sresko načelstvo Celje, razpisuje službo začasnega cestarja delavca na progi od km 54 do km 59 državne ceste. Prošnje je vložiti pri tehničnem razdelku v Celju do 15. avgusta tega leta.

Dražbeni oklic: kontrola mer in drago cenih kovin v Ljubljani razpisuje za 30. julija 1930 ob 10. uri dopoldne dražbo 5 komnadov novih hrastovih sodov, vsebine 78,2, 78,5, 77,2, 72,5 in 83,4 litrov, last Ivana Medved, sodarja v Tacnu št. 56. Najmanjši ponudek 390 Din.

Poziv upnikom »Bistrec« kemične tovarne olja. Iakov in barv, družbe z o. z. v Domžalah. Bizjak Stane, Florjančič Hinko in dr. Pavlin Fran kot likvidatorji pozivajo upnike »Bistrec«, ki je stopila v likvidacijo, da zglase pri njih svoje terjatve.

SOKOL

Važni trenutki

Sokolstvo je priredilo krasno uspeši svoj veliki zlet v Beogradu. Ne samo Jugoslovenci, tudi vsi naši sev. slovan, bratje Čehoslovaki, Lužičani, Poljaki in Rusi so bili priča navdušenju, ki je zavladalo one slavnostne dni v naši jugoslovenski prestolnici. Vršile so se tudi tekme za slovansko prvenstvo, seja Zveze slovanskega Sokolstva in drugi pomembni dogodki. Visek pa je bil celotnega zleta, ko je Nj. Vel. kralj Aleksander I. ob navzočnosti vlade in predstavnikov prijateljskih držav razvil po Njemu podarjeni savezni prapor in ga s pomembnim govorom izročil I. podstarejšini bratu E. Ganglu.

Kmalu po zletu je nato sledila znamenita izjava celokupne kraljevske vlade, ki izrecno poudarja, da je z zakonom od 6. decembra 1929. ustanovljeni Sokol kraljevine Jugoslavije s svojim integralnim nacionalnim značajem pozvan pokriti vse dotedanje plemenite in verske organizacije in duhu narodnega in državnega edinstva na osnovi sokolskih načel in postaja s tem del programa državne politike.

Ko se je kmalu nato SKJ po svojem odposlanstvu udeležil mednarodne telovadne tekme v Luxembourg, smo doživeli tretji veliki trenutek v kratki dobi enega meseca.

Po vseh naštetih dogodkih, ki so zapustili v duši vsakega pravca, iskrenega Sokola najgloblji utis, prehaja naše Sokolstvo sedaj zopet v svoje mirno delovanje po telovadnicah, telovadiščih in prosvetnih ustanovah. Vsi oni, ki so dosedaj člani naše organizacije, pa tudi naraščajoči deca — vsi se ponovno oprijemajo nadaljnega telesa nesebičnega dela v duhu sokolskih idealov in nadaljujejo, zroč mirno v bodočnost sokolske organizacije in z veseljem pričakujejo vsesokolskega zleta v Pragi; pa tudi konturo bodočih zletov v Varšavi, Beogradu in drugje se rišejo na ozorju.

Razvoj Sokolstva je zasiguran. O tem smo vsi lahko prepričani in preverjeni, da nam daje baš ta misel še večjo voljo in silo, da pospešimo in nadaljujemo svoje delo. In vendar nas kljub tolikim uspehom navdaja ena sama velika želja: naše sokolske vrste se morajo še pomnožiti po obstoječih društvih, nastati morajo nova zbirališča Sokolov in Sokolice — ustvariti se mora še vse kaj večjega in pomembnejšega, mogočnejšega od naše današnje organizacije. Vse dosedaj doseženo naj nam tvori le osnovo za bodoči veliki razmah.

Mnogo jih je, ki stoji še ob strani in le gledajo na naš pokret. Mnogi izmed njih so dobri Jugoslovenci, in vendar jih zadržuje neka nevidna sila, da ne pristopijo k skupnemu delu in pomagajo dozidavati skupno nacionalno stavbo bratstva, svobode in enakosti. — Kako dolgo še bodo vztrajali v njihovi abstinenzi? — A to ne opažajo, da gre tok časa in razvoj naroda mimo njih, ki se še vedno drže ob strani pričakujoč, da bo mogoče Sokolstvo izpremenilo svojo smer, ki mu jo daje Tyršev in Fugnerjev duh, ki se mu je priključilo vse Sokolstvo razen malih drobcev.

V Sokolu je prostora dovolj za vse, ki hočejo delati in zgraditi ponosno stavbo Jugoslovenstva v duhu plemenite in verske strpnosti, v duhu vzvišenih besed, izpregovorjenih na vsesokolskem zletu v Beogradu.

Trenutki, ki so jih doživeli jugoslovenski Sokoli zadnje dobo nam kažejo, da smo bili na pravi poti in so bila naša načela, naše težnje, naše metode potrjene tudi na najvišjih mestih.

Zato naprej sokolski borci, v sleherni selo, v vse šole, med vse sloje našega naroda, kjer oznanjate čist, lep sokolski evangelijski vsem, od ust do ust, od moža do moža, od žene do žene, da izpolnimo ukaz našega najvišjega Sokola: »Od zibelke do groba hočemo služiti sokolski misli in Jugoslaviji!«

Bratje! Sestre!

Kakor smo v preloženem letu priredili izlet na Vransko, tako priredimo tudi letos 10. avgusta s privoljenjem Ljubljanske sokolske župe in v soglasju ter s sodelovanjem Celjske sokolske župe propagandni izlet v lepi in slikoviti Gornji grad, združen z javnim telovadnim nastopom.

Na ta naš izlet, ki ima dvojni namen: utrditi sokolsko misel v krajih, ki so oddaljenejši od sokolskih središč in nuditi članstvu priliko uživati krasoto narave ter spoznavati naše lepe kraje, vse svoje članstvo vlijudno vabimo. Enako vlijudno vabimo tudi članstvo ostalih ljubljanskih in okoliških sokolskih društev ter gornjegradskega Sokola sosedna društva v območju Celjske sokolske župe. Na ta naš sokolski praznik, ki naj bo obenem mogočna sokolska manifestacija večno lepe sokolske misli, vabimo enako iskreno tudi prebivalstvo Gornjega grada in okolice ter vso Sokolstvu naklonjeno javnost.

Iz Ljubljane bo odhajala avtokolona na dan izleta točno ob pol 7. zjutraj izpred Narodnega doma. Na gorskem prelazu vrh Črnica bo enourni odmor in zajtrk, katerega mora vsakdo prineseti s seboj. Člani v slavnostnem kroju, članice v telovadnem kroju. Prijavitelj se je v društveni pisarni v Narodnem domu med uradnimi urami od 6. do 8. zvečer, in sicer najkasneje do 31. t. m. Zdravo! Odbor Ljubljanskega Sokola.

Nove sokolske knjige. Izpod peresa br. Dušana Bogunovića je izšel III. del knjige »Sokolske reči dr. Laze Popovića«, ki obravnava delovanje imenovanega ustanovitelja in vodnika Sokolstva pred in po vojni, zlasti tudi na grandioznem I. sokolskem saboru v Novem Sadu 1929. ki je udaril temelje našemu povojnemu Sokolstvu. — Priporočamo vsem onim, ki se zanimajo za razvoj sokolovanja zlasti pri bratih Srbih. — Tajnik SKJ brat Ante Brozović pa je spisal knjigo »Sokol kraljevine Jugoslavije«, ki obravnava v prvi vrsti idejno stvar naše sokolske organizacije in završuje z raznimi podatki upravne strani. Knjiga je izdana v lepi obliki in je kakor javlja »Sokolski Glasnik«, uvrščena v zasebno knjižnico Nj. Vel. kralja. — Priporočamo, da si br. članstvo nabavi tudi to knjigo ter jo naroči potom Jugoslovenske Sokolske Matice v Ljubljani.

Propagandni članski izlet, ki ga priredi matično društvo Ljubljanski Sokol v nedeljo 10. avgusta na Gornji grad mora vsak pravi Sokol toplo pozdraviti. Ne samo, da nudi društvo z izletom samim lep užitek v prosti naravi, hkrati prihaja v goste k bratom iz Gornjega grada in prireja tamkaj javni telovadni nastop. Razume se, da poidejo vsi bratje v slavnostnem kroju, saj drugače se propagandni izlet ne sme prirediti. Člani vseh ostalih ljubljanskih društev imajo lepo priložnost da se pridružijo matičnemu društvu ter sodelujejo na izletu, ki bo vsekakor velikega pomena, saj pridejo isti dan v Gornji grad tudi bratje iz Celja in okolice.

Zanimanje s. Tyrševa za seljaški sokolski pokret. Br. E. Gangl je prejel, tako poroča »Sokolski Glasnik«, od s. Tyrševa pramo s prošnjo, naj sporoči iniciatorju seljaškega sokolskega gibanja br. Milu njene pozdrave in spoštovanje ter čestitke k doseženim uspehom. V pismu naglašata plemenita sokolska žena, da bi bilo umestno tudi v Podkarpatski Rusiji in na Slovaškem pričeti s takim podrobnim delom, ki naj pritegne tekmo let v sokolski krog vse prebivalstvo. — Mnenju s. Tyrševa se mora priključiti vsakdo. Želimo, da bi tudi v krajih naše banovine vsepovsod nastal zdrav sokolski seljaški pokret, saj dela je dovolj in potreba velika. Današnji čas pa zahteva od nas samo pozitivnih dejanj.

K našemu članku »Gojimo igrec pripomnjamo, da se je glasom tozadevnih podatkov iz l. 1929. gojilo »odbojke« na Čehoslovashkem v 625 sokolskih društvih, hazeno v 313 društvih, metanje žoge v košek v 59 društvih in tenis v 139 enotah. Udeleževalo se je iger pri odbojki 6143 telovadcev in 4471 naraščajnikov, pri hazeni 1964 članov in 1974 naraščajnikov, za koskovo igro se je zanimalo 428 članov, 331 naraščajnikov, za tenis 2057 članov in 538 naraščajnikov.

K mednarodni tekmi v Luxembourg so bili najprej prijavljeni Belgijski, Čehoslovaki, Francozi, Nizozemci, Jugoslovenci, Lu-

xembourg, Madžari in Romuni. Po udeležbi sodeč, so v zadnjih dneh odpovedali udeležbo Nizozemci in Rumuni. Italijani in Švicarji, ki so tudi člani Mednarodne telovadne zveze, se sploh niso priglasili, ker nimajo na razpolago borcev, ki bi odgovarjali pogojem mednarodne tekme.

Zletnih razglednic se v Ljubljani še ne dobi. Ali je ni knjigarne ali trafike, ki bi vsaj poskusila s prodajo.

Vprašanje uličnih imen v Ljubljani in po drugih mestih dela mnogokrat preglatve občinskimi upravam. Pripominjamo, da do danes po sokolskih ustanoviteljih Tyršu in Fugnerju, dr. Costi, Mandiču, Dreniku itd. še ni poimenovana niti ena ulica v kakem mestu Slovenije in vendar imajo ti možje neveniljive zasluge za Slovanstvo!

Na Čehoslovashkem je bilo dosedaj otvorenih nad 800 sokolskih domov. Vsako leto si zviša to število skoraj za 30—50, tako da ni daleč čas, ko bo imela ena tretjina vseh društev že svojo lastno streho.

Tekme za prvenstvo v igrah priredi za članice čehoslovashka sokolska zveza 4. in 5. oktobra. Igralo se bo poleg dosedanjih iger (odbojke, koskove itd.) tudi tenis v dvojicah in četvoricah in sicer najprej med župami, nato med velikimi okrožji, nakar bodo izvršile finale zmagovalne vrste.

Delo čehoslovashkih Sokolov v inozemstvu se zrcali v inozemski župi COS, ki šteje sedaj že 25 društev, raztresenih po celem svetu. Največ jih je v Nemčiji, nekaj v Bolgariji (Sofija, Rusuk in Gorenja Orehovića). Med drugimi pa je društvo tudi v Gradcu, kjer imajo celo svoj lastni dom. Istotako so v srečnem položaju v Buenos Airesu in Gorenji Orehovići. — Četudi se bori večina društev s težkimi gmočnimi razmerami in morajo prestat marsikatero oviro in težavo, se članstvo vsega tega zaveda in stori v svojem sokolskem navdušenju in zavednosti vse, da si ohrani svoje društvo. — Tudi Jugoslovenci, zlasti Slovenci imamo znatne kolonije na Dunaju in Gradcu ter še marsikje drugje, pa dosedaj še nikjer ni osnovano sokolsko društvo, ki bi združevalo naše rojake v tujini ter jih vzgajalo v nacionalnem duhu.

Moda japonskih vrtičkov

V Evropi se čedalje bolj širi moda japonskih malih vrtičkov, ki so zasajeni sicer z vsemi našimi znanimi drevesi, ali to drevje je pritlikavo, da izgleda vrtiček, kakor ljubka igračka. Ta moda se širi v glavnem zavoljo pomanjkanja prostora, kar se je na Japonskem običujilo že davno. Japonski vrtarji so večšči mojstri v vzgajanju pritlikavih dreves, ki zaostanejo v rasti, ohranijo pa vse značilne lastnosti. V majhen lonček poseje Japonec seme hrasta, bukev, javora, borovca ali cedre ter toliko časa ne presadi rastlinice, dokler korenine popolnoma ne preprežejo vse prsti malega lončka. Ko je to doseženo, se rastlinica presadi v malo večji lonček in to se ponavlja toliko časa, da drevo zakrni in ostane pritlikavec tudi, kadar je presajeno na vrt, kjer bi imelo dovolj prostora, da se razvija. Umetnost tega vrtarstva je tedaj v tem, da rastlina s prvih početkov dobi le toliko hrane, da ne usahne in da se razvija zelo počasi. Taki vrtovi z ljubkimi pritlikavci so zmnožni življenja par sto let.

J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova c. 12
v oblekah in površnikih
najcenejši

PRAKTIKANTINJO

s popolnim znanjem slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika in strojepisja takoj **SPREJME** zavarovalnica v Ljubljani.

Lastnorodne ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Stalna služba v Ljubljani«.

LOKAL

v strogi sredini mesta iščemo za takoj že urejenega ali za prezidavo in ureditev na naše stroške, za fino modno trgovino. — Resne ponudbe z vsemi podatki na naslov: Inter inform. biro Viktor Blažič, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 2/I.

OBVESTILO!

Cenjeno občinstvo opozarjam na

prvo mojo sprejemnico za barvanje in kemično snazhenje

pri krojaču A. Prezeli, Vošnjakova ulica 4 ali prejšnja cesta na Gorenjsko železnico.

Na željo se v krojačnici popravijo vse osnažene ali barvane moške obleke in damski plašči.

Cene zmerne. — Postrežba točna. 10323

ANTON WAGNAR, barvar

DAME, POZOR!

Trajno kodranje in

vodno ondulacijo

izvršujem po konkurenčnih cenah na najmodernejšem aparatu, ki je tehnično izpopolnjen. Garantiram za uspeh. — Manicure.

Se priporoča **FRANC LOBOREC, Ljubljana, Borštnikov trg 4**

Rešitev križaljke „Skavt“

Navpično: 1. Il; 3. mizantrop; 4. roko; 5. fol; 7. Ni; 11. Bob; 12. Š. O. S. 14. br.

Vodoravno: 2. La; 4. Rif; 6. ozon; 8. alkali; 9. on; 10. kl; 11. bor; 12. Sb; 13. Pb.

Rešitev „Etnografske izpopolnjevalke“

1 Itaka—2 Onega—3 Rodan—4 Lipik—5 Kranj—6 Tomsk—7 Makao—8 Pirus—9 Orlov—10 Šila—11 Kreta—12 Pilat—13 Nerón

Od 1.—11.: Indijski ocean.

Besedna veriga

Ralo — — — — — kino — — — — — zakop — — — — — nasad — — — — — paša — — — — — Lodi — — — — — maža — — — — — Mara.

Namesto črtic je treba vstaviti besede. Pri vsaki besedi je prvi zlog enak drugemu predstoječi besedi, drugi pa prvemu naslednji besedi. Pomen besed, ki pridejo namestu debelih črtic, je — ne oziraje se na to, kako si sledijo — takole: prometno sredstvo; časovna enota; slovenski skladatelj †; nevestina oprema; ptič; Ibsenova drama; vulkanski izmeček.

Ali si dobljeno besedo vstavil na pravo mesto ali ne, se prepričaj na ta način, ker morata imeti besedi namesto tenkih črtic tudi svoj pomen. Začetne črke besed namesto debelih črtic dajo ime umetniškega združenja.

Antisentično preparirana

All »OLLA« je mnogo boljše. Dokazano najbolj dovršena.

Vsakovrstne trgovske knjige, štrance, mape, note, herbarije, odjemalne knjižice, bloke, zvezke i. t. d.

nudim po skrajno ugodnih cenah!

NA DEBELO - - - NA DROBNO

Anton Janežič

LJUBLJANA Florjanska ul. 14

Knjigovoznica in črtnica trgovskih knjig

Razglas.

Dne 5. avgusta 1930 se bo vršila pri gradbenem odelenju Direkcije državnih železnic v Ljubljani ofertalna licitacija za nadaljevanje **gradbenih del na postaji Zidani most.**

Vsa pojasnila daje gori označeno odeljenje dnevno med 10. in 12. uro (soba št. 93, palača Ljubljanski dvor), kjer se dobe tudi načrti proti plačilu takse Din 600.—.

Direkcija državnih železnic Ljubljana.

ALEKSANDROVO

restavracija in kavarna Orlic

se priporoča cenjenim gostom za najobilnejši poset. Restavracija že nad 15 let znana, priznana dobra kuhinja, domača vina, vrt, kegljišče. Popoln penzion dnevno 55 Din, učitelji in drž. uradniki 10% popusta.

Lastnik **M. ORLIČ.**

Krojač — prirojevalec

za damsko konfekcijo — energičen delovodja, za večjo delavnico v Ljubljani, se sprejme takoj za stalno.

Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in starosti na oglasni oddelek »Jutra« pod »Damski prirojevalec«.

Tovarna POHIŠTVA

I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

Vsakovrstno POHIŠTVO za opremo stanovanj in pisarn **Dunajska cesta 17**

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej

najlažjšega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najprostejšega do najfinjšega modela. Izdeluje se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji, pneumatika, posamezni deli. Velika zbirna, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

V. Williams:

KRVAVA MAŠA

Epopeja velike francoske revolucije.

Dvojno je zatorej bilo njegovo začudenje, ko se je po par besedah gospe Fourbeove in po grbčevih vprašanih nenadoma obrnila k njemu s popolnoma izpremenjenim izrazom na obrazu. Njen pogled mu je razkril največjo ljubeznivost, njen glas je zvenel mehko in nežno, ko ga je nagovorila. »Mar ne poznate svoje Viktorine, svoje male Zouzou?« ga je bila vprašala in Hektor je blagoslovljal bistroumnost te dame, ki mu je tako spretno izdala svoje ime. Da je grbec priredil ta sestanek zgolj zato, da bi Hektorja razkrinkal, je bilo jasno zapisano na komisarijevem obrazu.

Kaj pa je mlado damo pripravilo, da je Hektorja priznala za svojega prijatelja? Kaj jo je nagnilo, da ga je rešila v trenutku, ko ga je že skoro izročila pogubi? O tem se je Hektor, vendar iz vročega Pariza. Dogovorila sem se že z državljano Couthonom in dr. Largierjem. Za osem dni pojdeš z menoj v Neuville! Moj voz čaka spodaj. Lahko se takoj odpeljeva.

Toda zaenkrat si Hektor na vsa ta svoja vprašanja ni maral odgovarjati. Ko sta bila sama, ga je Zouzou nežno posadila nazaj v naslonjač, rekoč: »Prišla sem, mali moj, da te nekoliko odvedem iz vročega Pariza. Dogovorila sem se že z državljano Couthonom in dr. Largierjem. Za osem dni pojdeš z menoj v Neuville! Moj voz čaka spodaj. Lahko se takoj odpeljeva.

Zopet enkrat je usoda usmilenje posegla v Hektorjevo življenje. V poslednji uri je prišla rešitev. Hektor je bil skoro docela brez sredstev in zdaj je prišla nenadno pomoč v podobi te plavalase ljubke dame.

Z mehko roko je gospa Regnaultova pogladila Hektorju lase s čela.

»Ti si tako bled in truden,« je dejala, »ti potrebuješ nekaj zraka na deželi in dobro hrano, prijatelj!«

In na lepem se je začela presrečno smejati in se je smejala tako dolgo, da ji je pošla sapa in so ji solze polzile po licih.

»Oh,« je kliknila, »to je bila šala! Grbčev obraz je bil naravnost sijalen. Mar si videl, ljubi moj? Komaj sem se resno zadržala. Sodim, on bi bil od samega razočaranja najrajše tulil...«

In zopet se je smejala presrečno, da se je smeh lotil tudi Hektorja. Nato je vprašala z ljubečim glasom: »Upam vsaj, da si z menoj bil prav zadovoljen, Jeannot?«

»Da — Viktorina,« je odvrnil Hektor nekoliko v zadregi.

»Moji prijatelji, vsaj oni, ki so mi všeči, mi pravijo Zouzou!« je dejala ona nekam nagajivo. »Tudi ti me lahko zoveš tako — če hočeš!«

Vzel je njeno roko v svojo in jo tiho božal.

»Srčkano ime, ki se ti izvrstno poda, Zouzou,« je polaskal Hektor. Vsa srečna se mu je nasmehnila.

»Poklaka bom državljanko, da ti uredi kovčeg,« je dejala nato. »Če se početiš dovolj močan, da se oblečeš, se lahko odpeljeva, čim boš gotov.«

Pri vratih se je že obotavljala za trenutek, vrgla mu nato poljubček in kliknila zvonko:

»Kar hitro, lepi fant!«

»Prav hitro, Zouzou,« je veselo odvrnil Hektor.

Čutil pa je, da mu vse, vse raste nekoliko preko glave.

XIX. POGLAVJE

V vili Mille Fleurs.

Po žarki vročini v Parizu je Hektorju izredno prišlo osvežujoče zračje okrog vile Mille Fleurs. To je bila srčkana stavba v slogu rokokoja izven vasi Neuville, daleč od prahu in deželne ceste, obana z lepim parkom.

Prikupna oprava je bila izključno v slogu Ludovika XV. Popolna samota, kjer je stalo to srčkano ljubavno gnezdece, ni puščalo opazovalca niti za trenutek v dvomu, da je vila v minulih dneh služila kakemu plemenitiku za zadovoljne in mirne ure počitka ali ljubimkanja.

Služinčad državljanke Regnaultove, ki se je k sprejemu postavila v vrsto, je obsegala starikovo gospo, ki so jo zvali Marto, nekoliko okornega možiča z modrim predpasnikom in starejšega moža, ki je očitno bil vrtnar.

Vse, kar so ti ljudje pri sprejemu opustili na izkazovanju spoštovanja, so bogato nadomestili s presrečnostjo. Gospa Marta je ovila svoje roke okrog lepo zaokrožene Viktorine postave in jo vroče poljubila na čelo. Možič z modrim predpasnikom jo je ljubeznivo potrpeljal po ramenu, ko ji je pomagal izstopiti, stari vrtnar pa je mogočno vihtel v zraku svoj širokokrajnik.

Zouzou je stala na hladni verandi in se srečna ozirala okrog.

»Prijatelj,« je vzkliknila, »tu vam predstavljam državljana Charpentiera.«

Marta se je naklonila, dočim je možič s predpasnikom ponudil svojo kočato roko. In že je tedaj Marta vneto govorila svoji mladi gospodari: »Ampak kako srčkan, mlad mož! O, Zouzou — in zopet jo je objela — kako odlični, lep gospod!«

Hektor je stal brez besede ob strani in se ni mogel dovolj načuditi prijetni domačnosti, ki jo je vladala tu.

»Jeannot,« je dejala Zouzou na svoj vedri način, »to je Marta, moja dvorjanka, to pa Polidor, moj dvorni maršal. A ta tu,« je nadaljevala Zouzou, »je Alcest, moj svetovno znani vrtnar. Živi še ves v minuli dobi in beseda revolucija mu je docela tuja.«

Stari mož je s tresočo roko snel klobuk in se priklonil.

»Gospa, gospod... če gospa dovoli, bom gospodu razkazal vrt.«

Zouzou pa se je s prstom potrkala po čelu, se okrenila od starega moža, ki je še vedno stal spoštljivo z nagnjeno glavo in skul klobuk v rokah.

»Pridi, Jeannot,« je dejala Viktorina, »ogledati si moraš mojo domačijo.«

Hektor se je obotavljaj. Nato je svojo silo skromnemu šopn assignatov odvzel bankovec in ga poklonil vrtnarju: »Malenkost za te in upam, da mi boš nekoč drugič razkazal vrt.« — Staremu so solze stopile v oči.

Cene malim oglašom:

Za oglaš, ki služi v posredovalni in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove 1. Oglasni oddelki »Jutra«, je plačilo posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglaš priobčen pod šifro je plačilo pristojbino za šifro 3 Din.

Telefonske številke 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo se malih oglašev naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora!

Cene malim oglašom:

Ženitve in dopisovanja ter oglašitve trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglaš ne priobči. Številka čekovnega računa pri Poštni hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglašev

in druge informacije, tihoče se oglašev, se dobijo tudi v podružnici »JUTRA« v

Trbovljah

v hiši g. dr. Baumgartnerja.

Male oglašev in inserate naročate v naši podružnici.

Službe dobi

Pek. vajuca

z vsa okrobo sprejme takoj v stalno službo Franc Presterl, pekovski mojster na Jesenicah — Goroskovo. 28309

Služkinjo

za vsa hišna dela in kuhno, 20—40 let staro sprejme v stalno službo trgovec Karl Cepon na Jesenicah. 28120

Notarski kandidat

tudi začetnik dobi službo pri notarjatu na deželi. Nastop službe 15. avgusta t. l. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Notarsko«. 28213

Tapet. pomočnika

sprejme v stalno delo 1. Cernec, Dunajska cesta 28. 27920

Trg. pomočnika

pridnega in agilnega, perfektnega manufakturnista poleg orake v oglasnih strokah, išče Jurek Sterk, trgovca z mešanico, blagom. Vinica. 27928

Čevljar. vajuca

sprejme Novak Sv., Tacen 4. St. Vid nad Ljubljano. 27947

Čevljar. vajuca

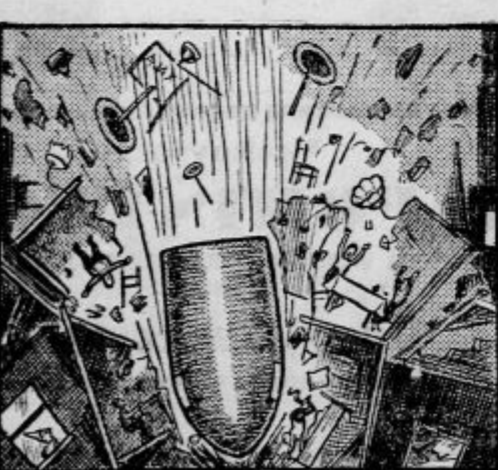
sprejme Aloiz Turk, poleg vile Stadijon, Dunajska cesta. 28448

Dekle

pridno in pošteno sprejme takoj kot natakaro. Dobra plača in prehrana. Ponudbe s sliko na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Nastop takoj«. 28355

G. Th. Rotman:

Potovanja in čudovite prigode Tomija Popkinsa

122. Nenadoma — silovit treski... Ropot, pitje, jadikovanje... »Ajajke, ki za nobena sila ni mogla zadržati, je prodrl skozi tri nadstropja. Oh, cela hiša je prerezana na dvoje. Hišni lastnik ni bil ranjen, pa pa gospodarsko uničen. E, pa bo že dobil kako odškodnino!

Trg. učenca

ki ima veselo do trgovine z mešanico blagom, mešanica in poštenih staršev sprejme v trgu na Dolnem. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Učenec 44«. 28339

Vajenca

za kovinskoindustrijsko obrt sprejme Jos. Otorepec, Za gradom 9. 28344

Prodajalko

galanterijske ali železniske stroke, z dobrimi referencami sprejme A. Sušnik, železnica, Ljubljana. 27979

Mizar. pomočnika

izveščaneza v finem pohištvenem delu sprejme takoj Stefan Resinović, mizarstvo, Grahovo pri Cerklju. 28395

Mlado dekle

zdravo in pošteno za vsa hišna dela, ki zna samostojno dobro kuhati, dobi službo pri manjši družini, proti mesečni plači 500 Din. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Gla. Zora dr. Radolčičeva, Rovaška Slatina, Zdraviliški dom I. 27118

Trg. pomočnika

mladega, agilnega, pridnega in delavnega rahim, Biti mora zmožen v železnici, spec. in manufak. Hrana in stanovanje v hiši ter stalno mesto. Nastop 1. septembra. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 28442

Učenko

z zadostno solsko izobrazbo sprejme trgovina z mešanico blagom v Ljubljani. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 28454

Dobro pletiljo

za novejce sprejme, Zagar, Ljubljanska ul. 25, Zelene jama. 28511

Učenko ali učenca

za trgovino z elektroroh, predmeti s potrebno solsko izobrazbo sprejme takoj. Pismene ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Posien 1319«. 28303

Učenca

se sprejme takoj v novoustanovljeno trgovino železnice Jos. Zalta & Ko. na Dunajski cesti 9. 28429

Mizarski. vajuca

najraje takaka, ki se je že učil, pod nadzorom pozorišča sprejme, — Dopise pod »Pridno« na oglasni oddelku »Jutra«. 28425

Prodajalko

konfekcijske ali modne stroke, z večletno prakso in z najboljšimi referencami takoj sprejme. Trgovski dom Stermecki, Celje. 28446

Učenko

za trgovino mešanega blaga na deželi sprejme takoj. Ponudbe na pod. »Jutra« v Mariboru pod »Veselo do trgovine«. 28435

Črkoslikar.

spodoben tudi v lasirani, dobi stalno službo. — M. Nooner, Maribor, Vrazova ul. 3. 28436

Učenko

sprejme Sivilla, Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 28333

Natakarico

pridno in pošteno sprejme Leskovec v Kozlem, 28447

Agenta — inkasanta

poštena in marljiva, kavčice zmožna v obliki, z razneza pisma sprejme v stalno nameščenje za okolici Radeče in Kostanjevca. Ceni. ponudbe na Singer d. d., Brežice. 28456

Dekle

pridno in pošteno sprejme takoj. Prednost imajo večje domače kuhle. — Milin Nastran, Homec-Radomlje. 28455

Pletiljo

katera zna na Popov stroj z osemklično napravo in pletiljo za navaden stroj takoj sprejme, Večna pot 3. Področnik. 28449

Pekov. vajuca

sprejme takoj Janko Čede, Sv. Peter v Sav. dolini. 28500

Pisarniško moč

popolnoma izveščano v vseh pisarniških delih, zmožno slov. in nemškega jezika in nemške stenoografije sprejme takoj. Dobro 2 ali več mesecev. Javilo naj se le moči s praksi. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Pisarniška moč«. 27510

Dobro pletiljo

za novejce sprejme, — Zagar, Ljubljanska ul. 25, Zelene jama. 28511

Učenko ali učenca

za trgovino z elektroroh, predmeti s potrebno solsko izobrazbo sprejme takoj. Pismene ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Posien 1319«. 28303

Učenca

se sprejme takoj v novoustanovljeno trgovino železnice Jos. Zalta & Ko. na Dunajski cesti 9. 28429

Mizarski. vajuca

najraje takaka, ki se je že učil, pod nadzorom pozorišča sprejme, — Dopise pod »Pridno« na oglasni oddelku »Jutra«. 28425

Prodajalko

konfekcijske ali modne stroke, z večletno prakso in z najboljšimi referencami takoj sprejme. Trgovski dom Stermecki, Celje. 28446

Učenko

za trgovino mešanega blaga na deželi sprejme takoj. Ponudbe na pod. »Jutra« v Mariboru pod »Veselo do trgovine«. 28435

Črkoslikar.

spodoben tudi v lasirani, dobi stalno službo. — M. Nooner, Maribor, Vrazova ul. 3. 28436

Učenko

sprejme Sivilla, Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 28333

Črkoslikar.

spodoben tudi v lasirani, dobi stalno službo. — M. Nooner, Maribor, Vrazova ul. 3. 28436

Učenko

sprejme Sivilla, Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 28333

Mlekarija

dobro izurjenega začetnika, neženjenega, z dobrim znanjem o mlekarsstvu sprejme. Pismene ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Mlekarija«. 28096

Strežnik za dvigalo

(Liftboy) dobi nameščenje Oferte s točnimi osebnimi podatki na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Dvigalo«. 28192

Mesar. vajuca

močnega in zdravega, boljših staršev, z dobrimi sprejemnimi, mesar, Ljubljana VII, Celovška c. 93. 28219

Gospodično

izjem č d vema otrokoma, v starosti 5 in 2 leti, za Bačko — Topolo. Zahitevam znanje nemščine in srbohrvaščine. Opiše se samo na take, ki imajo spravevalo vsaj enoletne službe. — Ponudbe na »Pension Vovk«, Bled. 28459

Vajenca

iz ljubljanske okolice, za avtokleparstvo in klepar. pomočnika sprejme D. Dekle, Alojzij, avtokleparstvo, Ljubljana, Izanska cesta 10. 28458

3-sobno stanovanje

z vsem komfortom išče tričlanska družina za oktober ali november. Pismene ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Snažna stranka«. 28464

Čevljar. vajuca

poštenega in nadarjenega brezplačno sprejme Karol Stritar, Senovo, pošta Raiburg. 28479

Kovaškega

pomočnika sprejme takoj Josip Koridi, Susak, Račkjeva ul. št. 44. 28502

Pridno dekle

z dežele, sprejme v pomoč gospodini in k otrokom. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Dekle z dežele na oglasni oddelku »Jutra«. 28527

Pisarniško moč

gospodično ali vdovo, ki ni mela otrok z dežele, popolnoma neodvisno in zanesljivo v pisarni sprejme. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Kokos gospodinja«. 28559

Pisarniško moč

neodvisno gospodično z dežele, zmožno nemščine, sprejme. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Zanesljiva 220«. 28558

Natakarico

sprejme in čedno, vajeno sredi hišnih del, sprejme v boljšo gostilno na deželi. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Natakara št. 200«. 28528

Boljšo gospodično

solidno sprejme na stanovanje in hrano sredi mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 28535

Kroj. vajuca

sprejme takoj modni salon Franjo Trojanc, Ljubljana, Goriška ulica št. 9 (Kozlečeva). 28550

Šoterja-mehanika

popolnoma zmožnega avtomobilskih popravil, sprejme takoj ali s 15. avgustom Reflektir na staričevu samca. Plača po dogovoru. Ponudbe je poslati na naslov: L. Kraškovic — Zalec. 28550

Pletiljo

zmožno tudi šivanja sprejem takoj z vsa okrobo, Marija Debevc, trgovina, Siara Vrhnika. 28311

Služkinjo

za vsa kmetiška dela sprejem takoj na malo kmetijo. Služba stalna, plača po dogovoru. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 28541

Dobro pekovski pomočnik

nekoliko valen slaščičarske stroke, dobi stalno službo »Jutra« pod šifro »Dobro pek«. 28521

Več šeparic

za čevlje — prvovrstnih sprejme takoj v stalno službo Ivan Prešeren, tovarna čevljev, Kranj. 28217

Trg. pomočnika (co)

sprejme in dobro vzdrževanega v manufakturni stroki, posebno v perilu. Iščem Potovca na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Verzigrana moč«. 28218

Učenca

boljših staršev, z dobrimi sprejemnimi sprejme špecerij, večerj. M. Spreitzer v Ljubljani. 28031

Elektromonter

vešč vseh instalcijskih in ključavničarskih del, dobi mesto na manjši elektrarni, združeni z žago. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Zdrženi žago«. 28080

Pletiljo

za ročni stroj št. 10, za primerno solsko izobrazbo, novovrsto v hiši sprejme Kati Pretnar. Tržič 220. 28093

Kroj. vajuca

sprejme takoj Franc Može, Cesta v Rožno dolino 12. 28261

Trg. učenca

zdravega in krepkega, s primerno solsko izobrazbo, poštenih staršev, sprejme takoj v trgovino mešanega blaga. Jos. Wagner, Smarje pri Jelšah. 28301

Trg. učenko

sprejme za kuhinjski oddelku, Polasnila v trgovini B. Zilič, Ljubljana, trgovina z železnico, Dunajska cesta 11. 28553

Pek. pomočnika

treznega in večvega in parni pekarni zmožnega izdelave slaščic, sprejme. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Pek«. 28

Prodajalica

mešane stroke, za dežele, želi prenesti službo kamoli v mesto ali na delo. Nastopi lahko takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Plaćilna natakarka

starejša, ki zna tudi kuhati in druga dela, želi službo za takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Dobra kuharica

ki je tudi dobra gospodinja, želi mesto. Ceni, ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Čevljar, pomočnik

isče službo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Odvetniška

uradnica z daljšo prakso, želi prenesti službo — gre tudi na delo. Večja, če ne nekako vseh del odvetniške pisarne. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Uradnik

z daljšo prakso v večini podjetij, večinoma italijanske, francoske, nemške, češke in angleške. Isče boljšo plačilo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Zoboteknik

večji v zlatu in kavčuk, isče službo. Pisarne, ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Odlučna

absolutna, raz. mešane stroke, želi vstopiti kot učenika v večjo trgovino mešan. blaga — najraje v mestu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Natakarka

stara 25 let, pridna in poštena, isče mesto k dobrih ljudem — tudi na delo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Pletilja

pridna in poštena isče namočena za takoj. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Boljša deklica

brez plačila k otrokom, ali za lažja hišna opravila, po možnosti v Ljubljani, k nemški družini, v svrhu prireditve nemščine, katero že nekoliko obvlada. Ceni, ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Službo inkasanta

ali kat. službenca isče mlad vstopnik, isče italijanske, nemške, nemškega in slov. jezika. Nastopi lahko takoj. Pisarne, ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Mlad zakonski par

brez otrok — mož čevljar, isče mesto hišnika. Event. bi prevzel tudi lokal za delavstvo, ali pa bi šel k boljši trditvi za pomočnika. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Mizar

samosvojen, neporočen, vaden dela pri strojih, kakor tudi popravila, isče delo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Modistinja

izurjena v vseh v stroko spadajočih delih isče službo za takoj. Ceni, ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Mlad fant

inteligenten, 20 let star, samski, izkušen steklar, obrtni in trgovine porcelana in harv. isče stalno službo, radi svetmenosti. Ceni, ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Kot sluga

isčen namestitev, Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Trgovski pomočnik

začetnik, mešane stroke, vstopnik, isče italijanske, nemške, nemškega in slov. jezika. Nastopi lahko takoj. Pisarne, ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Stroj, ključničar

in mehanike se želi izučiti zdrav fant, 17 let star, pošten, isče stalno službo, radi svetmenosti. Ceni, ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Blagajničarka

z tr. prakso, želi prenesti službo. Najraje bi šla v Trbovlje, Hranstnik ali Zagorje, kot prodajalka. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Trgovski pomočnik

mlad, isče službo v mestu ali na delu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Trgovski pomočnik

mlad, isče službo v mestu ali na delu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Trgovski pomočnik

mlad, isče službo v mestu ali na delu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Trgovski pomočnik

mlad, isče službo v mestu ali na delu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Sofer mehanik

z 6-letno prakso, prostovoljno, želi prenesti službo k tovarni. Ceni, ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Plaćilni natakark

večji slov., nemškega in madjarskega jezika, z večletno prakso in kavčiko Din 10.000, isče službo za 1. septembra. Ceni, ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Invalid

36 let star, oženjen, brez otrok, želi namestiti v Ljubljani kot sluga vratar, nočni čuvaj ali temu podobno. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Gospodična

iz ugledne družine, stara 24 let, resna, dobro vzgojena, lepih manir, skromna in poštena, z znanjem slovenskega in nemškega jezika, absolventinja 4 razredov realne gimnazije, izurjena v vseh posrednih domačih gospodinstva — želi vstopiti v primerno službo, isče italijanske, francoske, nemške, češke in angleške. Isče boljšo plačilo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Absolutentinja

drži, dvorazredno, želi, zmanjšano slovo, strobovražde, ne, nemščine, stropila in stenografije. Isče primerno službo. Ceni, ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Gospodična

s travsko naobrazbo, ki je 5 let zaposlena v pisarni, želi prenesti službo, želi vstopiti kot učenika v večjo trgovino mešan. blaga — najraje v mestu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Pisarniški pult

in mizo za pisarno, kakor tudi jedno kredenco in dr. za lesa s kameno ploščo. Ceni, ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Kolo za dečka

od 9-15 let prodam ali zamenjam za žensko kolo. Zg. Siska. Restavracija Weiss.

Cepin in plezalna vrva

laška, ugodno napravljen. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

40 kranjskih panjev čobel

dobro z medom založenih, poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Čajno maslo

prvo vrstno, vsako množino, po konkurenčni ceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Steklene predelne stene

dobro ohranjene ugodno napravljen. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Izložbeno okno

nov, z roletom in šipo, 250 x 130, poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Inventar

kompletan za špecerisko trgovino ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Zaboji!

tebačna tovarna v Ljubljani razpisuje na dan 24. t. ob 10. ur. pri ustnem dražbo za prodajo 832 kom. zabojev raznih dimenzij. — Poiskani se dobe v »Kroniki« tobačne tovarne, kjer so zaboji na ogled. 28233

Steklenice

raznih vrst po 75 par napravljen na Poljski. 28539

Lepe oleandre

in druge dekorativne rastline poceni prodam. Dopise na oglasni oddelku »Jutra«.

Foutel

pripraven za bolnika, zelo dobro ohranjen, radi pomankanja prostora poceni prodam. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Odpadke od žage

hrastove, jelkove in bukovne nudimo, vezane po Din 1200, nevezane po Din 1000 za 10.000, ki franko vagon. Ceni, ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Otroški voziček

dobro ohranjen napravljen. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Malinovec

nudi stalnim strankam z velikim popustom Brezalko, hola prodajalca v Ljubljani, Komenskega ulica št. 36. 28618

Motorno kolo

s prikolico, 8 HP, 3 brzine, prodam za 8000 Din. Na ogled v mehanični delavnici R. Perdan, Celje. 28699

Motorno kolo

z prikolico, 8 HP, 3 brzine, prodam za 8000 Din. Na ogled v mehanični delavnici R. Perdan, Celje. 28699

Motorno kolo

z prikolico, 8 HP, 3 brzine, prodam za 8000 Din. Na ogled v mehanični delavnici R. Perdan, Celje. 28699

Reform steklenice

za vkuhanje sadja in površin, se odlikujejo v popolni zanesljivosti in nizko ceno. Založba za Jugoslavijo Lovro Petrovar, Ivanovci. — Ceni, na zahtevo. 27180

Mala garnitura

zofa, 2 fotela, mizica, lestenec, velika omara, omara, podobne, kovčki, kofarica in drugi radi selitve naprave na Bielewice, v cesti 16-12, desno, Ogledati med 9. in 12. uro. 28234

Blagajniški pult

z oledalom, primeren za večjo trgovino ali kavarno in večjo ameriško ali kelinsko registrir. blagajno poceni prodam. Poizve se v trgovini I. Samec, Metni trg. 28251

1000 hl sodov

od 601 do 1611 iz hrastovega skalčane lesa prodam Franc Zorec, sodar. Brez pri Ptuju. 28107

Kopalne obleke

vseh vrst po meri. Aleksandrova cesta 3. pritičje. 28373

Premog in drva

prodaja tudi na obroke Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. telefon 3313. 146

Barve, lake, linirne

in drugo nudi najboljši in naenice »Lustrar V. Laznik«.

Namizni štedilnik

v dobrem stanju prodam Krt. Zg. Siska 184. 28563

Dve postelji

dobro ohranjeni in rabljen železen štedilnik prodam na Miru št. 25-11. 28613

Puhasto perje

kg po 38 Din razpisilim od povzeto najmanj 5 kg. Potem isto belo gosle kg po 180 Din in čisti puh kg po 280 Din. 28589

Sportni čoln

dvoosedežen napravljen, Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Papirnat servijete

pisarniški papir, razglednice, itd. nudi največje trdnosti Ivan Bahovec, Ljubljana. Stari trg št. 20. 163

Malinovec

z najfinjšim sadjem, ki ga v kuhinji, brez vsake kemije, ne primorano garancije naravnost, se dobe v lokali Dr. G. Piccoli, Ljubljana. 28478

1 kg 20 Din

Pri večjem odjemu ceneje, ki po poštni 161 tolesnik. 28535

Potno košaro

veliko, skoraj novo prodam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Radić

Tricevni radio izvirna la zvočnik, mreža na anoda 220 V ter nekaj radiomaterijala prodam po polovično ceno (tudi na obroke) ali zamenjam za dober kovač — stranolni ploščami. Zupančič, Hranstnik 4. 28591

Avto

takse prost, ugodno prodam zaradi nakupa večjega. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Motorno kolo

B. S. A. OHV, 500 cm³ solo in B. M. W. 500 cm³ OHV, s prikolico v izvrstnem stanju poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Motorno kolo

zableno od 200-350 cm³ kupim na obroke. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Motorno kolo

známke Triumph, 200 cm³, dobro ohranjeno, napravljen, Ceni 9000.—, Maribor, Taborska 8. 28410

Avto Opel

4-sedežen, zaprt, pripraven za potnika, zelo ugodno prodam. Poizve se v gar. »Lojze«, Miklošičeva cesta. 28372

Indian

Police Scout 750 cm³ s prikolico ali posamezno, v najboljšem stanju, ugodno prodam Sugman, Sv. Marijeta pri Mokicah. 28421

Motocikl B. S. A.

novjši model do 350 cm³, dobro ohranjeno, napravljen, Ceni 9000.—, Maribor, Taborska 8. 28410

Motorno kolo

s prikolico, 8 HP, 3 brzine, prodam za 8000 Din. Na ogled v mehanični delavnici R. Perdan, Celje. 28699

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE D. LJUBLJANA

Telefon: 2830

Brzojavke: Stroj

Transmisije

jermentice, osi, ležaji, sklopke, zobata kolesa, napeljalne jermentice, vrvenice, kroglični ležaji, vse po Dinorm.

Železne konstrukcije

Rezervarji, strešne konstrukcije, ventilatorji, dvigala, žerjavi, transporterji, elevatorji

Prehrana

z vsem v zgozlo proti mesečnemu plačilu. Naslov pri podružnici »Jutra« v Mariboru. 28287

2 avtomobila

širinsedežen in polovrtni, oba dobre znamke, z novimi pnevmatikami in v najboljšem stanju, nosilna teža do 800 kg, takoj po najnižji ceni prodam. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Dva avtomobila

polovrtna, nosilnost do 800 kg, v zelo dobrem stanju prav okrogno prodam Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Pontiac

6 cil. limuzino prodam ali zamenjam za opor avto. — Zirovnik, Ljubljana. Tavčarjeva 6. 28332

Moško kolo

poceni prodam v Tavčarjevi ulici št. 2-1 — desno. 28516

Damsko kolo

malo rabljeno napravljen na Poljski cesti 69. Ogledati med 8. in 13. uro. 28299

Tricikl

malo rabljen ugodno prodam v mehanični delavnici trdnosti The Rex Co., Erjavčeva cesta 4. 28515

Kolo

známke ES-KA, polidikalno, brezhibno, zamenjam za žensko kolo. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Maline kupi

Lovro Sehenik Ljubljana, Kneževa ulica 28. 28560

Stare majolke

dobro ohranjene kupim, — Prodajalec z navedbo signaturo na oglasni oddelku »Jutra«.

Storži!

Opozarjam, da bom kupec za vse vrste storžev — smrekove, jelkove, borove in modre — Vraščana na naslov: Sisa Stare, Menges. 27272

Mlinsko opremo

2 valčna stola in tem potrebno za mlinen metnik, ki je bil v uporabi, eno enoložno mlin (premer 1-1,5 m) z železnim batom kupim takoj. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Slaščičarsko peč

železno, kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelku »Jutra«.

Cepanic

tudi okrogli, bukovni in hrastovi kupim, večjo množino Kiribich v Celju. 28637

Brivnica

napravljen v malem mestu za 5000 Din. Informacije dale A. Pepernik, Celje. 28399

Brivnica

in damski frizerski salon napravljen. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

Trgovino

v industrijskem kraju, zelo dobro vpeljeno v kontekst, modni in galanterijski stroki, na najpomembnejši točki zaradi preza-posebnosti takoj prodam. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

2 lokala

z izloženimi okni, stranskimi prostori, pripraven za obrt, trgovino ali pisarno oddam takoj v našem. Stranski prostori uporabljivi za stanovanje ali skladišča. Tržaška c. 11-1. 28381

Bizelskega vina

100 hl, izborneza lastnega pridelka prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Sadje

la jabolka ponudite! Vnovčujemo napolnjenke vse vrste in vsake množine prežene na namiznega sadja. Blago plačujemo pri prevzemu točno. Zadrževanje poiskanih. Stajarska sadarska združba r. z. o. z., Maribor, Miklošičeva ulica 2. Telefon 2581. 27675

Majhen obrtni lokal

v bližini steklarne ishem. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Bufo in trafika

zelo dobro idoca z vsemi pravicami, sredi lica v Zareču, z vso zalogo in inventarjem radi oddam prodam za 50.000 Din. Lep lokal s kuhinjo, vodovodom, elektriko in večletno poceno. Nalemnina 1300 Din mesečno. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Lokal

s skladiščem in stanovanjem oddam v Aleševčevi ulici št. 30, Ljubljana VII. 28362

Lokal v Laškem

na glavnem trgu, za mrtvo oddam v našem. Nalemnina lokalna dobi tanki tudi stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Trgovski lokal

s stanovanjem, na najpomembnejšem kraju ob glavni cesti oddam takoj tistemu, ki nima otrok. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Gostilno ali vinotoc

na prometnem kraju v Ljubljani v zvezi na račun pisarne, ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Brivnica

dobro idoca kupim. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Dva velika lokala

ulica, na Miklošičevi cesti, v neposredni bližini glavne kolodvorne — na ulico, z izlozbo, oddam. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Brivnica

v malem mestu napravljen za 5000 Din. — Informacije dale A. Pepernik, Celje. 28399

Trgovina z lesom

in premoženju, dobro idoca, na zelo prometnem kraju, sredi Maribora napravljen. — Naslov pri podr. »Jutra« v Mariboru. 28498

Delavnica

za čevljarstvo ishem v centru Ljubljane. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Kroj delavnica

radi odgotovanja prodam v centru Ljubljane. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Velik lokal

lep in svetel, na najbolj prometnem kraju v Kranju, z lepim stanovanjem oddam s 1. septembrom t. l. Interesenti, ki zamore enoletno najemnino plačati napel. — Vse popolnoma novo urejeno, pripravo za boljšo obrt, oziroma večjo trgovino, za primerno dobo. Ceni, ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«.

Družabnike

Stanovanje

3 sobe, kuhinja in pritrilnik, od 1. avgusta 1. avgusta. Na sicer najvišji štiri odredili naslov. Rožni dolini cesta V. št. 11. 28423

Stanovanje

3-4 sobe, kuhinja in pritrilnik, od 1. avgusta 1. avgusta. Na sicer najvišji štiri odredili naslov. Rožni dolini cesta V. št. 11. 28423

Stanovanje

trisočno, sodno, za avst. ali septembra 1. avgusta. Na sicer najvišji štiri odredili naslov. Rožni dolini cesta V. št. 11. 28423

Soba in kuhinjo

za 250 Din oddam s 1. avgustom samo mirni in čisti stranki 2-3 sobe, event. 2-3 samcem, na željo z zadržkom in večerjo. Mala vas št. 48 - za vilo Savo. 28466

Stanovanje

dvoosobno, izjem za septembra 1. avgusta. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 28422

Stanovanje

sobe in kuhinje oddam s 1. avgustom v Ljubljani. Zavrti št. 6. 28457

Stanovanje

1 ali 2 sobe, v So. Šiški, Trnovem ali šentjakobskem okraju, za takoj ali pozneje, izjem mirna stranka 3 odraslih oseb. Ceni, ponudbe z navedbo cene prosim na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Reden plačnik«. 28451

Stanovanje

dvoosobno, čedno, z električno in vodovodno, izjem mirna stranka. Takošnje ponudbe s ceno na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Ljubljanska okolica«. 28482

Stanovanje

2 sobe, kuhinje in pritrilnik oddam s 1. avgustom. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 28538

Stanovanje

solčno, 3 sobe in pritrilnik v 1. nadstropju na Aleksandrovi cesti št. 3, takoj oddam. Ogledati med 8. in 12. uro. 28517

Stanovanje

sobe in kuhinje oddam za 250 Din v Zg. Šiški št. 158 - Kosovo polje. 28564

Stanovanje

sobe in kuhinje oddam v Podutiku 19 pri Ljubljani. 28572

Stanovanje

2 sobe, kuhinje, terase in vseh pritrilnik oddam s 1. avgustom. Na sicer najvišji štiri odredili naslov. Rožni dolini cesta V. št. 11. 28423

Dostojno stanovanje

v popolnoma novi hiši na ravni, z nekaj niže in sadnega vrta, pol ure od kolodvoza in blizu cerkve oddam za 30.000 Din. Prednost imajo samci ali zakonski par brez otrok. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 28250

Komfortno stanovanje

3 sobe in pritrilnik oddam s 1. avgustom. Na sicer najvišji štiri odredili naslov. Rožni dolini cesta V. št. 11. 28423

Stanovanje

sobe in kuhinje oddam s 1. avgustom. Na sicer najvišji štiri odredili naslov. Rožni dolini cesta V. št. 11. 28423

Stanovanje

2 sobe, kuhinje in pritrilnik oddam s 1. avgustom. Na sicer najvišji štiri odredili naslov. Rožni dolini cesta V. št. 11. 28423

Stanovanje

2 sobe, kuhinje in pritrilnik oddam s 1. avgustom. Na sicer najvišji štiri odredili naslov. Rožni dolini cesta V. št. 11. 28423

Stanovanje

2 sobe, kuhinje in pritrilnik oddam s 1. avgustom. Na sicer najvišji štiri odredili naslov. Rožni dolini cesta V. št. 11. 28423

Stanovanje

2 sobe, kuhinje in pritrilnik oddam s 1. avgustom. Na sicer najvišji štiri odredili naslov. Rožni dolini cesta V. št. 11. 28423

Stanovanje

2 sobe, kuhinje in pritrilnik oddam s 1. avgustom. Na sicer najvišji štiri odredili naslov. Rožni dolini cesta V. št. 11. 28423

Stanovanje

2 sobe, kuhinje in pritrilnik oddam s 1. avgustom. Na sicer najvišji štiri odredili naslov. Rožni dolini cesta V. št. 11. 28423

Stanovanje

2 sobe, kuhinje in pritrilnik oddam s 1. avgustom. Na sicer najvišji štiri odredili naslov. Rožni dolini cesta V. št. 11. 28423

Soba

3 štedilnik oddam dvema preprostima gospodinjama, poleg stare šiške cerkve - Vodnikova cesta št. 14. 28426

Opremljeno sobo

s souparbo kuhinje oddam na Kodeljevem, Stankova ulica 17. 28612

Opremljeno sobo

elegantno oddam gospodu s 1. avgustom v Florjanski ulici št. 31-1. 28633

Sostanovalec

sprejem za 150 Din mesečno. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 28605

Solidna gospodinja

išče sobico s štedilnikom. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Solidna 09«. 28609

Gospoda

sprejem v svo oskrbo. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 28628

Sostanovalec

sprejem na Turjaskem trgu 2-11 poceni. 28461

Opremljeno sobo

oddam solidnemu gospodu liška ulica 17-III. 28297

Prazno sobo

veliko takoj oddam. Stojnice 91. 28467

2 gospoda

poceni sprejem v svo oskrbo. Soba čista, električna. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 28470

Opremljeno sobo

solčno, z električno razsvetljavo, s posebnim vzhodom, v bližini univerze oddam s 1. avgustom. Vozova ulica št. 8, levo. 27910

Soba

oddam v sredini mesta solidnemu gospodu. Posebni vzhod. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 28507

Preprosto sobo

s kuhinjo išče mirna stranka ali pa sprejme mesto hišnika za takoj ali pozneje. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Dve osebi«. 28505

Opremljeno sobo

s kuhinjo, veliko in zračno oddam eni ali dvema osebam. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 28501

Prazno sobo

priljučno, če mogoče s kuhinjo, išče šivilja za takoj. Ponudbe poslati na oglašni oddelku »Jutra« pod »Sredina mesta«. 28498

Opremljeno sobo

separirano, čedno, oddam takoj. Večna pot 14. 28370

Dva gospoda

sprejem kot sostanovalec, ako zna kdo fotografirati, temu po znanju cen. - Frelih, Hreanova ul. 19. 28432

Soba

s posebnim vzhodom išče mirna gospodinja. Cenjene ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Posebni vzhod 34«. 28434

Opremljeno sobo

s hrano in svo oskrbo oddam 2 gospodinjama ali gospodinu po 850 Din mesečno. Opekarska c. 32. 28430

2 prazni sobi

veliki, parketirani, z električno razsvetljavo in balkonom takoj oddam 1 ali 2 osebam - najraje za konsumno paru brez otrok. Polize se na Resljevi cesti št. 30 - pisarna. 27931

Gospodično

sprejem na stanovanje in dobro domačo hrano. Ravnikarjeva 5. 27909

Starejšega gospoda

dobro situiranega sprejme v svo oskrbo gospa, ki ima krasno stanovanje v mirnem manjšem mestu. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Prijazni dom«. 28025

Opremljeno sobo

oddam takoj gospodu. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 28483

Soba s štedilnikom

v novi hiši oddam starejši sušnji ženski. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 28492

Dva sostanovalec

sprejem v sobo s posebnim vzhodom s hrano ali brez. Gerbičeva ulica 32. Kozleja, Trnovo. 28490

Soba

s posebnim vzhodom in električno razsvetljavo oddam v Tavčarjevi ulici 3, vrata 8. 28537

Soba

lepo opremljeno in solčno v centru mesta takoj oddam 1 ali 2 boljšima osebam. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 28562

Soba

opremljeno ali prazno, s posebnim vzhodom takoj oddam v Gradišču. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 28567

Akademik

išče majhno in čisto sobico s posebnim vzhodom, poleg stare šiške cerkve - Vodnikova cesta št. 14. 28426

Mesečno sobo

po možnosti v bližini Miklošičeve ceste išče zakonski par brez otrok. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Soba št. 37«. 28437

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, blizu glavnega kolodvoza takoj oddam. Ogledati med 1. in 2. uro. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 28323

Dve sobi

s separatnim vzhodom, ev. tudi garažo v centru mesta oddam s 1. avgustom - najraje trgovskemu podjetniku. - Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod značko »2 sobi avgust«. 28531

Opremljeno sobo

lepo in veliko, z električno ter parketi oddam s 1. avgustom. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 28530

Lepo, veliko sobo

deloma opremljeno, ter z svo oskrbo, v sredini mesta v priljučni oddam starejšemu, dobro situiranemu stalnemu gospodu ali gospi, ki ima nekaj svole oprave. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 28342

Opremljeno sobo

čedno, oddam s 1. avgustom Večna pot 14. 28370

Prazno sobo

s štedilnikom, najraje v Šiški išče gospodinja. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Sama 88«. 28358

Majhno prazno sobo

iščem. Dopise na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Preprosta 89«. 28580

Gospodična

preprosta, inteligentna, želi znanja s preprostim in inteligentnim gospodom nad 30 let starim. Pisarne ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Sama«. 28504

Gospodična

v 32. letu, čedno in močne postavbe, trgovsko in gospodniško prvoizredno izobražena, lepe preteklosti, želi znanja s sebi primerim gospodom v svojo družino. Ceni, dopise s sliko pod »Lepa žena na podr. »Jutra« v Mariboru. 28285

Industrijalec

želi znanja z damo - z denarjem. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Ljubitelica otrok«. 28561

Kulpa

Danes v soboto potujem M. Željno čakam svidanja. Ves 7. 28534

Ne pozabi

onoga, ki vedno na Te misli - poljub. Simbol. 28545

Želja

Katero pošteno dekle bi me duševno razvedrilo in v življenju spremljalo? Starost 19-27 let. Ne gleda se na zunanost - le na dobro srce. Ceni, dopise na oglašni oddelku »Jutra« pod značko »Mirno življenje«. 28026

Zlata!

Nič dobrega se Ti ne obeta. Če se ne vrneš kmalu, nameraval oddati Tvojo sobo. No, moja žela se je izpolnila. Pisala si, da se bo kmalu. Ljub. Mister. 28577

Gdč. ali vdovo

ki bi mi v Ljubljani tulinu hotelu priložiti malo financ. pomoč, dokler ne dobim namestitve. Iščem. Imam 30 let, sem iskren in simpatičen - pisarne razne. Ženitev ni izključena. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod značko »Iščem Te«. 28578

Mladenč

star 23 let, želi dopisovati z mladenko, staro 18-21 let, črnolasko. - Dopise s sliko na oglašni oddelku »Jutra« pod značko »Mirno življenje«. 28614

Marica!

Zelo se mi dopade Vaše vedenje! Želim sestank z Vami. - Odkoristite pod šifro »Zvezda«. - Duša. 28466

Ženitve

Mizarski pomočnik se želi poročiti s preprosto gospodinjico, staro 20 do 30 let. Le resne ponudbe s sliko in polnim naslovom na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Dobro gospodar«. 28462

Mlad posestnik

in gostilničar v lepem kraju Dolenjske želi takoj poročiti gospodinjico, nekele gotovine. Ponudbe s sliko poslati na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Takoj poroka«. Tajnost zalamčena. 28472

Gospodična

starejša, s premoženjem, gospodniško izobražena, bi poročila državnega namestnika ali boljše obrtnika v starosti 45-55 let. Resne ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Gospodinja 111«. 28389

Starejši vdovec

prav dobro ohranjen, gostilniški in trgovski obrtnik, s precejšnjim premoženjem v gotovini, želi dopisovati z gostilničarko ali trgovko, boljšo natakaro ali gostilničarko kuharico, samsko, vdovo ali ločeno brez otrok, staro ne pod 35 let, v svojo takojšnje žentive. Le dopise s polnim naslovom na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Odkoristite vdovec«. Tajnost zalamčena. 28033

Železniški uradnik

30 let star, se želi seznaniti s 18-27 let staro gospodinjico, po močnostih sumptuozno živilo, v svojo žentive. Cenjene dopise s sliko na oglašni oddelku »Jutra« pod značko »Železniški uradnik«. 28104

Šivilja

samosotna, stara 29 let, želi spoznati dobrosrčnega gospoda, v svojo žentive. Prednost imajo 35-40 let stari železničarji ali obrtniki. Čiste preteklosti. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod značko »Škrta cvetka«. 28200

Vdova

stara 49 let, preprosta, z 90-100.000 lir, bi se poročila z gospodinjico iste starosti - preprostim in dobrobršnim, o katerem dohim dobre informacije. - Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Tiho žitje«. 28611

Klavirji!

Starim pred nakupom na videžnega blaga - cenjenih klavirjev! Kupujte na obroke od Din 400.- prve svetovne fabrike: Bösendorfer, Steinway, Forster, Höpfer, Singsi originali, ki so neoporeno najboljši! (Lahja, precizna mehanika) Prodaja jih isključno le eden izmed naših vseh oddelkov »Glasbene Matice«.

ALFONZ BREZNIK

Mestni trg št. 3. Velikanska izbira vseh glasbil in strun. Najcenejša izposojalnica. 193

Kratek klavir

(Kern, Duna) napredni. - Ogledati med 11. in 12. uro. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 28606

Živali

2 para lepih konj težkih, za lesno industrijo kupim takoj proti plačilu v praznični prodajni koloniji. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod značko »Takoj kupim«. 28441

Kdor zasledi

kie je mola velika bela papiga (Jako), dobi dobro nagrado. V. Segar, poštni predal 225, Ljubljana. 28438

Pony konjiček

z majhno kočijo in svo opremo napredni. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 28028

Par vprežnih konj

mladih in lepih, srednje težkih prodajo Osrednje mlekarne v Ljubljani - Maistrova ulica. 28227

Pes ptičar

nemški resavec, ponovno odkrivanja staršev, z rodomnikom, še ne leto star, odličnega nosa. napredni. - Naslov: Rojina, učitelj. Kranj. 28236

Airedaleterrierja

perfektno policijsko dresirana, večkrat odlikovana. Šest let stara prodaja ljubitelju psov lekarnar Mr. Hočevar, Vrhnika. 28397

Pes

z znanostjo št. 437 se je izkazal. Najditi naj ga prižene proti nagradi na Tržaško cesti št. 29-1. desno. 28607

Izgubljen

sem izgubil v Staničevi ul. Najditi naj ga proti nagradi oddam v vili Dr. Kodre - Staničeva ulica. Bežigrad. 28396

Kam pa kam!

Danes v Tomačevo na žegnanjsko plesno veselico. 28353

Velike koles. dirke

z vrtno veselico, svaske ribe in pohan kic pri Fr. Anžur, Vevče. 28574

Letovišče

Otok Koločep Dubrovnik penzion Kalamota, na najlepšem kopališču dubrovniške rivijere. Penzion s kopalnico 65-75 Din. Zahtevajte prospekt! Poestit ak. slikar Marčić. 28206

Letoviščarji!

Gostilna Kalžar, Rateče-Planica. Gorenjsko (900 m) se priporoča. Sobe za tujce Stanovanje in hrana dnevno 40 Din. 27582

Zdravstve

Pliuča! Zdravniški zavod dr. Pečnika za pljučne bolezni (Privat. Lungenhelanstalt) Sečovo, pošta Rogaske Slatjina. Prospekt 3 Din. 26178

Stroji

Nov elektromotor 220-380 Volt, 2 k. s. s transmisijom in stružnico za les prodam. Polize se: Dravlje št. 1. 28463

Šivalni stroj

Singer, močan, ceno napredni. Maribor, Tattenbachova 19, hišnica. 28438

Na pletilni stroj

dam delo na dom in sprejem 2 učenci. Opekarska cesta 32. 28433

Pletilni stroj

8/40 znamke Pop. prodam. Naslov v oglašni odd. »Jutra«. 28409

Jaquard stroj

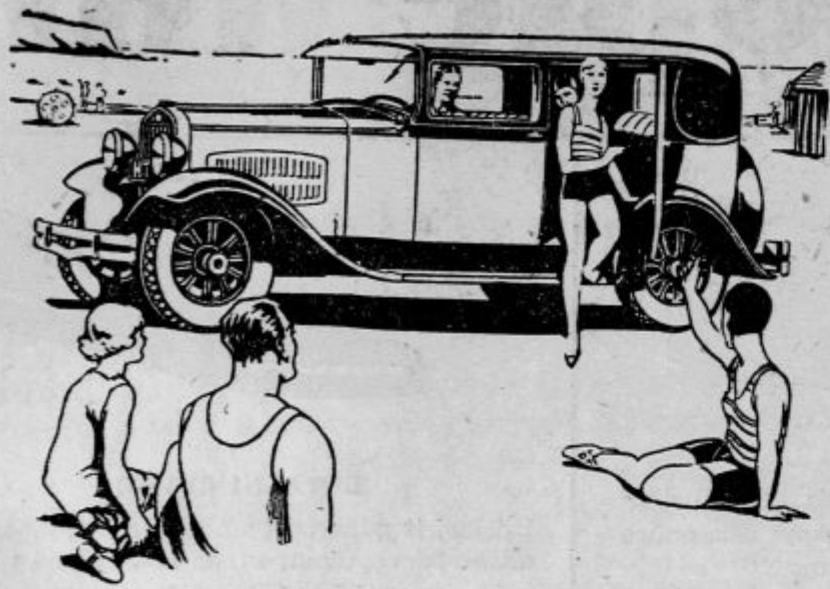
ploski, 130/10, fabrikat »Dubied« takoj napredni. Stroj je skoro nov v pogosto neke tvornice. Reflektant naj javilo naslov: Zagreb 1, poštanski preloženac 381. 28109

Šivalni stroj

ki še čisto dobro šiva, za 500 Din prodaja Podgorski, Vič-Glince XIII-5, Ljubljana. 28523

Stroj za rezanje salam

NA MORJE...

V novem vozu

ESSEX 1930.

Mnoge družine potujejo ta mesec na morje, da tam uživajo praznike, največji užitek imajo oni, ki imajo en Essex, prostoren in v ceni povoljen voz za družino.

Cene:		Prednosti:	
Club Salon	Din 84.000.—	Super šestcilindrski model.	—
Coupe	> 82.000.—	Povečana jakost. — Štirje obo-	—
Standard Sedan	> 90.000.—	jeztranski amortizerji. — Vsi	—
Touring Sedan	> 94.000.—	držaji lahko dosegljivi in se	—
Brougham	> 94.000.—	lahko rokuje z njimi. — Širši	—
Phaeton	> 90.000.—	sestavi. — Daljši sestav kota-	—
Roadster	> 90.000.—	čev. — Izbira osmih elegantnih	—
Sun Sedan	> 98.000.—	voz. — Hladila.	—

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

O. ŽUŽEK, Ljubljana

Tavčarjeva ulica 11

Tavčarjeva ulica 11

Pošljite še danes ta kupon!

Prosimo za dobrohotno dostavo novega prospekta v barvah za ESSEX SIX TE HUDSON GREAT 8.

Ime: _____
Mesto: _____

Zahtevajte cenik!

H. Suttner, Ljubljana 4

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici
Prešernova ulica 4.
(Poleg frančiškanske cerkve.)

Birmanske ure za dečke od Din 44.— naprej
Birmanske zapestno ure od Din 70.— naprej

Zahtevajte cenik, gratis in franko.

Obiščite nas — ali zahtevajte potnika

MANUFAKTURA

Rebord

Aleksandrova cesta št. 8

..... tudi na obroke

Poceni in vendar najboljša je

Severjeva otomana

z 32 peresi v sedežu in 4 v zglavju.

Velikost 185 x 78 Najboljši material.

Cena 570 do 850, po izbiri preobleke.

Zahtevajte vzorce!

SEVER RUDOLF, Marijin trg št. 2.

Stavbeniki in

stavbena podjetja!

Rubim večjo partijo šablon iz železne

pl. o. čevine za opaženje železobetonskih re-

brastih plošč. (Eisenblechschalungen.)

(Cenij. ponudbe na oglašni oddelek »Ju-

tra« pod »Štev. 10289«.

10289

10289

10289

10289

10289

10289

10289

10289

10289

10289

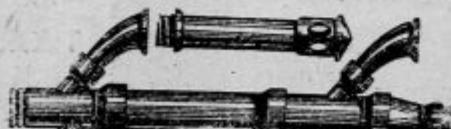
10289

10289

Drobne OTROBE in pšenično krmilno MOKO

10250

v vseh množinah po najnižjih cenah nudi
IVAN KURALT,
valjni mlin v Domžalah.

Česke kamen. cevi
betonske cevi, plošče za
tlak, vse cementne izdelke
Cihlár, Ljubljana, Dunajska cesta.

Naročajte

„Našo dobo“

Zahtevajte povsod samo

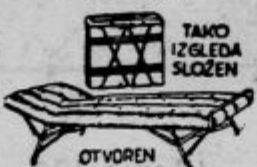
10212

„American kola limonado“

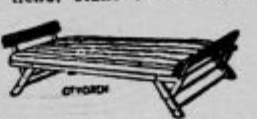
katero proizvaja SIMON KUNČIČ,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 45

Čitajte Jutrove male oglase, ki imajo uspeh!

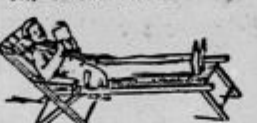
IZVANREDNA PRILIKA!
Železna služinska patent
postelja zložljiva, s ta-
peciranim madracom, ze-
lo praktična za vsako
hišo, hotele, nočne služ-
be in potujoče osebe
stane samo Din 399.—
Razpošiljam po poštni-
nom povzetju.

Lesena patent postelja,
zložljiva, s tapciranim
madracom, zelo prak-
tična, stane samo Din 289.

Ležalica za suncanje —
(Liegestuhl) najnovije vr-
sti, stane samo Din 159.

Madraci punjeni z vol-
nom stane samo Din 759.
L. BROŽOVIC, ZAGREB
ILICA 82.

Z zakonom zaščiteno.

Svetovni patent.

Milostljiva gospa!

Ponudite Vašim gostom pri prihodnjem spre-
jemu hladen čaj, pomešan z ogljikovo kislino! —
Ta izborna, a ne vsakdanja in posebno okusna
osvežujoča pijača bo obudila splošno senzacijo!
Prireditev čkvoljuje originalna angleška

SPARKLET

SIFONSKA STEKLENICA

v njeni mnogostranski porabljivosti! — Nabavite
si Sparklet — steklenico nemudoma v prvi droge-
riji, lekarni, trgovini delikates, železnega ali ste-
klenega blaga in imeli boste z njo veselje!

! Cena Din 150.— !

Centrala: JU GOSLAVENSKO SPARKLET POD-
UZEČE d. d., Zagreb (Martićeva ulica štev. 31).

Razpis

Splošna maloželezniška družba d. d. v Ljubljani raz-
pisuje dobavo materiala za dolnji ustroj:
ca 7500 m³ tolčenega gramoza,
ca 740 m³ finega gramoza, odnosno
ca 4450 m³ lomljenega kamna in
ca 3900 m³ tolčenega gramoza.
Pripomočke je dobiti pri obratnem vodstvu, Zaloška
cesta št. 25.
Ponudbe je vložiti do 24. julija 1930. istotam.

Razpis

Splošna maloželezniška družba d. d. v Ljubljani razpi-
suje odvoz od ca 7600 m³ zemeljskega in zasipnega mate-
rijala ter različne vožnje za gradbeni material.
Pripomočke je dobiti pri obratnem vodstvu, Zaloška
cesta št. 25. Ponudbe je vložiti do 27. julija 1930.

Razpis

Splošna maloželezniška družba d. d. v Ljubljani razpi-
suje prevoz materiala za gornji ustroj:
ca 10.380 q tračnic.
Pripomočke je dobiti pri obratnem vodstvu, Zaloška
cesta št. 25. Ponudbe je vložiti do 25. julija 1930.

Razpis

Splošna maloželezniška družba d. d. v Ljubljani razpi-
suje dobavo materiala: telefonskega in telegrafskega
kabela ter različnih zveznih muf.
Pripomočke je dobiti pri obratnem vodstvu, Zaloška
cesta št. 25.
Ponudbe je vložiti do 27. julija 1930 istotam.

ŠOFERSKA ŠOLA

oblastveno koncesijonirana

I. GABERŠČIK, bivši komisar za šoferske izpite,
Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 52.

Prihodnji redni tečaj prične 1. avgusta

Braća Mateljan

SUŠAK

Veletrgovina vina osnovana 1876.

priloga svoja izbrana in zajamčeno naravnata
dalmatinska vina:

Belo, opolo in črno.

Specialitete v sodih najmanj od 50 litrov

Originalni viški opolo, Vugava,

dalmatinski »Burgundec« i

»Dingač« z otoka Pelješca.

Priporočila svoja vina v steklenicah od 3 in 7 deci:

»Viški Crljenak«, »Viška Zlatarka«

i »Prošek«

O kakovosti naših specialitet v steklenicah in

sodih se lahko prepričate

v Zagrebu v »Grajski kleti«, na

Sušaku v »Hotelu Kontinental«

kakor tudi po vseh boljših restavracijah in go-

stilah v vsakem večjem mestu naše domovine

ter na parobrodih

»Jadranske plovitbe«.

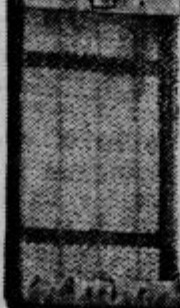
Najbolje pa se prepričate, ako

sami za poskušnjo naročite!

Vsa naročila se izvršujejo hitro in točno.

Izdelovanje žičnih izdelkov

ŠIMEN S., Jesenice - Fužine 148

nudi najceneje

mreže za ograje,

za postelje,

za presipanje peska,

za okna itd.

v vseh velikostih.

Zahtevajte

v lastnem interesu ponudbe!

PRIRODNA RADIOAKTIVNA

SISAKA MINERALNA VODA

VLASNIK
D. TESLIĆ
SISAK

ZDRAVI:

onemoglost, arterijskleroza, kožne, ženske in očesne bo-
lezni, potem boleznij žlez, črevesja in želodca, dihal, spol-
nih in sečnih organov, ledvični in žolčni kamen, živčne
bolezni, zapaljenje sluznic, golšo, hemoroide in neplodnost.
Pije se z vinom, mlekom in sadnimi sokli. Zahtevajte po-
vsod osvežujočo Sisako mineralno vodo; ohranila in po-
pravila Vam bo zdravje.

Najcenejša izvorna vina

iz domačih zidanic

Iz zidanice Povhe Ant., Ravne nad Krškim, belo 11% Din 12
Iz zidan. Zarn Ivan, Vrhuje nad Krškim, rdeče 10.2% Din 12
Iz zidanice Povhe, Srečni nad Krškim, belo 12.2% Din 14
Iz zidanice Povhe, Srečni nad Krškim, rdeče 11.8% Din 14

Vsa gornja vina čez ulico 1 Din ceneje, nad 5 litrov v hišo

dostavljeno.

Poleg tega točim najcenejša in najboljša dalmatinska vina,

bela in črna, ca. 13 % močna, Din 10.

Kot specialiteto točim ocarljivo dobro ljutomersko vino.

Steklenice čez ulico računam 1 i Din 1.50 in pol i Din 1,

katere se jemljejo za isti denar nazaj.

Komfortno opremljene sobe za tučje po 20 Din.

Za prigrizek po grškem načinu, na žerjavici prirejene spe-

cialitete.

Danes janček na raznju.

Gostilna „Pri belem Kranjcu“, Kajfež

Florjanska ulica št. 4. — Telefon 2625.

Naznanilo.

Cenj. občinstvu vjudo naznanjam, da bom odprla v torek 22. t. m. v

Ljubljani, Dunajska cesta št. 37, dobro oskrbljeno ZAJTRKOVAL-

NICO in VINOTOC. — Točila bom samo prvovrstna dalmatinska,

štajerska in dolnjska VINA ter pristno domače žganje in likerje.

Na razpolago bom imela vsakovrstna mrzla jedila po nizkih ce-

nah. Prvovrstni originalni malinovec liter po 24 Din.

Priporočila se

10304

Marija Antičević, veletrgovina z vinom,

DOL. LOGATEC.

Orožje

Lovske puške, browning pištole, samokrese,

montiranje daljnogledov, ribiško orodje —

sprejema v popravilo puškar

F. K. Kaiser, Ljubljana, Kongresni trg 9

Sprejemajo se tudi vsa mehanična dela v

popravilo.

A. Golob & Komp.

LJUBLJANA, Puharjeva ulica št. 3.

Izdelovanje emajliranih PEGL. Popravilo vseh vrst
pločevinastih, emajliranih in Lucovih pečl. Splošno
kleparstvo, inštalacija strelodov. Zaloga šamotne
opeke.

GENE KONKURENCNE.

Lahki čevlji za tople dni

Vzorec 470
Din. 49.-

Sivi platneni čevlji z gumastim podplatom za otroke. Izdelani iz močnega angleškega platna.

Vzorec 470

Št. 19-22 Din 29.- Št. 27-30 Din 49.-
Št. 23-26 Din 39.-

Krasen bel platnen čevlj z gumastim podplatom. Obrobljen je z modrim obrobkom, zato otrokom jako priljubljen.

Vzorec 179
Din. 79.-

Moderen damski poletni čevlj bele ali drap barve z všitkom. Spona na trakove dela nožico majhno in dražestno.

Din. 49.-

KOPALNI ČEVLJI

Izdelani iz gumiranega platna rdeče, modre in zelene barve. Čvrsti so, da boste hodili v njih udobno kakor v čevljih.

Vzorec 274
Din. 99.-

Damam, ki imajo rade čevlje na trakove, smo izdelali udoben platnen čevlj drap barve z okusno kombinacijo. Gornji del je iz finega angleškega platna, podplat pa iz gume.

Din. 79.-

TOYO

Moderen poletni čevlj iz finega japonskega pletiva, zvanega TOYO z usnjenim podplatom. — Jako eleganten in pristaja k vsaki poletni obleki.

Vzorec 283
Din. 99.-

Pravi čevlji za poletje iz japonskega pletiva TOYO z gumastim podplatom in udobnim podpetnikom.

Vzorec 270
Din. 99.-

Ženski čevlj iz najboljšega češkega platna bele, sive in drap barve z gumastim podplatom. Jako udobni.

Vzorec 470
Din. 89.-

ZA BELI SPORT

Iz belega angleškega platna s podplatom iz surove gume. Jako lahki in elastični.

Priporočamo, da v vsakem čevlju nosite lufa vložke, ker so zračni in s tem preprečujejo potenje nog

Rata

Vzorec 171
Din. 129.-

Moški polčevlj iz čvrstega angleškega platna z gumastim podplatom. Jako udoben za solne dni.

Upravni odbor in ravnateljstvo Zavarovalnice in pozavarovalnice „Triglav“ objavlja smrt svojega globoko spoštovanega in nadvse zaslužnega upravnega svetnika, gospoda

Antona Kristana

ministra n. r.
predsednika Zadrúžne banke etc.

Trajen časten spomin mu!

Stavbeni material

vedno in najcenejše na zalogi pri

MATERIAL

trg. d. o. o. z.

LJUBLJANA, Dunajska cesta 36.
Tel. 27—16. Brzjav: Material

Prvovrsten

ZAREZANI STREŠNIK

ki dobro prezimi in se ne lušči,

ZIDNO OPEKO

nudi v večjih množinah in po nizkih cenah

F. P. VIDIC & KOMP.

tovarna zarezanih strešnikov,
LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3.

„EVA“ KREMA

odstrani nadležne lase brez bolečin. —
Neprekosljivo kosmetično sredstvo. Dobi se v vseh apotekah, drogerijah in parfumerijah ali v glavni zalogi A. ZORKO, Maribor, Aleksandrova 14. 10198

Quaker State
motorno
olje

je 100 % pensilvansko in super-
rafinirano in je po izjavah odje-
malcev daleko najboljše olje ter
zaradi svoje kakovosti najceneje.
Originalne konve od 4,7 litra
Din 190.—, od 3,8 litra Din 160.—
franko poština. 150

M. TEŽAK, Zagreb
Gunduličeva 13.

Naznanilo otvoritve.

Slavemu občinstvu vujadno naznanjam, da sem otvoril v Ljubljani - Poljanska cesta, trgovina pri „Ahlinu“ in Celovška cesta, trgovina Ahlin poleg stare šišenske cerkve, potružnici za sprejemanje perila za pranje in svetlokanje ter oblik za kemično čiščenje. Vsa dela te stroke bom izvrševal najvestneje, po konkurenčnih cenah.

Franjo Potočnik

10295 pralnica, svetlokanica in kemič. čistilnica.
Centrala: Kranj.
Podružnice: Ljubljana — Škof. Loka — Trzin.

Prevozni triciklji

se izdelujejo za trgovce, peke in
mosarje v različnih modelih. —
Ceniki franco. Proseja na obroke.
„Tribuna“ F. B. L., Ljubljana.

PERFEKTEN

MONTER ZA TEHTNICE

samostojen delavec, se takoj
sprejme.

TVORNICAZA DUSIK, D. D. RUŠE
Ruše pri Mariboru

Klišaje

vseh vrst za eno in večbarvni tisk izdeluje

„Južografika“
Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 23